



Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.



Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Ul. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **PEDAGOGIKA SPECJALNA**

1. Poziom/y studiów: **STUDIA I STOPNIA, STUDIA II STOPNIA, STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE**
2. Forma/y studiów: **STACJONARNE, NIESTACJONARNE**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
PEDAGOGIKA

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
PEDAGOGIKA	90	%

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Psychologia	10	%

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów³

Studia I stopnia (od roku 2019/2020 nie prowadzimy kierunku)

Efekty kształcenia obowiązujące do września 2019 r.

SYMBOL	Efekty kształcenia dla kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i>	Odniesienie do
--------	---	----------------

¹ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

³ Załącznik 3.27.

	Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i> absolwent:	efektów kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych
WIEDZA		
K_W01	zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i pedagogice specjalnej, rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
K_W02	ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi,	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W05 S1A_W01
K_W03	ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia ogólnodostępnego i specjalnego (w zakresie etapu edukacyjnego), jego filozoficznych, społeczno - kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw	H1A_W05
K_W04	zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	H1A_W05 S1A_W05
K_W05	ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka i jego funkcjonowania oraz ich nieprawidłowości w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H1A_W04 S1A_W05
K_W06	ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	S1A_W04
K_W07	ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz ich przemianach, a także zachodzących między nimi relacjach	S1A_W02 S1A_W03
K_W08	ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń, zna specyfikę komunikowania się osób z różnymi stopniami i rodzajami niepełnosprawności.	S1A_W05 S1A_W09 S1A_W10
K_W09	zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się, nauczania oraz rehabilitacji, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	H1A_W04
K_W10	ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S1A_W03 S1A_W08 S1A_W02
K_W11	zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H1A_W06
K_W12	ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody	H1A_W08 S1A_W06 S1A_W10
K_W13	ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H1A_W04
K_W14	ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, w tym edukacji specjalnej i integracyjnej; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych	H1A_W08 S1A_W09 S1A_W10
K_W15	ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, kulturalnej i pomocowej	S1A_W04

K_W16	ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach pedagogiki specjalnej	H1A_W04
K_W17	ma niezbędną wiedzę z zakresu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, kulturalnych i pomocowych	S1A_W07
K_W18	ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju	S1A_W05
K_W19	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych,	S1A_W07
K_W20	ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami w rozwoju	H1A_W04
K_W21	ma podstawową wiedzę o rodzajach, cechach i funkcjach mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w zastosowaniach edukacyjnych i w pracy pedagoga, w tym pedagoga specjalnego	S1A_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	S1A_U01 S1A_U08
K_U02	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02 S1A_U06
K_U03	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U03 S1A_U08
K_U04	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT) oraz zaprojektować plan własnego rozwoju zawodowego	H1A_U01 H1A_U03 H1A_U10
K_U05	posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02
K_U06	potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin	H1A_U01 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09 S1A_U09 S1A_U10
K_U07	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, w języku polskim i innym nowożytnym, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki i pedagogiki specjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U07
K_U08	posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U06 S1A_U09
K_U09	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur, dobrych praktyk i nowoczesnych technologii do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej w szczególności w zakresie wybranego modułu	S1A_U06 S1A_U07

	specjalnościowego	
K_U10	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	S1A_U04
K_U11	potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	S1A_U06
K_U12	potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych	S1A_U05 S1A_U06
K_U13	potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	H1A_U05
K_U14	potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
K_U15	posiada podstawowe umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków	H1A_U04 S1A_U06
K_U16	potrafi kierować procesami edukacyjnymi i rehabilitacyjnymi oraz posiada umiejętność pracy z grupą, zespołem wychowawczym, klasowym, terapeutycznym	H1A_U04 S1A_U06 S1A_U08
K_U17	potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce	H1A_U04 S1A_U06
K_U18	ma podstawowe umiejętności w zakresie technik informatycznych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, korzystania z baz danych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji	H1A_U01 H1A_U08
K_U19	posiada umiejętność zróżnicowanego wykorzystywania technologii informacyjnej w pracy pedagogicznej	H1A_U01 H1A_U07
K_U20	posiada wykształcone prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy	H1A_U09 S1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01 H1A_K02 H1A_K04 S1A_K01 S1A_K02 S1A_K04
K_K02	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	H1A_K03 S1A_K03
K_K03	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	S1A_K07

K_K04	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej	H1A_K04 S1A_K04 S1A_K06
K_K05	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K04 S1A_K04
K_K06	jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych, diagnozowania i oceniania uczniów	S1A_K04 H1A_K04
K_K07	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne , w tym na rzecz środowiska osób z niepełnoprawnością i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K02 H1A_K02
K_K08	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (edukacyjne, opiekuńcze i rehabilitacyjne)	H1A_K01 H1A_K02 H1A_K04 S1A_K01 S1A_K02 S1A_K04

Studia II stopnia – efekty uczenia się obowiązujące od roku 2019-2020

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika Specjalna
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	7 PRK
Poziom studiów	Studia II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	Magister
Dyscypliny naukowe	pedagogika, psychologia, nauki socjologiczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki prawne; nauki biologiczne; nauki medyczne, nauki o zdrowiu
Dyscyplina wiodąca	Pedagogika

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK ⁴	Odniesienie do: charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK ⁵
Wiedza: absolwent zna i rozumie			
K_W01	terminologię używaną w pedagogice specjalnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym	P7U_W	P7S_WG
K_W02	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7U_W	P7S_WG
K_W03	współczesne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej, jej nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	P7U_W	P7S_WG
K_W04	przedmiotową i metodologiczną specyfikę pedagogiki specjalnej (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)	P7U_W	P7S_WG
K_W05	terminologię, teorię i metodykę pracy subdyscyplin pedagogiki specjalnej	P7U_W	P7S_WG
K_W06	prawidłowości i zaburzenia rozwoju i funkcjonowania człowieka, w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	P7U_W	P7S_WG
K_W07	rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych osób z niepełnosprawnością	P7U_W	P7S_WK
K_W08	rodzaje struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz ich przemiany, a także zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	P7U_W	P7S_WK
K_W09	kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych	P7U_W	P7S_WK
K_W10	cele, organizację i funkcjonowanie specjalnych, integracyjnych i inkluzyjnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych	P7U_W	P7S_WG
K_W11	biologiczne, psychologiczne, społeczne, filozoficzne podstawy kształcenia i wychowania; istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	P7U_W	P7S_WK
K_W12	teorie wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7U_W	P7S_WG
K_W13	specyfikę środowiskach wychowawczych i procesów w nich zachodzących w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7U_W	P7S_WK
K_W14	strukturę i funkcję systemu edukacji osób z niepełnosprawnością, wybrane systemy edukacyjne innych krajów	P7U_W	P7S_WK
K_W15	specyfikę funkcjonowania uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	P7U_W	P7S_WG
K_W16	zasady i normy etyki zawodowej	P7U_W	P7S_WK

⁴ Uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK – załącznik do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i poz. 1010).

⁵ Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 PRK lub charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 PRK dla dziedziny sztuki - część I i część II załącznika do rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).

K_W17	rodzaje, cechy i funkcje mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ict) w zastosowaniach edukacyjnych i pracy pedagoga	P7U_W	P7S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi			
K_U01	obserwować, wyszukiwać, przetwarzać informacje na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretować je z punktu widzenia problemów edukacyjnych i rehabilitacyjnych osoby z niepełnosprawnością	P7U_U	P7S_UW
K_U02	wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozować i projektować działania praktyczne	P7U_U	P7S_UW
K_U03	sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki specjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	P7U_U	P7S_UK
K_U04	w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i innym nowożytnym na poziomie B2+, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin naukowych	P7U_U	P7S_UK
K_U05	prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie, popierać je rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	P7U_U	P7S_UK
K_U06	rozdzielać orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułować problemy badawcze, dobierać adekwatne metody, techniki i konstruować narzędzia badawcze; opracowywać, prezentować, interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki specjalnej	P7U_U	P7S_UW
K_U07	obserwować, diagnozować i racjonalnie oceniać złożone sytuacje edukacyjne i rehabilitacyjne oraz analizować motywy i wzory ludzkich zachowań	P7U_U	P7S_UW
K_U08	sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością	P7U_U	P7S_UW
K_U09	generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7U_U	P7S_UW
K_U10	wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7U_U	P7S_UW
K_U11	twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	P7U_U	P7S_UU
K_U12	pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7U_U	P7S_UO
K_U13	potrafi projektować i realizować edukacyjne komunikaty oraz stosować media i technologie informacyjno-komunikacyjne (ict) w edukacji	P7U_U	P7S_UK
K_U14	stosować zasady z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy, a także sprawnie posługiwać się normami prawa pracy w instytucjach edukacyjnych	P7U_U	P7S_UW
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do			

K_K01	ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	P7U_K	P7S_KK
K_K02	podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazywania aktywności, podejmowania trudu i podejmowania indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej	P7U_K	P7S_KO
K_K03	doceniania znaczenia pedagogiki specjalnej dla rozwoju osoby z niepełnosprawnością, jej prawidłowych więzi w środowiskach społecznych; pozytywnego nastawienia do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga specjalnego	P7U_K	P7S_KK
K_K04	utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogiki specjalnej, rozważnego i dojrzałego zaangażowania w projektowanie, planowanie i realizowanie działań pedagogicznych	P7U_K	P7S_KO
K_K05	postępowania w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, w szczególności w pracy z osobą z niepełnosprawnością; poszukiwania optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	P7U_K	P7S_KR
K_K06	wzięcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, za osoby, dla których dobra stara się działać; podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	P7U_K	P7S_KR
K_K07	kommunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	P7U_K	P7S_KO
K_K08	wzięcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	P7U_K	P7S_KO

Efekty kształcenia dla studiów II stopnia obowiązujące do września 2019 r.

SYMBOL	Efekty kształcenia dla kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i> Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i> absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych
WIEDZA		
K_W01	zna terminologię używaną w pedagogice i pedagogice specjalnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym	H2A_W02 H2A_W03
K_W02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W05 S2A_W01
K_W03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki specjalnej, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H2A_W06
K_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki specjalnej (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W08 S2A_W01 S2A_W06 S2A_W10

K_W05	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H2A_W04
K_W06	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju i funkcjonowania człowieka oraz jego nieprawidłowości w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H2A_W04 S2A_W05
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych osób z niepełnosprawnością	S2A_W03 S2A_W04 S2A_W08 S2A_W09
K_W08	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz ich przemianach, a także zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07
K_W09	ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych	S2A_W03 S2A_W05
K_W10	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu specjalnych i integracyjnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07
K_W11	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	H2A_W05
K_W12	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	H2A_W03 H2A_W06
K_W13	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	S2A_W01 S2A_W08
K_W14	ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji osób z niepełnosprawnością, zna wybrane systemy edukacyjne innych krajów	S2A_W09
K_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	S2A_W04
K_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej	S2A_W07
K_W17	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach, cechach i funkcjach mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w zastosowaniach edukacyjnych i pracy pedagoga	S2A_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych i rehabilitacyjnych osoby z niepełnosprawnością	H2A_U01 S2A_U01
K_U02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	H2A_U01 S2A_U02
K_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki specjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	H2A_U08
K_U04	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i innym nowożytnym, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin naukowych	H2A_U06 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11 S1A_U09

		S1A_U10 S2A_U11
K_U05	posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	H2A_U06 S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05
K_U06	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	H2A_U02 H2A_U03 S2A_U02 S2A_U03 S2A_U08
K_U07	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	S2A_U01 S2A_U03
K_U08	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych	H2A_U02 S2A_U06
K_U09	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	S2A_U04 S2A_U07
K_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	S2A_U04 S2A_U07
K_U11	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	H2A_U03
K_U12	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	H2A_U05
K_U13	potrafi projektować i realizować edukacyjne komunikaty oraz stosować media i technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) w edukacji	H2A_U08
K_U14	ma pogłębione umiejętności z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy, a także sprawnie posługuje się normami prawa pracy w instytucjach edukacyjnych	S2A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01 S2A_K01 S2A_K06
K_K02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K04 S2A_K01 S2A_K02 S2A_K04
K_K03	docenia znaczenie pedagogiki specjalnej dla rozwoju jednostki niepełnosprawnej i jej prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga specjalnego	H2A_K01
K_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce	H2A_K03

	pedagogiki specjalnej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	H2A_K04 S2A_K03 S2A_K04 S2A_K05
K_K05	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, w szczególności w pracy z człowiekiem niepełnosprawnym; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	H2A_K03 H2A_K04 S2A_K03 S2A_K04
K_K06	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	S2A_K05 S2A_K07
K_K07	jest wrażliwy na problemy edukacyjne i rehabilitacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	H2A_K02 S2A_K02
K_K08	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	H2A_K04 H2A_K05 S2A_K04

Studia V-letnie jednolite magisterskie prowadzone od 2019/2020 r.

SYMBOL	Efekty kształcenia dla kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i> Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i> absolwent:	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia PRK, w tym wybrane efekty uczenia się z obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek – kod składnika opisu PRK dla Szkolnictwa Wyższego
WIEDZA		
K_W01	zna terminologię używaną w pedagogice i pedagogice specjalnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym	P7S_WG
K_W02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7S_WG
K_W03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki specjalnej, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	P7S_WG

K_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki specjalnej (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)	P7S_WG
K_W05	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	P7S_WG
K_W06	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju i funkcjonowania człowieka oraz jego nieprawidłowości w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	P7S_WG
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych osób z niepełnosprawnością	P7S_WK
K_W08	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz ich przemianach, a także zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	P7S_WK
K_W09	ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych	P7S_WK
K_W10	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu specjalnych i integracyjnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach	P7S_WG
K_W11	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	P7S_WK
K_W12	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7S_WG
K_W13	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7S_WK
K_W14	ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji osób z niepełnosprawnością, zna wybrane systemy edukacyjne innych krajów	P7S_WK
K_W15	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	P7S_WG
K_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej	P7S_WK P7S_KR
K_W17	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach, cechach i funkcjach mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w zastosowaniach edukacyjnych i pracy pedagoga	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		

K_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych i rehabilitacyjnych osoby z niepełnosprawnością	P7S_UW
K_U02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	P7S_UW
K_U03	potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki specjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	P7S_UK
K_U04	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i innym nowożytnym, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin naukowych	P7S_UK
K_U05	posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	P7S_UK
K_U06	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	P7S_UW
K_U07	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	P7S_UW
K_U08	potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych	P7S_UW
K_U09	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7S_UW
K_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7S_UW
K_U11	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	P7S_UU

K_U12	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego	P7S_UW
K_U13	potrafi projektować i realizować edukacyjne komunikaty oraz stosować media i technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) w edukacji	P7S_UK
K_U14	ma pogłębione umiejętności z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy, a także sprawnie posługuje się normami prawa pracy w instytucjach edukacyjnych	P7S_UW P7S_KR
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	P7S_UU P7S_KK
K_K02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej	P7S_KO
K_K03	docenia znaczenie pedagogiki specjalnej dla rozwoju jednostki niepełnosprawnej i jej prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga specjalnego	P7S_UK
K_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogiki specjalnej, odznacza się rozumą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	P7S_UK
K_K05	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, w szczególności w pracy z człowiekiem niepełnosprawnym; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	P7S_KR
K_K06	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	P7S_KK
K_K07	jest wrażliwy na problemy edukacyjne i rehabilitacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	P7S_KO
K_K08	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Agnieszka Cybal-Michalska	Prof. dr hab., Dziekan Wydziału
Agnieszka Gromkowska-Melosik	Prof. dr hab., Prodziekan Wydziału
Magdalena Piorunek	Prof. dr hab., Prodziekan Wydziału
Kinga Kuszak	Prof. UAM dr hab., Prodziekan Wydziału
Waldemar Segiet	Prof. UAM dr hab., Prodziekan Wydziału
Karolina Domagalska-Nowak	Mgr, kierownik Biura Obsługi Wydziału

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____ 2

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny _____ 9

Wskazówki ogólne do raportu samooceny _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja uczelni _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim _____ 22

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____ 22

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 30

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 42

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 52

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 52

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 57

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 58

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 66

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 66

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____ 70

Część III. Załączniki _____ 74

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____ 74

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załączniki nr 3. Załączniki do raportu samooceny

3.1. Pedagogika 1919-1993 WSE UAM

3.2. Kształcenie na WSE 2021

3.3. Praktyki

3.4. Interesariusze zewnętrzni

3.5. Charakterystyka specjalności na kierunku pedagogika specjalna

3.6. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami

- 3.7. „Trudne zachowania studentów - zasady postępowania”
- 3.8. Kilka zasad dostępu do e-learningu
- 3.9. Wykaz fakultetów na rok akademicki 2020/2021
- 3.10. Uchwały rekrutacyjne
- 3.11. Erasmus Plus
- 3.12. Potwierdzanie efektów uczenia się
- 3.13. Uchwała Senatu nr 360/2018/2019
- 3.14. Zarządzenie Rektora nr 5/2020/2021
- 3.15. Harmonogram zajęć studia niestacjonarne
- 3.16. charakterystyka oceniania efektów uczenia się
- 3.17. Rekomendacje OWKO
- 3.18. Badanie losów absolwentów
- 3.19. Osoby spoza UAM prowadzące zajęcia dydaktyczne
- 3.20. Użytkownicy biblioteki i odwiedziny w ciągu roku
- 3.21. Studenckie koła naukowe - charakterystyka
- 3.22. Uchwała RPGK z dnia 21 maja 2020 roku
- 3.23. Sprawozdanie z realizacji rekomendacji w roku akademickim 2017/2018
- 3.24. Sprawozdanie z w roku akademickim 2018/2019 dotyczących podnoszenia i poprawy jakości kształcenia
- 3.25. Rekomendacje Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia dotyczące doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w roku 2019
- 3.26. Rekomendacje OWKO
- 3.27. Uchwały dot. efektów uczenia się
- 3.28. Regulamin kształcenia na odległość
- 3.29. Zarządzenie Rektora 55/2020/2021

Prezentacja uczelni

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu jest ponad stuletnią Uczelnią sięgającą korzeniami do Akademii Lubrańskiego (1915) oraz Kolegium Jezuickiego (1573). Prawa uniwersytetu zostały nadane w 1611 r. Aktualnie na ponad 90 kierunkach i 200 specjalnościach studiuje blisko 35 tys. studentów studiów I i II stopnia oraz na jednolitych studiach magisterskich. Od 1 października 2019 roku kształcenie doktorantów odbywa się w ramach Szkoły Doktorskiej UAM. W grudniu 2020 roku powołano pięć szkół doktorskich. Wydziały Uniwersytetu zorganizowane są w pięć szkół dziedzinowych: Szkoła Nauk o Języku i Literaturze, Szkoła Nauk Humanistycznych, Szkoła Nauk Społecznych, Szkoła Nauk Ścisłych, Szkoła Nauk Przyrodniczych. Kształcenie na kierunku: pedagogika specjalna odbywa się w ramach Szkoły Nauk Społecznych. Wysoki status UAM w zakresie kształcenia, prowadzenia działalności naukowej i tworzenia standardów pracy i prowadzenia badań potwierdzają takie osiągnięcia jak:

- otrzymanie w 2016 roku prestiżowego certyfikatu „HR Excellence in Research” nadanego przez Komisję Europejską;
- uzyskanie w 2019 roku statusu „uniwersytetu europejskiego” związane z wejściem do konsorcjum EPICUR, które zrzesza 8 uczelni (ze Strasburga, Freiburga, Bryzgowijskiego, Amsterdamu, Karlsruhe, Wiednia, Salonik, Mulhouse);
- uzyskanie w 2019 roku statusu „uczelni badawczej” związane z pierwszym konkursem MNiSW „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”, którego UAM został laureatem;
- uzyskanie międzynarodowego znaku jakości Instytucjonalnego Programu Ewaluacji (Institutional Evaluation Programme). UAM został czwartą uczelnią w Polsce, pierwszym klasycznym uniwersytetem wyróżnionym znakiem jakości;
- utrzymanie lokaty wśród najlepszych uniwersytetów w Polsce w rankingu Fundacji Edukacyjnej Perspektywy – w latach: 2019 i 2020- trzecie miejsce w kategorii uniwersytetów i piąte wśród szkół akademickich.

Uniwersytet aktywnie uczestniczy w działalności licznych organizacji międzynarodowych np. European University Association (EUA), European University Continuing Education Network (EUCEN), The Compostela Group of Universities, The Santander Group –European University Network.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza wyróżnia zarządzanie i organizacja kształcenia z troską o najwyższą jej jakość. W 2010 roku powołano pionierski projekt o charakterze projakościowym – Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia (USZJK), którego naczelnym zadaniem jest kształtowanie wysokiej kultury kształcenia obejmującej: zapewnienie oraz doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich wydziałach oraz ewaluację tego procesu. USZJK określa główne cele oraz kierunki rozwoju procesu kształcenia realizowanego na wydziałach UAM, przy jednoczesnym zachowaniu autonomii i uwzględnianiu specyfiki każdego prowadzonego w uczelni kierunku i wewnętrznego zróżnicowania oferty.

Wydział Studiów Edukacyjnych jako jeden z wydziałów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza gwarantuje kształcenie na najwyższym poziomie dzięki zapewnieniu wysokiej klasy kadry badawczo-dydaktycznej. Jej poziom potwierdzają:

- **awanse naukowe:** w latach 2015-2020 tytuł profesora uzyskało 5 pracowników, stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskało 22 pracowników, wypromowano 35 doktorów + zwieńczono 13 doktoratów prowadzonych w języku angielskim w ramach porozumień międzynarodowych.

- **granty naukowe i projekty międzynarodowe** np. 1. European Network on Brain Malformations (Neuro-MIG) (European Cooperation in Science and Technology Action); 2. European Network for Problematic Usage of the Internet, 3. Lights4violence – Lights, camera and Action Against Dating Violence (JUST/REC-VAW-AG-2016-776905), 4. Studenci 2019, (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zadanie 40/3.4.2/19/DEA – Wspieranie badań naukowych w obszarze czynników ryzyka i czynników chroniących przed problemami wynikającymi z picia alkoholu, 5. Life designing – poradnictwo i edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju i godnej pracy (Untiwin Network, Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), 6. ySKIILS (Horizon 2020 Research & Innovation programme under Grant Agreement no. 870612); 7. Cultures Of Victimology: understanding processes of victimization across Europe (COST European Cooperation in Science and Technology);

- **granty dydaktyczne** np. 1. „UAM-ek –przestrzeń dziecięcych doświadczeń” (III Oś priorytetowa – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju), 2. „SNAPPY Baza standaryzowanych programów profilaktycznych” (DOB-BIO10/10/02/2019); 3. „WzMOOCnij swoje kompetencje!- Kurs na MOOC” (POWR.03.01.00-IP.08-00-MOC/18); 4. „Wielkopolska Szkoła Ćwiczeń w Cogito” (POWER.02.10.00-00-5009/18-0), 5. „Wielkopolska Szkoła Ćwiczeń Krotoszyn” (POWR.02.10.00-IP.02-00-003/19), 6. „EU Kids Online” (Fundacja Orange); 7. „KoderJunior-Szkoła Mistrzów programowania” (POPC.03.02.00-00-0076/17, POPC.03.02.00-00-0078/17, POPC.03.02.00-00-0081/17); 8. „Małe Wielkie Zmiany – sieć rozwoju innowacji społecznych” (POWR.04.01.00-001022/15); 9. „Praca szansą na dobry start w dorosłość” (POWR.04.01.00-001022/15); 10. „Szkolenie i doradztwo dotyczące rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (JST)” (POWR.03.01.00-00-K385/16); 11. „Opracowanie modelu zintegrowanego pakietu usług w zakresie wsparcia rodzin wychowujących dziecko (dzieci) z niepełnosprawnością” (POWR.04.03.00-00-0006/17-08);

- **udział pracowników w gremiach eksperckich o zasięgu krajowym i międzynarodowym** m.in.: Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne- prezydium, Europejska platforma na rzecz uczenia się dorosłych - EPALE 2020, European Network for Research and Development in Educational Leadership and Management (ENIRDELM), Dalton International Research Platform, UNITwin UNESCO, Międzynarodowa Organizacja Nauczycieli Wychowania Przedszkolnego OMEP, Międzynarodowy Komitet Zarządzający “European Network for Problematic Usage of the Internet”, Zespół Dydaktyczny Rady Języka Polskiego; Zespół przy MEN ds. opracowania modelu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; Rada Polityki Penitencjarnej – organ doradczy Ministra Sprawiedliwości RP, Rada ds. Cyfryzacji Edukacji przy MEN, Wielkopolski Zespół ds. Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży , Zespoły eksperckie w projektach COST itp.

- **wyróżnienia i nagrody przyznane Uczelni i Wydziałowi** związane z procesem kształcenia kierunku pedagogika SPECJALNA: Medal Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego przyznany przez Prezydium Zarządu Głównego PTP, 2016 r.; Wyróżnienie w rankingu Kierunków

Studiów Perspektywy (I miejsce w latach: 2015, 2017, 2018, 2019, 2020); Uzyskanie certyfikatów „Lider Jakości Kształcenia” (Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego) w konkursie: „Uczelnia Liderów” w roku 2018 i roku 2020; Certyfikat: Najwyższa Jakość Studiów w roku 2018; Certyfikat „Studia z Przyszłością” uzyskany w latach: 2017, 2018, 2020, 2021 (Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego); I miejsce w kategorii: Idol - Uczelnia województwa Wielkopolskiego w 2018 roku (Fundacja „Szansa dla Niewidomych: Szansa - Chance”); Wyróżnienie Specjalne Zarządu Fundacji Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego przyznane w ramach Programu „Uczelnia Liderów” w 2020 roku; Uzyskanie Certyfikatu Akredytacyjnego: „Premium”, za studia jednolite V-letnie magisterskie na kierunku pedagogika specjalna w 2020 roku (Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego);

- **wyróżnienia i nagrody pracowników:** np. Doktorat Honoris Causa Uniwersytetu Szczecińskiego (prof. Zbyszko Melosik), Srebrny Krzyż Zasługi za wybitne zasługi w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i za osiągnięcia w działalności na rzecz upowszechniania idei Europejskiej (prof. Agnieszka Cybal-Michalska), Medal Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (prof. Zbyszko Melosik), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (prof. Zbyszko Melosik), Medale 50-lecia pedagogiki Olsztyńskiej (prof. Agnieszka Cybal-Michalska, prof. Zbyszko-Melosik), Nagroda Specjalna Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego (prof. Jacek Pyżalski, prof. Stanisław Dylak, Prof. Waław Strykowski), Nagroda Ruchu Innowacyjnego w Edukacji (prof. Iwona Chrzanowska, prof. Beata Jachimczak) umieszczenie na liście 100 osób, które w sposób szczególny aktywny przyczyniły się do rozwoju umiejętności cyfrowych (prof. Jacek Pyżalski, prof. Stanisław Dylak, prof. Natalia Walter), Medal Polskiego Towarzystwa Profesjonalistycznego (dr Magdalena Barańska), medal „Palmae Universitatis Studiorum Posnaniensis” (prof. Kazimierz Przyszczypkowski), złote i srebrne medale Komisji Edukacji Narodowej przyznane pracownikom Wydziału, Medale 100-lecia Uniwersytetu przyznane pracownikom Wydziału przez Rektora UAM, nagrody naukowe w dziedzinie pedagogiki im. Władysława Spasowskiego przyznane przez Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych PAN (np. prof. Agnieszka Gromkowska-Melosik, prof. Zbyszko Melosik, prof. Michał Klichowski, nagrodę zespołową otrzymał zespół w składzie: prof. Maria Dudzikowa, dr Renata Wawrzyniak-Beszterda, dr Sylwia Jaskulska oraz dr Mateusz Marciniak), nagroda w konkursie Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego na wybitną monografię naukową z zakresu nauk pedagogicznych lub nauk pokrewnych (prof. Dorota Żołędź-Strzelczyk, prof. Iwona Chrzanowska), nagroda im. m. Prof. Tomasza Hofmoka w Kategorii Społeczeństwo Informacyjne, Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (prof. Jacek Pyżalski), Ekspertka Nominacja Instytucjonalna do Nagrody EDUinspiracje 2016 za projekt zrealizowany przez Wydział Studiów Edukacyjnych UAM we współpracy ze Szkołą Polską w Reykjavíku (dla zespołu pracowników).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Tożsamość poznawczej pedagogiki specjalnej

Koncepcja kształcenia pedagogów specjalnych ma swoje źródła w szerszej koncepcji kształcenia pedagogicznego⁶ zapoczątkowanego powstaniem w 1919 roku Katedry Pedagogiki i Dydaktyki powołanej jako jeden z elementów Wydziału Filozoficznego. W 1933 roku Katedra Pedagogiki i Dydaktyki UP uległa likwidacji, a jej kadra została przeniesiona do Katedry Psychologii i Pedagogiki Eksperymentalnej UP. W okresie II wojny światowej poznańska uniwersytecka pedagogika kontynuowała swą działalność dydaktyczną. Mieściła się w sekcji pedagogicznej Wydziału Humanistycznego „Tajnego” Uniwersytetu Ziemi Zachodnich w Warszawie. W 1946 roku na Uniwersytecie Poznańskim reaktywowano wszystkie przedwojenne katedry, w tym Katedrę Pedagogiki na Wydziale Filozoficzno-Historycznym (od 1952 Humanistycznym), która wpisała się w szeroki nurt odbudowy potencjału kadrowego szkolnictwa oraz materiału nauki polskiej. W dniu 1 października 1970 roku przekształcono na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Katedrę Pedagogiki w Instytut Pedagogiki, który obejmował pięć zakładów. Przy Zakładzie Teorii Wychowania kierowanym przez prof. dr. hab. Heliodora Muszyńskiego utworzono Zespół Psychopatologii Dziecka i Pedagogiki Specjalnej. Kierownikiem Zespołu została dr Irena Obuchowska. W 1974 roku podjęto decyzję o wyodrębnieniu w Instytucie Pedagogiki kierunku: pedagogika specjalna. Pierwszy rocznik studentów rozpoczął studia w październiku 1974r. W 1975r. w ramach Katedry Pedagogiki powstał Zakład Psychopatologii Dziecka i Pedagogiki Specjalnej, a na jego czele stanęła doc. dr hab. Irena Obuchowska. W 1992 r. dokonano podziału Zakładu na Zakład Psychopatologii Dziecka (kierowała nim do 2002r. prof. dr hab. Irena Obuchowska) i Zakład Pedagogiki Specjalnej (kierowany od czasu powstania przez prof. dr hab. Władysława Dykika). Wydział Studiów Edukacyjnych, jako jednostka powołana do kształcenia pedagogów i pedagogów specjalnych powstał w 1993 r. w wyniku przekształcenia Instytutu Pedagogiki istniejącego w ramach Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w kolejny samodzielny Wydział UAM. Pierwszym dziekanem Wydziału w latach 1993-1999 był prof. zw. dr hab. Zbigniew Kwieciński; w latach 1999-2002 funkcję dziekana pełnił prof. zw. dr hab. Kazimierz Przyszczykowski; w latach 2002-2008 funkcję dziekana pełnił prof. zw. dr hab. Wiesław Ambrozik. Przez kolejne dwie kadencje 2008-2012 i 2012-2016 funkcję Dziekana pełnił prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik. Prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska była dziekanem w kadencji obejmującej lata 2016-2020. W roku 2020 prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska została wybrana na funkcję dziekana na drugą kadencję obejmującą lata 2020-2024. Wydział Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, kontynuuje najlepsze tradycje kształcenia pedagogicznego w Polsce. Problematyka naukowo-badawcza wpisuje się w nurt wartościowych poznawczo i ważnych społecznie rozważań skoncentrowanych na jakości transformacji odbywającej się na płaszczyźnie szeroko pojętej edukacji. Projekty naukowe podejmują aktualne i pogłębiające pole badawcze pedagogiki problemy, wiążące się z

⁶ Załącznik 3.1. Pedagogika 1919-1993 WSE UAM

rozwojem tej dyscypliny jako nauki oraz pedagogiki jako praktycznej działalności społecznej. Istotne dla rozwoju naukowego Wydziału Studiów Edukacyjnych są projekty o charakterze diagnostyczno-weryfikacyjnym, których celem jest wypracowanie przesłanek teoretycznych i metodycznych koncepcji pracy wychowawczo dydaktycznej.

1.2. Koncepcja kształcenia - cechy wyróżniające

Priorytetowym celem strategicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza jest zapewnienie studentom wykształcenia na najwyższym poziomie, a pracodawcom absolwentów wyposażonych w wiedzę, umiejętności i inne kompetencje. Uniwersytet jest częścią środowiska Poznania i Wielkopolski. Realizując proces kształcenia współpracuje zatem z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni realizują badania i prowadzą projekty na rzecz bliższego i dalszego otoczenia. Uniwersytet przywiązuje ogromną wagę do zapewnienia jakości kształcenia, które powinno prowadzić do rozwoju kultury jakości przenikającej instytucję szkolnictwa wyższego jako całość. Rozwijanie i propagowanie kultury jakości w instytucji o tak złożonej strukturze jak UAM jest trudnym zadaniem. Wspólny kierunek działań na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza wyznaczyło przyjęcie Strategii Rozwoju UAM na lata 2009-2019, która jednoczy rozwój badań naukowych z dążeniem do najwyższej jakości kształcenia, otwartością na otoczenie, a także profesjonalnym zarządzaniem uczelnią. Aktualnie trwają zaawansowane prace nad przygotowaniem Strategii Rozwoju UAM na lata 2021-2030. Zakończenie prac nad przygotowaniem strategii zaplanowano wiosną 2021 r. Koncepcja kształcenia realizowania na **Wydziale Studiów Edukacyjnych** jest spójna z kluczowymi filarami określonymi w aktualnej Strategii Rozwoju UAM.

- **„Patrząc w przyszłość nie zapominamy o tradycji”** - realizując koncepcję kształcenia czerpiemy z ponad stuletnich doświadczeń Uniwersytetu oraz bogatej tradycji kształcenia pedagogów na Wydziale Studiów Edukacyjnych. Rozwijamy i kontynuujemy społeczną i głęboko humanistyczną myśl pedagogiczną pokoleń wybitnych naukowców związanych z poznańską pedagogiką, wzbogacając ją o nowe światowe i europejskie koncepcje i wyniki badań.

- **„Jesteśmy silni jednością badań i kształcenia”** - kształcenie na kierunku pedagogika specjalna jest ściśle powiązane z działalnością badawczą pracowników Wydziału. Prowadzone w ramach kierunku specjalności są w sposób integralny osadzone w realizowanych badaniach, publikowanych rozprawach, dysertacjach naukowych. Wyniki badań pracowników służą praktyce kształcenia studentów i wykorzystywane w formie raportów, podręczników, skryptów, artykułów w czasopismach metodycznych.

- **„Jesteśmy częścią Wielkopolski, Polski, Europy i świata”** - dostrzegamy i włączamy w proces kształcenia najbardziej aktualne zagadnienia, koncepcje związane z procesami zmian we współczesnym świecie na poziomie lokalnym oraz globalnym. Staramy się je badawczo poznawać, uzasadniać, poszukiwać rozwiązań i aplikować do szeroko rozumianej przestrzeni praktyki edukacyjnej. Działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna pracowników Wydziału jest zorientowana na budowanie wspólnoty lokalnej, o wymiarze krajowym a także w przestrzeni międzynarodowej.

Celem kształcenia na Wydziale Studiów Edukacyjnych jest wyposażenie studentów w najwyższe kompetencje oraz kwalifikacje pozwalające im stawać się wysokiej klasy

specjalistami i jednocześnie ukształtować cechy osobowościowe, które pozwolą im na konstruktywne i autonomiczne kreowanie własnych biografii i kariery, prowadzenie samodzielnych badań, przy dążeniu do wspierania w uczestnikach procesu kształcenia postaw kreatywnych i innowacyjnych, a także afirmacji otwartości na zmiany, oraz zdolności komunikowania się, w sensie dosłownym i w przenośni, ze światem i w świecie. Wszystko to jest możliwe do osiągnięcia poprzez przekazywanie studentom WSE rzetelnej, obiektywnej i wszechstronnej wiedzy z dyscyplin i subdyscyplin obszaru nauk społecznych i humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy z zakresu nauk o edukacji. W programie studiów realizowane są założenia koncepcji uczenia się przez całe życie (Lifelong Learning). Realizacja tych założeń dotyczy dwóch aspektów. Pierwszym z nich jest rozwijanie kompetencji w zakresie uczenia się całościowego i projektowania karier edukacyjno-zawodowych. Kompetencje te traktowane są jako bazowe i transferowalne. Są one rozwijane na wszystkich specjalnościach w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów oraz w ramach przedmiotu bezpośrednio ukierunkowanego na wzmacnianie kompetencji w zakresie uczenia się przez całe życie – projektowanie karier edukacyjno-zawodowych. Cele związane z rozwijaniem kompetencji w zakresie LLL postrzegane są także jako profilaktyka niepowodzeń karierowych oraz element wzmacniania zatrudnialności absolwentów kierunku pedagogika specjalna. Drugim aspektem realizowania założeń LLL w programie studiów jest wskazywanie studentom rozwiązań w ramach edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej. Studenci są zapoznawani z teoretycznymi założeniami i praktycznymi założeniami wynikającymi z Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz procedury Potwierdzania Efektów Uczenia się – PEUs. Ten aspekt realizowany jest w ramach przedmiotów np. projektowanie karier edukacyjno-zawodowych, kompetencje akademickie. Kompetencje w zakresie wykorzystywania form edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej rozwijane są także w ramach doradztwa akademickiego realizowanego na poszczególnych specjalnościach. W ramach promowania idei uczenia się przez całe życie studenci są także zapoznawani z zasobami EPALE – Europejskiej Platformy na rzecz Uczenia się Dorosłych w Europie. Aktualna koncepcja kształcenia jest naturalną konsekwencją koncepcji wypracowanej w dokumencie: „Polityka zapewnienia jakości na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu” opracowanym w 2012/2013 roku. Proces kształcenia poddawany jest systematycznemu monitorowaniu i ewaluacji, wynikającego z tych procesów doskonalenia, co zawarto w dokumencie: „Kształcenie na Wydziale Studiów Edukacyjnych 2020/2021”⁷. W procesach monitorowania i ewaluacji uczestniczą przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego i studenci Wydziału.

Program kształcenia na kierunku jest zgodny z zapisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. Prowadzone są:

Studia I stopnia - trzyletnie, sześciosemestralne, stacjonarne i niestacjonarne, w trakcie cyklu kształcenia studenci uzyskują 180 punktów ECTS (ze względu na zmianę w programach studiów w roku akademickim 2020/2021 realizowane są studia tylko na III roku; od 2019/2020 roku nie prowadzimy naboru na studia I stopnia).

Studia II stopnia - dwuletnie, czterosemestralne, stacjonarne i niestacjonarne, w trakcie trwania cyklu kształcenia studenci uzyskują 120 punktów ECTS (w roku 2021/2022

⁷ Załącznik 3.2. Kształcenie na WSE 2021

planowany jest ostatni nabór na studia ze względu na zmianę przepisów związanych z kształceniem nauczycieli-pedagogów specjalnych).

Studia V-letnie jednolite magisterskie - pięcioletnie, dziesięciosemestralne, stacjonarne i niestacjonarne, w trakcie trwania cyklu kształcenia studenci uzyskują 300 punktów ECTS (utworzone w 2019 r. zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 28 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Program kierunku ustalono uchwałą Senatu z dnia 29 kwietnia 2019 roku).

Studia na kierunku **PEDAGOGIKA SPECJALNA** prowadzone jako **studia I i II stopnia** obejmują:

1. Blok (moduł) przedmiotów wspólnych dla wszystkich specjalności

Obejmuje przedmioty z zakresu nauk podstawowych, przede wszystkim ogólnopedagogiczne, a także z zakresu psychologii, socjologii, filozofii, antropologii, biologicznych podstaw rozwoju. Ich celem jest wyposażenie wszystkich studentów kierunku w podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych będącą podstawą do budowania wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej. W tym bloku znajdują się też przedmioty wprowadzające do zagadnień pedagogiki specjalnej.

2. Blok (moduł) przedmiotów specjalnościowych

Obejmuje przedmioty kluczowe dla uzyskania wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu wybranych przez studentów specjalności.

3. Blok (moduł) praktyk pedagogicznych⁸.

W roku akademickim 2020/2021 na studiach I stopnia

- **w trybie stacjonarnym** prowadzimy: 3 specjalności - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną; logopedia - profilaktyka i terapia; pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Specjalności prowadzone są na III roku ze względu na zmianę przepisów dotyczących kształcenia nauczycieli - pedagogów specjalnych.

- **w trybie niestacjonarnym** - nie prowadzimy.

Na studiach II stopnia

- **w trybie stacjonarnym** prowadzimy: na I roku - 2 specjalności - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, logopedia kliniczna; na II roku - 2 specjalności - edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, logopedia kliniczna

- **w trybie niestacjonarnym** prowadzimy: na I roku – 1 specjalność - edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; na II roku - 1 specjalność - pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Studia V-letnie magisterskie:

- **w trybie stacjonarnym** (na I roku studenci nie rozpoczęli jeszcze kształcenia w ramach specjalności), na II roku (od semestru letniego) prowadzimy 3 specjalności: edukacja i

⁸ Załącznik 3.3. Praktyki – pedagogika specjalna

rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym, logopedia

- w **trybie niestacjonarym** prowadzimy: na I roku studenci nie wybrali jeszcze specjalności.

Program studiów obejmuje następujące moduły:

1. Moduł kształcenia ogólnego
2. Moduł przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym
3. Moduł kształcenia kierunkowego
4. Moduł edukacji włączającej
5. Moduł wsparcia warsztatu pedagoga specjalnego
6. Moduł dyplomowania
7. Moduł w zakresie przygotowania specjalnościowego dla 3 specjalności: edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, logopedii, terapii pedagogicznej dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym
8. Język obcy nowożytny
9. Przedmioty fakultatywne.

1.3. Związek kształcenia z prowadzoną działalnością naukową

Prowadzone w ramach poszczególnych zakładów, pracowni, laboratoriów badania naukowe przyczyniają się do pogłębiania i poszerzania wiedzy pedagogicznej o nowe wątki i służą wypracowywaniu oryginalnych koncepcji i metod badawczych w naukowym oglądzie badanej rzeczywistości edukacyjnej. Są one ściśle związane z prowadzoną działalnością dydaktyczną. Zaś obszary zainteresowań naukowych pracowników WSE pokrywają się z obszarami ich aktywności związanej z kształceniem. Wydział wyróżnia jedność procesu kształcenia i prowadzonych badań w wielu kluczowych obszarach np. historia pedagogiki specjalnej i szkolnictwa specjalnego; metodologiczne problemy współczesnych nauk o edukacji; aksjologiczne podstawy wychowania i kształcenia w pedagogice specjalnej; egalitaryzacja społeczna a współczesne wyzwania edukacyjne; porównawcze analizy systemów edukacyjnych w skali całego świata; edukacja globalna; edukacja europejska; edukacja wielokulturowa i obywatelska; fenomen niepełnosprawności intelektualnej z perspektywy emancypacyjnej pedagogiki specjalnej z uwzględnieniem ujęcia kulturowo-antropologicznego oraz etnograficznego; system profilaktyki; patologie społeczne; kształtowanie aktywnego obywatelstwa; życie codzienne w szkole współczesnej; proces kształcenia i jego optymalizacja; indywidualizacja procesu kształcenia. W tej szerokiej perspektywie prowadzone są badania związane ze specyfiką kierunku i specjalności. Odnoszą się do zagadnień związanych np. z edukacją integracyjną i włączającą, uwzględniając zróżnicowane potrzeby i możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z globalnych i fragmentarycznych deficytów, zaburzeń, zakłóceń rozwoju; diagnozy, potrzeb, wspierania ucznia/słuchacza w obszarze edukacji; rozwoju kompetencji społecznych; metodyki pracy z uczniem; tworzenia indywidualnych programów terapeutycznych i wychowawczych; zagadnienia rozwoju mowy dziecka; profilaktyki logopedycznej; wczesnego wspomagania logopedycznego; zaburzeń mowy; podstaw medycznych i psychologicznych zaburzeń mowy i komunikacji; metod komunikacji alternatywnych i wspomagających; postępowania neurologopedycznego, funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnym stopniu, wieku i w różnych środowiskach; problematyki edukacji i rehabilitacji osób z zaburzeniami ze spektrum

autyzmu, z zespołami genetycznymi; problematyki funkcjonowania emocjonalnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną (agresja i przemoc szkolna wobec uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w trzech formach kształcenia); zagadnień związanych z sytuacją uczniów ze SPE i ich rodzin w czasie pandemii COVID-19.

1.4. Zgodność kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Potrzeba edukacji i całonizowego wsparcia osób z niepełnosprawnościami, dostrzegana przez środowisko rodziców, opiekunów, nauczycieli, terapeutów, a także same osoby z niepełnosprawnościami, na którą zwraca uwagę m.in. Konwencja Praw Osób z Niepełnosprawnością [Dz. U. 2012, poz. 1169, artykuły dotyczące: edukacji (art. 24), rehabilitacji (art. 26), pracy i zatrudnienia (art. 27), odpowiednich warunków życia i ochrony socjalnej (art. 28)], implikuje konieczność kształcenia specjalistów posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie pedagogiki specjalnej. Programy poszczególnych specjalności prowadzonych kierunku pedagogika specjalna są rezultatem długoletniej współpracy i konsultacji teoretyków, praktyków, przedstawicieli środowiska osób z niepełnosprawnościami (self-adwokatów) i pracowników Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami UAM. Programy są modyfikowane zgodnie ze zmieniającymi się zapotrzebowaniem na rynku pracy i sugestiami interesariuszy. Pracownicy Wydziału odbywają systematyczne spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, pozostają w stałym kontakcie z pracownikami placówek, w których realizowane są praktyki studenckie. Ponadto utrzymywany jest stały kontakt z absolwentami specjalności. Informacje zwrotne uzyskiwane od absolwentów wskazują na dużą spójność pomiędzy treściami realizowanymi na kierunku w ramach poszczególnych specjalności a oczekiwaniami pracodawców. Program studiów na kierunku pedagogika specjalna jest systematycznie konsultowany z dwiema grupami podmiotów: przedstawicielami pracodawców (dyrektorami, pracownikami szkół, przedszkoli specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, poradni specjalistycznych, świetlic socjoterapeutycznych, organizacji pozarządowych, socjalnych, służby zdrowia, oświatowych agend samorządowych, fundacji, stowarzyszeń rodziców i opiekunów, centrów interwencji kryzysowej, mediacyjnej i placówek kulturalnych, specjalistami logopedami, Polskim Związkiem Logopedów⁹) oraz studentami kierunku.

1.5. Sylwetki absolwentów i przewidywane miejsca pracy

Sylwetka absolwenta studiów pedagogiki specjalnej (I, II stopień, V-letnie, jednolite studia magisterskie) jest zgodna z założeniami określonymi m.in. w dokumentach strategicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obowiązujący w Polsce model kształcenia stwarza możliwość edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami nie tylko w placówkach specjalnych i integracyjnych, ale także w szkołach i placówkach ogólnodostępnych. Wzrasta również zapotrzebowanie na specjalistów wspierających osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny w poszczególnych etapach życia. Wiąże się z tym

⁹ Załącznik 3.4. Przykładowa lista interesariuszy zewnętrznych

konieczność odpowiedniego kształcenia kadry pedagogicznej, posiadającej merytoryczne przygotowanie (wiedzę, umiejętności i kompetencję) z zakresu diagnozy, terapii i edukacji oraz działań włączających. Absolwenci studiów pedagogika specjalna są wysoko wykwalifikowanymi specjalistami poszukiwanymi na rynku pracy, mają szeroki wachlarz możliwości zatrudnienia w zależności od ukończonej specjalności.

Absolwent studiów I stopnia posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z dyscypliny pedagogika oraz dyscyplin pokrewnych na poziomie odpowiadającym 6 ramie PRK z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do wybranej przez niego specjalności.

Absolwent studiów II stopnia raz jednolitych studiów magisterskich posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z dyscypliny pedagogika oraz dyscyplin pokrewnych na poziomie odpowiadającym 7 ramie PRK z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do wybranej przez niego specjalności.

Kształcenie na studiach V-letnich przygotowuje do wykonywania zawodu nauczyciela i obejmuje przygotowanie merytoryczne i przygotowanie pedagogiczne (psychologiczno-pedagogiczne i przygotowanie dydaktyczne).

Kwalifikacje absolwentów kierunku pedagogika specjalna:

Absolwenci kierunku pedagogika specjalna uzyskują kwalifikacje odpowiednie dla studiowanej specjalności, poziomu studiów¹⁰. Znajdują zatrudnienie zgodnie z jej specyfiką.

1.6. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Koncepcja kształcenia na kierunku uwzględnia współczesne tendencje rozwojowe pedagogiki specjalnej (m.in. *disability studies*, nurt emancypacyjny, pedagogikę krytyczną), eksponujące potrzebę namysłu nad różnorodnością stylów ludzkiego funkcjonowania, nad zakresem rozumienia pojęcia normy i przełożeniem tejże refleksji na praktykę edukacyjną, terapeutyczną, rehabilitacyjną i włączającą. Specyfiką kształcenia studentów pedagogiki specjalnej na Wydziale Studiów Edukacyjnych było i jest uwzględnienie perspektywy osób z niepełnosprawnościami i ich biograficznych doświadczeń.

Również w ramach prowadzonych na kierunku specjalności Wydział korzysta z najlepszych rozwiązań europejskich i światowych np.

- **blok (moduł) przedmiotów związanych z edukacją i rehabilitacją osób z niepełnosprawnością intelektualną** - uwzględnia zapisy Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (ONZ), odwołuje się do założeń polskiego modelu rehabilitacji (Dega, Weiss, Hulek), biopsychospołecznego podejścia American Association on Intellectual and Developmental Disabilities AAIDD; klasyfikacji WHO (Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych/International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems ICD-11), Międzynarodowej klasyfikacji funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning,

¹⁰ Załącznik 3.5. Charakterystyka specjalności na kierunku pedagogika specjalna

Disability and Health ICF); podejścia Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (American Psychological Association APA -Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-5), itp. Nawiązuje też do wytycznych ustanowionych przez International Association for the Scientific Study of Intellectual and Developmental Disabilities.

- **blok (moduł) przedmiotów związanych z edukacją i rehabilitacją osób ze spektrum autyzmu** uwzględnia postanowienia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (ONZ) w sprawie dostępu do edukacji, postanowienia Karty Praw Osób z Autyzmem (przyjęta przez Sejm RP 12 lipca 2013), która bierze pod uwagę specyfikę funkcjonowania osób z ASD i ich potrzeby. Odnosi się do zaleceń Komisji ds. Autyzmu związanych z diagnozą zaburzeń ze spektrum autyzmu (model europejski) i American Academy of Child and Adolescent Psychiatry (zalecenie przesiewowego badania i wspierania rozwoju małych dzieci z ASD). Program kształcenia w ramach specjalności jest spójny z rozporządzeniem dotyczącym kształcenia specjalnego w sprawie zatrudnienia nauczyciela współorganizującego proces edukacji dla dzieci/uczniów z ASD w placówkach.

- **blok (moduł) przedmiotów z zakresu logopedii** jest realizowany zgodnie z ustaleniami CPLOL(Comite Permanent de Liaison des Orthophonistes-Logopedes de L'Union Europeenne) przewidzianymi dla kształcenia logopedów w krajach Unii Europejskiej określających konieczność prowadzenia kształcenia wielokierunkowego, integrującego wiedzę lingwistyczną, medyczną, psychologiczną i pedagogiczną. Wpisuje się w nurt polskiej tradycji kształcenia logopedów, w której określa się logopedię jako naukę „multiinterdyscyplinarną”. W programie wykorzystywane są m.in. narzędzia stosowane w pracy logopedycznej i terapeutycznej z dzieckiem z uszkodzonym słuchem opracowane przez John Tracy Center - Centrum edukacji dla niemowląt i dzieci w wieku przedszkolnym z ubytkiem słuchu w Los Angeles, Kalifornia, USA oraz rozwiązania wskazane przez ASHA (American Speech-Language-Hearing Association) dotyczących diagnozy i terapii logopedycznej dziecka z zaburzeniami mowy i komunikacji.

- **blok (moduł) przedmiotów związanych z wspieraniem dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami** jest realizowany zgodnie z najnowszą wiedzą pochodzącą z badań naukowych, raportów i międzynarodowych doświadczeń związanych realizacją idei edukacji integracyjnej i włączającej. Program realizowany jest zgodnie z zaleceniami European Agency for Special Educational Needs dotyczącymi z jednej strony potrzeby kształcenia kadr do pracy w grupach zróżnicowanych, z drugiej opisującymi modele kształcenia przyszłych kadr.

- **blok przedmiotów związanych z terapią pedagogiczną dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychofizycznym** sięga do klasycznych teorii zachowań ryzykownych Jessorów, teorii zaburzeń zachowania w ujęciu T. Achenbacha, teorii bullying D. Olweusa, salutogennych teorii zdrowia psychicznego (rezyliencja) oraz współczesnych teorii dotyczących szans i zagrożeń związanych z wykorzystaniem mediów (koncepcja szans i zagrożeń EU Kids Online).

1.7. Kluczowe i kierunkowe efekty uczenia się

Pedagogika specjalna obejmuje przedmiotem swoich badań i praktyk wychowanie, kształcenie i rehabilitację osób z niepełnosprawnością we wszystkich fazach ich życia. Łączy w sobie podejście humanistyczne skoncentrowane na człowieku, w szczególności człowieku z niepełnosprawnością, jego wychowaniu, edukacji i rehabilitacji, oraz społeczne aspekty

środowiska wychowawczego, systemów i instytucji opieki, wychowania, edukacji i rehabilitacji. Zainteresowanie pedagogiki specjalnej obejmuje także społeczno-kulturowe problemy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w społeczeństwie, ich udziału w kulturze, problematykę integracji, inkluzji i normalizacji, co umiejscawia ją zarówno w humanistyce, jak i w obszarze nauk społecznych.

W procesie kształcenia pedagogów specjalnych na studiach I stopnia za najbardziej istotne w zakresie budowania **wiedzy** Wydział uznaje: elementarną terminologię używaną w pedagogice specjalnej, wiedzę na temat wychowania i kształcenia ogólnodostępnego i specjalnego, teorie dotyczące wychowania, uczenia się, nauczania oraz rehabilitacji, elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań, podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, w tym edukacji specjalnej i integracyjnej oraz niezbędną wiedzę z zakresu zasad bezpieczeństwa, higieny pracy i udzielania pierwszej pomocy zawartej w następujących efektach: K_W01-,K_W03, K_W09, K_W12, K_W14, K_W17. W sposób szczególny zwracamy uwagę na rozwijanie u studentów wiedzy określonej za pomocą efektu K_W12- wiedzy o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, wiedzy o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych.

W procesie kształcenia dużą wagę Wydział przykładą do rozwijania **umiejętności** studentów: interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych, rozpoznawania i diagnozowania sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, umiejętności pracy z grupą, zespołem wychowawczym, klasowym, terapeutycznym zawartych w następujących efektach: K_U02, K_U03, K_U15, K_U16. Za istotne uznajemy też rozwijanie u studentów kompetencji określonych w efekcie: K_U07- umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, w języku polskim i innym nowożytnym.

W procesie kształcenia pedagogów specjalnych istotne jest wyposażenie studentów w **kompetencje społeczne**. Jako kluczowe Wydział uznaje: potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, aktywne uczestnictwo w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością zawartych w następujących efektach: K_K01, K_K03, K_K07.

W procesie kształcenia pedagogów specjalnych na studiach II stopnia w zakresie **wiedzy** zwraca się uwagę przede wszystkim na: terminologię używaną w pedagogice specjalnej, rozumienie postulatu wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice, wiedzę o prawidłowościach i zaburzeniach rozwoju i funkcjonowania człowieka, wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu specjalnych, integracyjnych i inkluzyjnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i terapeutycznych, wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji osób z niepełnosprawnością oraz zasady i normy etyki zawodowej, co wyraża się w następujących efektach uczenia się: K_W01, K_W04, K_W06, K_W10, K_W14, K_W16. W sposób szczególny zwracamy uwagę na rozwijanie u studentów wiedzy określonej efektem: K_W4 i odnoszącej się do przedmiotowej i metodologicznej specyfiki pedagogiki specjalnej (głównych szkół, orientacji badawczych, strategii i metod badań stosowanych w naukach społecznych).

W procesie kształcenia pedagogów specjalnych kluczowe jest osiągnięcie przez studentów następujących **umiejętności**: wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin, rozróżniania orientacji w metodologii badań pedagogicznych, formułowania problemów badawczych, dobierania adekwatnych metod, technik i konstruowania narzędzi badawczych; obserwowania, diagnozowania i oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, samodzielnego zdobywania wiedzy, inspirowania do działań na rzecz uczenia się przez całe życie, pracy w zespole; wyznaczania oraz przyjmowania wspólnych celów działania; stosowania zasad z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy, co wyraża się w następujących efektach uczenia się: K_U02, K_U06, K_U07, K_U11, K_U12, K_U14. Szczególnie eksponujemy kompetencje określone za pomocą efektu: K_U04- dotyczące spójnego i precyzyjnego wypowiadania się w mowie i na piśmie w języku polskim i innym nowożytnym na poziomie B2+, umiejętności konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych.

W zakresie **kompetencji społecznych** zwraca się uwagę na rozwijanie u studentów gotowości do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, doceniania znaczenia pedagogiki specjalnej dla rozwoju osoby z niepełnosprawnością, budowania warsztatu pracy pedagoga specjalnego, utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogiki specjalnej, postępowania w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, w szczególności w pracy z osobą z niepełnosprawnością, co wyraża się w następujących efektach uczenia się: K_K01, K_K03, K_K04, K_K05.

W procesie kształcenia pedagogów specjalnych na studiach V-letnich, jednolitych magisterskich w zakresie **wiedzy** zwraca się uwagę przede wszystkim na: terminologię używaną w pedagogice specjalnej, współczesne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej, jej nurty i systemy pedagogiczne, rozumienie postulatu wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice, teorię i metodykę subdyscyplin pedagogiki specjalnej, wiedzę o prawidłowościach i zaburzeniach rozwoju i funkcjonowania człowieka, kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych, wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu specjalnych, integracyjnych i inkluzyjnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i terapeutycznych, wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji osób z niepełnosprawnością oraz zasady i normy etyki zawodowej, co wyraża się w następujących efektach uczenia się: K_W01, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W09, K_W10, K_W14, K_W16. Eksponujemy rozwijanie kompetencji określonych efektem K_W04- pogłębionej i uporządkowanej wiedzy na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki specjalnej, głównych szkół, orientacji badawczych, strategii i metod badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych.

W procesie kształcenia pedagogów specjalnych kluczowe jest osiągnięcie przez studentów następujących **umiejętności**: obserwowanie, wyszukiwanie, przetwarzanie informacji na temat zjawisk społecznych problemów edukacyjnych i rehabilitacyjnych osoby z niepełnosprawnością, wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin, rozróżniania orientacji w metodologii badań pedagogicznych, formułowania problemów badawczych, dobierania

adekwatnych metod, technik i konstruowania narzędzi badawczych; opracowywania, prezentowania, interpretowania wyników badań, wyciągania wniosków, diagnozowania i oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz motywów i wzorów ludzkich zachowań; sprawne posługiwanie się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami, samodzielnego zdobywania wiedzy, inspirowania do działań na rzecz uczenia się przez całe życie, pracy w zespole; wyznaczania oraz przyjmowania wspólnych celów działania; stosowania zasad z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy, sprawnego posługiwanie się normami prawa pracy w instytucjach edukacyjnych, co wyraża się w następujących efektach uczenia się: K_U1, K_U02, K_U06, K_U07, K_U08, K_U11, K_U12, K_U14. Eksponujemy umiejętności określone za pomocą efektu K_U04- odnoszące się do spójnego i precyzyjnego wypowiadania się w mowie i na piśmie w języku polskim i innym nowożytnym, rozwijania umiejętności konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin naukowych.

W zakresie **kompetencji społecznych** zwraca się uwagę na rozwijanie u studentów gotowości do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, doceniania znaczenia pedagogiki specjalnej dla rozwoju osoby z niepełnosprawnością, budowania warsztatu pracy pedagoga specjalnego, utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogiki specjalnej, postępowania w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, w szczególności w pracy z osobą z niepełnosprawnością; komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach, co wyraża się w następujących efektach uczenia się: K_K01, K_K03, K_K04, K_K05, K_K07.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia oraz ich związek z koncepcją kształcenia

Treści programowe na kierunku pedagogika specjalna na studiach I i II stopnia oraz studiach V-letnich jednolitych magisterskich są naturalną konsekwencją przyjętych efektów uczenia się (wcześniej – efektów kształcenia). Odnoszą się do 1. budowania systemu wiedzy, której elementem są koncepcje, teorie i wyniki badań prowadzonych w dyscyplinie: pedagogika, subdyscyplinie pedagogiki specjalnej i dyscyplinach pokrewnych (z obszaru nauk społecznych i humanistycznych) oraz 2. zagadnień praktycznych kluczowych dla dyscypliny i subdyscypliny jaką jest pedagogika specjalna. Przygotowanie akademickie przyszłych pedagogów specjalnych wymaga harmonijnego i spójnego połączenia zagadnień teoretycznych z przygotowaniem metodyczno-warsztatowym typowym dla specyfiki kierunku i wybranej przez studentów specjalności. W początkowym okresie kształcenia (na I roku) wiodącą rolę odgrywają przedmioty bazowe z grupy przedmiotów wspólnych - ogólnopedagogicznych np. pedagogika ogólna, psychologia ogólna, psychologia rozwoju człowieka, podstawy biologicznego rozwoju człowieka, historia wychowania i pedagogii specjalnej. Realizowane w

ich ramach treści mają przygotować studentów do podejmowania i rozwiązywania zagadnień i problemów związanych z bardziej szczegółowymi zagadnieniami pedagogiki specjalnej. Treści ogólne oraz treści specjalnościowe realizowane w kolejnych latach pozwalają systematycznie poszerzać treści charakterystyczne dla dyscypliny, subdyscypliny oraz specjalności, przy czym na wygaszanych studiach I stopnia podejmowane są zagadnienia na poziomie podstawowym, częściowo pogłębiane i rozszerzane, na studiach II stopnia mają one charakter rozszerzający, pogłębiający, uzupełniający, zaś na studiach V-letnich studenci przechodzą od zagadnień podstawowych – bazowych, stopniowo i systematycznie je pogłębiając i rozwijając.

W bloku (module) przedmiotów wspólnych znajdują się przedmioty przygotowujące studentów do prowadzenia działalności badawczej. Na studiach I stopnia - metody badań pedagogicznych, seminarium licencjackie; na studiach II stopnia - metodologia badań społecznych, statystyka w badaniach pedagogicznych/wprowadzenie do analizy danych społecznych, seminarium magisterskie. Na studiach V-letnich: metodologia nauk społecznych (1 semestr), metodologia badań pedagogicznych (1 semestr), statystyka badań pedagogicznych/wprowadzenie do analizy danych społecznych (1 semestr), seminarium magisterskie.

W ramach drugiego bloku (modułu) - przedmiotów specjalnościowych studenci uzyskują wiedzę i rozwijają umiejętności niezbędne w danej subdyscyplinie i związane z wybraną przez nich specjalnością, ważne dla realizacji ról profesjonalnych. Integralną częścią bloku przedmiotów specjalnościowych są praktyki, podczas których studenci poznają potencjalne miejsca pracy i specyfikę ról zawodowych. Na studiach V-letnich magisterskich - zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

W module przedmiotów wspólnych znajdują się też zajęcia przygotowujące do opanowania przynajmniej jednego języka obcego. Na studiach I stopnia stacjonarnych- zajęcia z lektoratu języka obcego wynoszą 120 h i kończą się egzaminem certyfikacyjnym na poziomie B2.

Na studiach II- stopnia- na studiach stacjonarnych - zajęcia z lektoratu języka obcego wynoszą 60h (poziom B2+) i kończą się egzaminem, na studiach niestacjonarnych- zajęcia z lektoratu języka obcego wynoszą 30 h.

Na studiach V-letnich magisterskich studenci studiów stacjonarnych realizują 180 h lektoratu języka obcego, studenci studiów niestacjonarnych- 90 h.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających

Program studiów na kierunku pedagogika specjalna zapewnia osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Metody kształcenia oraz formy prowadzenia zajęć określone zostały w sylabusach przedmiotów i po uzyskaniu pozytywnej opinii Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz przedstawicieli Rady Samorządu Studentów, zostały zatwierdzone wraz z programami studiów przez Radę Wydziału Studiów Edukacyjnych (aktualnie te kompetencje przypisano Radzie Programowej Grupy Kierunków) a następnie przez Senat UAM. Na kierunku pedagogika specjalna zwracana jest uwaga na dobór różnorodnych metod kształcenia odpowiednio do założonych efektów uczenia się. Wśród wykorzystywanych metod wyróżnić można:

- **Metody podające** typowe dla wykładów, np. wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną, demonstracje dźwiękowe, demonstracje video, np. na przedmiotach: *pedagogika specjalna, dydaktyka specjalna, podstawy diagnostyki psychopedagogicznej, psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną, profilaktyka logopedyczna, podstawy ortodoncji, podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością ruchową*.

- **Metody aktywizujące** wykorzystywane podczas konwersatoriów i laboratoriów, metoda analizy przypadków - np. na przedmiotach: *terapia indywidualna, oligofazja, podstawy diagnostyki psychopedagogicznej*; dyskusja - np. na przedmiotach: *psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną*; lekcja odwrócona - np. na przedmiotach, *metodyka kształcenia i nauczania dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną*; „burza mózgów” - np. na przedmiotach: *współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami w edukacji włączającej*; technika analizy SWOT - np. na przedmiotach: *systemy wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin*; warsztat pracy z rodziną; metoda „kuli śniegowej” - np. na przedmiotach: *metody pracy z dziećmi z trudnościami w uczeniu się matematyki*; konstruowanie „map myśli” - np. na przedmiotach: *metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*; debata oksfordzka - np. na przedmiotach - *krytyczne studia nad/o niepełnosprawności, psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną*,

- **Metody praktyczne** wykorzystywane podczas konwersatoriów i laboratoriów: warsztat - np. na przedmiotach: *warsztat komunikacji interpersonalnej, metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*, metoda projektów - np. na przedmiotach: *międzynarodowe doświadczenia edukacji integracyjnej i włączającej, metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej, dyslalia, diagnoza i konstruowanie indywidualnych programów logopedycznych*; metoda symulacyjna - np. na przedmiotach: *metodyka wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną*, praca z tekstem- np. na przedmiotach *psychologia rozwoju człowieka, teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu*, hospitacja instytucji edukacyjnych - np. na przedmiotach: *pedagogika specjalna, metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w młodszym wieku szkolnym, metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w starszym wieku szkolnym*, spotkania z self-adwokatami i spotkania z praktykami (pedagogami, pedagogami specjalnymi, inżynierami, psychologami, nauczycielami, wychowawcami w domach poprawczych, domach pomocy społecznej, terapeuci zajęciowi i in.) - np. na przedmiotach: *pedagogika specjalna, praktyka pedagogiczna-metodyczna w szkole dla dzieci z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, praktyka pedagogiczna-metodyczna w przedszkolu dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w domach pomocy społecznej/placówki opieki i wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną* sporządzanie diagnozy na podstawie materiałów filmowych, dokumentacji i analizy wytworów - *diagnostyka w pedagogice specjalnej*.

- **Metody eksponujące** wykorzystywane podczas konwersatoriów i laboratoriów: analiza filmu – np. na przedmiotach *psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną, wczesne wspomaganie rozwoju, praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością; wybrane metody terapii zachowa problemowych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wybrane*

problemy rozwoju i funkcjonowania dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, pokaz - trening umiejętności społecznych w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, praca z tekstem np. na przedmiotach: kultura języka w pracy pedagoga, psychologia osobowości, psychologia edukacji.

- **Metody problemowe:** wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, np. na przedmiotach: *współpraca specjalistów w edukacji włączającej, psychologia rozwoju człowieka.*

- **Metody wykorzystujące techniki i narzędzia informacyjno-komunikacyjne:** na przedmiotach: *metody komunikacji alternatywnej, AAC w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, media w edukacji/ pedagogika medialna, nowe technologie w kształceniu uniwersalnym, podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną.*

2.3. Metody i techniki kształcenia na odległość¹¹

Kształcenie na odległość prowadzone jest zgodnie z zapisami w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r (art.67.4). Wydział systematycznie doskonali proces kształcenia na odległość np. uczestnicząc w projekcie „Uniwersytet Jutra - zintegrowany program rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu” nr POWR.03.05.00-00-Z303/17. Celem Projektu jest modernizacja oferty edukacyjnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i dostosowanie jej do wymogów rynku pracy oraz nowoczesne zarządzanie dydaktyką z wykorzystaniem e-learningu i Intranetu. W ramach projektu: dokonano modyfikacji programów kształcenia z uwzględnieniem elementów e-learningu oraz przeprowadzono szkolenia zgodnie z obszarami kształcenia oferowanymi w Projekcie w następujących blokach tematycznych: Moodle I Moodle II – szkolenie z użytkowania platformy dla zaawansowanych i początkujących, Media cyfrowe – realizacja materiałów video w celach edukacyjnych, Pakiet Microsoft Office – realizacja szkoleń z obsługi pakietu, Zarządzanie informacją i bazami danych. W latach 2015-2021 opracowano i wdrożono na platformie Moodle 635 kursów e-learningowych w ramach wszystkich kierunków i specjalności prowadzonych na Wydziale. Od 2015/2016 roku wykłady przedmiotów: Media w edukacji i Pedagogika medialna realizowane były w formie mieszanej (b-learning): 4h stacjonarne oraz 11h online na platformie Moodle: (linki do aktualnych edycji:

<https://www.elearning.amu.edu.pl/wse/course/view.php?id=559>;
<https://www.elearning.amu.edu.pl/wse/course/view.php?id=729>).

Kursy e-learningowe stanowiły także uzupełnienie/rozszerzenie zajęć z innych przedmiotów, np.: Pedagogika, Developing teacher's critical thinking through practical designing, Nauczyciel współczesnej szkoły, Planowanie rozwoju zawodowo-osobowego pedagoga, Poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością, Pedagogika.

Wśród metod i technik kształcenia na odległość wykorzystywane są: wykład online w trybie synchronicznym (platforma Teams), wykład problemowy online w trybie synchronicznym (platforma Teams), wykład interaktywny online w trybie synchronicznym (platforma Teams), wykład online w trybie asynchronicznym (nagranie wideo/streaming wideo) (platforma Teams i/lub Moodle), dyskusja online w trybie synchronicznym i asynchronicznym, „burza mózgów”

¹¹ Załącznik 3.28. Regulamin kształcenia na odległość

online, design thinking online, odwrócona klasa online, konwersatorium/laboratorium online w trybie synchronicznym (platforma Teams), praca w grupach w trybie synchronicznym (platforma Teams) oraz asynchronicznym (Moodle), metoda jigsaw online, metoda problemowa online, interaktywne quizy aktywizujące grupy ćwiczeniowe (Kahoot, Mentimeter), wirtualna tablica online (Teams, padlet, Jamboard), wirtualna mata do nauki programowania/kodowania, e-portfolio, testy i zadania online (Moodle, Forms), i inne.

Od marca 2020 roku zasady kształcenia na odległość reguluje Zarządzenie nr 15/2020/2021 w sprawie działania Uniwersytetu w warunkach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz Zarządzenie nr 48/2020/2021 w sprawie Regulaminu kształcenia na odległość i Zarządzenie nr 52/2020/2021 w sprawie działania Uniwersytetu w warunkach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021.

Dla potrzeb kształcenia na odległość Ośrodek Wsparcia Kształcenia na Odległość UAM opracował szereg systemowych rozwiązań dla pracowników i studentów dostępnych na stronach:

<https://www.elearning.amu.edu.pl/owko/>, <https://owko.amu.edu.pl/index.php/dokumenty>, <https://uam.sharepoint.com/sites/Kształcenie/SitePages/Kszta%C5%82cenie-zdalne.aspx>

Pracownicy WSE przeszli cykl szkoleń z zakresu wykorzystywania narzędzi kształcenia na odległość, potwierdzania efektów uczenia się, prowadzenia zaliczeń i egzaminów. Egzaminy w semestrze zimowym zostały przeprowadzone zgodnie z rekomendacjami dotyczącymi przeprowadzania zaliczeń i egzaminów w trybie zdalnym w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu¹².

2.4. Dostosowanie procesu uczenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych w tym studentów z niepełnosprawnością

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu jako jeden z pierwszych w Polsce realizuje strategię Uniwersytetu Otwartego dla wszystkich, w tym także dla osób z niepełnosprawnościami. Wypracowano rozwiązania służące studentom na poziomie ogólnouniwersyteckim. Otrzymują oni wsparcie już na poziomie rekrutacji na studia a w trakcie studiów mają dostęp do różnego typu form indywidualnego i grupowego wsparcia.

Pomoc w czasie rekrutacji: pomoc asystentów w dotarciu do budynków UAM odbywa się na terenie uczelni lub w drodze na uczelnię na terenie miasta, gdzie znajduje się dany obiekt dydaktyczny (np. Poznań, Kalisz); pomoc tłumacza języka migowego może być świadczona osobiście na terenie uczelni lub za pomocą wideopojęcia;

Wsparcie w procesie studiowania: stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych; racjonalne dostosowanie procesu kształcenia dopasowanego do potrzeb i możliwości danej osoby; wsparcie asystenta dydaktycznego; wsparcie tłumacza języka migowego; możliwość wypożyczenia sprzętu wspomagającego słyszenie – systemów FM lub przenośnych pętli indukcyjnych; miejsce w domach studenckich przystosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością (w tym pokoje z komunikatami świetlnymi dla studentów nie(do)słyszących w DS. Zbyszko i Jagienka); możliwość podjęcia aktywności w Zrzeszeniu

¹² Załącznik 3.26. Rekomendacje OWKO

Studentów Niepełnosprawnych UAM „Ad Astra”; udział w lektoracie języka angielskiego dla studentów z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu w Multimedialnej Pracowni Nauki Języków Obcych; zajęcia z praktycznej nauki języka polskiego dla studentów niesłyszących lub słabosłyszących; udział w lektoracie języka angielskiego dla studentów z trudnościami poznawczymi; zajęcia logopedyczne; wsparcie psychologicznego konsultanta ds. trudności w procesie studiowania; udziału w obozach szkoleniowych i sportowych (w tym w Letniej Szkole Języka Angielskiego, Spotkaniu Adaptacyjnym dla Studentów I roku, czy Zimowym Seminarium Szkoleniowym). Ze wsparcia mogą skorzystać studenci z: niepełnosprawnością narządu ruchu, niepełnosprawnością wzroku, niepełnosprawnością słuchu, trudnościami natury emocjonalnej i psychicznej, trudnościami w uczeniu się¹³.

W Uniwersytecie powołano pełnomocnika Rektora ds. równego traktowania, który stoi na czele Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, która zajmuje się przypadkami nierównego traktowania m.in. ze względu na płeć, orientację seksualną, wiek, pochodzenie etniczne, wyznanie, poglądy polityczne czy przynależność związkową.

Studenci mogą korzystać oferty Poradni Rozwoju i Wsparcia Psychicznego, która oferuje szeroko pojętą pomoc w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w życiu na różnych jego płaszczyznach poprzez adaptację do nowego środowiska uczelnianego, relacje z innymi, problemy osobiste i rodzinne. Wizyty mają różny charakter od konsultacji, spotkań zaprogramowanych na wsparcie, interwencji kryzysowej, po psychoterapię. Na zlecenie prorektor ds. studenckich opracowano informator dla wykładowców i pracowników UAM „Trudne zachowania studentów - zasady postępowania”¹⁴, który stanowi wsparcie informacyjne dla pracowników w radzeniu sobie z niestandardowymi zachowaniami studentów.

W związku z sytuacją pandemiczną w kraju z powodu COVID-19 i kształceniem na odległość w UAM, przygotowano informator dla wykładowców. Celem było przygotowanie do pracy zdalnej uwzględniającej potrzeby studentów z niepełnosprawnościami pt. „Kilka zasad dostępu do e-learningu”. Więcej informacji w załączniku¹⁵.

2.5. Harmonogram realizacji studiów i organizacja procesu kształcenia

Decyzję na temat organizacji roku akademickiego podejmuje Rektor UAM w zarządzeniu w sprawie organizacji roku akademickiego. Zarządzenie określa: harmonogram, termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć, podział roku akademickiego na semestry z wyszczególnieniem okresu zajęć dydaktycznych i sesji egzaminacyjnej, wakacji i dni wolnych od zajęć dydaktycznych. Zgodnie z regulaminem studiów dziekan WSE określa plan zajęć (zatwierdzany podczas posiedzenia na Radzie Wydziału, aktualnie zadanie należy do kompetencji Rady Programowej Grupy Kierunków). Wszystkie zajęcia realizowane na kierunku ujęte są w rozkładach zajęć dla poszczególnych lat, specjalności i grup. Zostają one opublikowane na stronie domowej wydziału oraz przekazane studentom za pośrednictwem opiekunów grup przed rozpoczęciem każdego semestru. Harmonogram zajęć na kierunku

¹³ Załącznik 3.6. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami

¹⁴ Załącznik 3.7. Trudne zachowania studentów - zasady postępowania

¹⁵ Załącznik PS. 3.8. Kilka zasad dostępu do e-learningu

uwzględnia: 1. wymiar godzinowy przedmiotów (przedmioty realizowane na kierunku mają wymiar: na studiach stacjonarnych - 15, 30, 45, 60 godzin z pewnymi wyjątkami; na studiach niestacjonarnych: 8, 10, 15, 20 godzin), 2. optymalne i proporcjonalne rozłożenie zajęć w semestrze oraz 3. wykorzystanie sal dydaktycznych, każdy semestr podzielony jest na dwie części (pierwsza i druga połowa semestru). Przedmioty 15 godzinne realizowane są przez połowę semestru, w kolejnej części zaplanowany jest inny przedmiot. Czas trwania zajęć wynosi 90 minut. Przerwy między zajęciami wynoszą 15 minut. Zajęcia warsztatowe w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą zostać zblokowane. Zajęcia (poza wskazanymi w punkcie 2.3. oraz praktykami) realizowane są w bezpośrednim kontakcie nauczyciela akademickiego i studentów¹⁶. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00. Harmonogram zajęć uwzględnia stałe dni i godziny realizacji seminariów licencjackich i magisterskich, lektoratów oraz zajęć z wychowania fizycznego. Zajęcia fakultatywne (fakultety) na studiach stacjonarnych są zaplanowane od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.45-20.00. Harmonogram zajęć na studiach niestacjonarnych obejmuje terminy zjazdów (dostępne na stronie domowej Wydziału). Zawiera stałe terminy seminariów licencjackich i magisterskich, terminy zblokowanych zajęć z lektoratów języków obcych oraz terminy zajęć fakultatywnych. Prowadzący wszystkie zajęcia na kierunku pedagogika specjalna zobowiązani są do przedstawienia podczas pierwszych zajęć zasad i warunków ich realizacji, warunków usprawiedliwiania i odrabiania nieobecności, warunków oraz trybu uzyskania zaliczenia lub (oraz) składania egzaminu zgodnie z zapisami określonymi w regulaminie studiów (punkt 3 paragrafy: 19-30a). Na wszystkie zajęcia student rejestruje się w systemie USOSweb. Na Wydziale prowadzone są dwa rodzaje rejestracji. 1. Rejestracja bezpośrednia do grup w systemie USOSweb - obejmuje zapisy na przedmioty wspólne i specjalnościowe. 2. Rejestracja żetonowa - dotyczy zapisów na seminaria licencjackie, magisterskie, przedmioty fakultatywne i odbywa się w systemie UL (ul.amu.edu.pl). Zapisy na zajęcia pozwalają studentom skomponować plan zajęć z uwzględnieniem indywidualnych preferencji, zainteresowań, terminów. Udział w rejestracjach jest obowiązkowy. Lista wszystkich rejestracji jest dostępna w "Kalendarzu rejestracji" w dziale: aktualności, oraz publikowana na stronie WSE w zakładce USOS/rejestracje. Wybór i zasady rejestracji na przedmioty „do wyboru” określa odrębna procedura¹⁷. Rejestracja na zajęcia z lektoratów języków obcych oraz wychowania fizycznego organizowana jest przez inne jednostki UAM.

2.6. Proporcje zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych

Zajęcia na kierunku pedagogika specjalna prowadzone są w formie wykładów, konwersatoriów, laboratoriów: obowiązkowych oraz do wyboru (przedmioty alternatywne w programach studiów oraz fakultety, wybierane z puli zaproponowanej na dany rok akademicki¹⁸ i zatwierdzonej przez Radę Programową Grupy Kierunków) a także praktyk.

Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych dla poszczególnych specjalności wynosi:

¹⁶ Wyjątkiem jest okres pandemii, podczas którego na mocy Zarządzeń Rektora realizowane jest kształcenie zdalne.

¹⁷ Załącznik 3.2. Kształcenie na WSE 2021

¹⁸ Załącznik 3.9. Wykaz fakultetów na rok akademicki 2020/2021

Studia stacjonarne I stopnia: pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - 2161 godzin zajęć dydaktycznych i 210 godzin praktyk; logopedia – profilaktyka i terapia - 2266 godzin zajęć dydaktycznych i 150 godzin praktyk; edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - 2166 godzin zajęć dydaktycznych i 210 godzin praktyk

Studia niestacjonarne I stopnia – nie prowadzimy

Studia stacjonarne II stopnia: logopedia kliniczna - 920 godzin zajęć dydaktycznych i 200 godzin praktyk; edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - 995 godzin zajęć dydaktycznych i 120 godzin praktyk;

Studia niestacjonarne II stopnia: pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 592 godziny zajęć dydaktycznych i 150 godzin praktyk; edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - 631 godzin zajęć dydaktycznych i 150 godzin praktyk.

Studia V- letnie jednolite magisterskie

Studia stacjonarne: terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym - 3129 godzin zajęć dydaktycznych i 330 godzin praktyk; logopedia - 3529 godzin zajęć dydaktycznych i 330 godzin praktyk; edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - 3254 godzin zajęć dydaktycznych i 390 godzin praktyk

Studia niestacjonarne: po ukończeniu I roku studiów studenci wybierają jedną z dwóch specjalności: terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym - 1636 godzin zajęć dydaktycznych i 330 godzin praktyk; edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - 1681 godzin zajęć dydaktycznych i 390 godzin praktyk.

2.7. Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom kształcenia

Studia I stopnia:

Studia stacjonarne: blok przedmiotów wspólnych: wykłady - 530h, konwersatoria - 908h, laboratoria - 8h; edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną: wykłady - 102h, konwersatoria - 610h; logopedia - profilaktyka i terapia: wykłady - 392h, konwersatoria - 480h; pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: wykłady - 227h, konwersatoria - 480h.

Studia II stopnia:

Studia stacjonarne: blok przedmiotów wspólnych: wykłady - 250h, konwersatoria - 3655h; edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum autyzmu: wykłady - 137h, konwersatoria - 230h, laboratoria - 13h; logopedia kliniczna: wykłady - 77h, konwersatoria - 215h, laboratoria - 13h.

Studia niestacjonarne: blok przedmiotów wspólnych: wykłady - 180h, konwersatoria - 235h; edukacja i rehabilitacja uczniów ze spektrum autyzmu: wykłady - 76h, konwersatoria - 127h, laboratoria - 13h; pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: wykłady - 72h, konwersatoria - 92h, laboratoria - 13h.

Studia V-letnie

studia stacjonarne: blok przedmiotów wspólnych: wykłady – 925h, konwersatoria – 1156h, laboratoria – 48h; edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum autyzmu: wykłady – 180h, konwersatoria – 585h, laboratoria; terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym: wykłady – 310h, konwersatoria – 690h; logopedia: wykłady – 350h, konwersatoria – 690h.

Studia niestacjonarne: blok przedmiotów wspólnych: wykłady – 552h, konwersatoria – 732h, laboratoria – 24h; edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną: wykłady – 99h, konwersatoria – 274h, laboratoria; terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym: wykłady – 165h, konwersatoria – 163h.

Na studiach I i II stopnia studenci dokonują wyboru przedmiotów w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS, na studiach V-letnich dokonują wyboru zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 5% punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Studia I stopnia- studenci specjalności: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną wybierają przedmioty odpowiadające 63 punktom ECTS- w ramach przedmiotów wspólnych i 12 punktom w ramach przedmiotów specjalnościowych; pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi studenci wybierają przedmioty w ramach 63 punktów ECTS w module przedmiotów wspólnych i 13 punktów w module przedmiotów specjalnościowych; studenci specjalności: logopedia- profilaktyka i terapia- w ramach przedmiotów wspólnych wybierają przedmioty za 60 punktów ECTS, w module przedmiotów specjalnościowych- w ramach 15 punktów ECTS.

Studia II stopnia- studenci mają możliwość wyboru przedmiotów odpowiadających 50 punktom ECTS w ramach przedmiotów wspólnych. Na specjalności edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum autyzmu w ramach modułu specjalnościowego wybierają 10 punktów ECTS, na specjalności logopedia kliniczna- mają wybór dotyczy przedmiotów odpowiadających 14 punktom ECTS.

Studia V-letnie- w ramach modułu przedmiotów wspólnych studenci wybierają przedmioty odpowiadające 81 punktom ECTS. Na specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną dodatkowo mogą dokonać wyboru przedmiotów odpowiadających 7 punktom ECTS.

2.8. Liczebności grup

Liczebności grup studenckich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych są zróżnicowane. Są zdeterminowane następującymi czynnikami: 1. Formą zajęć: wykład, konwersatorium, laboratorium. Wydział ma do dyspozycji dwie duże sale wykładowe (dla trzech prowadzonych kierunków studiów). Liczba możliwych do utworzenia grup wykładowych jest podyktowana warunkami lokalowymi oraz liczbą poszczególnych form zajęć w planach studiów¹⁹. Ponadto grupy wykładowe dostosowane są do wielkości sali, w której odbywają się zajęcia. Również dostępne dla wydziału sale konwersatoryjne i laboratoryjne są maksymalnie

¹⁹ Załącznik 2.1. Materiały uzupełniające: Plany studiów

wykorzystane a liczba osób w grupie jest planowana z uwzględnieniem pojemności sali- w mniejszych salach odbywają się zajęcia dla mniej licznych grup. 2. Popularnością specjalności/zajęć wśród studentów. 3. Dynamiką odsiewu np. na specjalności pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (III rok) studiuje 13 osób. Bardziej liczne są grupy cieszące się większą popularnością wśród studentów np. na specjalności logopedia na I roku studiuje 70 studentów, zajęcia konwersatoryjne realizują w dwóch grupach. Na III roku specjalności: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną jest 61 osób. Podczas zajęć konwersatoryjnych studenci podzieleni są na dwie grupy. Na I roku studiów II stopnia na specjalności edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum autyzmu grupa liczy 25 osób, zaś na specjalności logopedia kliniczna- studiuje 52 osoby. 4. Liczebności na przedmiotach wspólnych zależą od preferencji związanych np. z terminem zajęć, popularności osoby prowadzącej przedmiot. 5. Fakultety wybierane są zgodnie z zainteresowaniem studentów, tematyką badań prowadzącego zajęcia a różna liczba osób w grupach zależy od popularności danego fakultetu i/lub osoby prowadzącej. 6. Powtarzanie przez studentów przedmiotu lub realizacja różnic programowych powoduje zwiększenie liczebności danej grupy. 7. Zgoda na Indywidualną Organizację Studiów zwalnia studenta z obowiązku uczestniczenia w zajęciach – studenci osiągają efekty uczenia się na podstawie indywidualnie realizowanych zadań ustalonych z osobą prowadzącą. Do grupy przypisani formalnie w systemie USOS nie mają obowiązku uczestniczenia w zajęciach. 8. W roku akademickim liczebności grup 2020/2021 wynikają z uwarunkowań pracy zdalnej - staramy się nie multiplikować grup ze względu na higienę czasu pracy przed komputerem studentów i pracowników.

2.9. Program i organizacja praktyk

Praktyka stanowi jedno z kluczowych zadań w procesie kształcenia pedagogów specjalnych. Ich zasadniczym celem jest zintegrowanie nabytej w trakcie studiów wiedzy teoretycznej i jej skonfrontowanie z rzeczywistością edukacyjną w szczególny sposób związaną z wybraną przez studentów specjalnością. W trakcie studiów I i II stopnia studenci realizują dwa cykle praktyk: pedagogiczne i/lub zawodowe - związane ze studiowaną specjalnością.²⁰ Podczas praktyk studenci mają możliwość zastosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w kontrolowanych warunkach, porównywalnych do naturalnych warunków pracy zawodowej, co pozwala na odpowiedzialne przygotowanie się do podjęcia roli zawodowej nauczyciela - pedagoga specjalnego, logopedy. Studenci poznają sieć placówek charakterystycznych dla studiowanych przez nich specjalności, mają szanse poznać wymagania i potrzeby uczestników procesu edukacji, klientów, a także zdobyć kompetencje praktyczne i narzędzia konieczne do pracy z nimi. Praktyki realizowane są zgodnie z treścią sylabusu, a szczegółowe kwestie zawarte są w regulaminie praktyk dostępnym na stronie domowej Wydziału. Za organizację, koordynację praktyk odpowiada pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich oraz koordynator praktyk na kierunku pedagogika specjalna a także opiekunowie praktyk.

Na studiach I stopnia realizowane są 2 rodzaje praktyk: praktyka ogólnopedagogiczna – obserwacyjna (30h) dla studentów wszystkich specjalności i praktyki specjalnościowe (edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - 180 h, logopedia - profilaktyka i terapia - 150 h).

²⁰ Załączniki 3.3. Praktyki

Na studiach II stopnia realizowane są praktyki realizowane są praktyki specjalnościowe (edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - 150h, pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - 150h, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - 160 h, logopedia kliniczna - 200h).

Na studiach V-letnich jednolitych magisterskich realizowane są 4 rodzaje praktyk: 1. praktyka obserwacyjna dla wszystkich studentów kierunku - 30h; 2. praktyka kierunkowa - 60h; 3. praktyka w zakresie edukacji włączającej - placówka integracyjna - 60h; praktyka w zakresie edukacji włączającej - szkoła ogólnodostępna - 60h; 4. praktyki specjalnościowe- edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - 180h, logopedia: 120h, terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym: 120h. Praktyki realizowane są zgodnie z zapisami w standardzie kształcenia nauczycieli-pedagogów specjalnych na podstawie którego prowadzone są studia.

Praktyki w ramach programu Erasmus+ - studenci kierunku mogą realizować praktyki również w zagranicznych instytucjach systemu edukacji. Miejsce, charakter i zadania praktyki muszą być zgodne z regulaminem praktyki przewidzianej dla danego etapu kształcenia i specyfiki specjalności. Wsparciem w przygotowaniu i organizacji praktyk służą: opiekunowie praktyk oraz wydziałowy koordynator programu ERASMUS+.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji kandydatów

Postępowanie kwalifikacyjne na studia regulują uchwały senatu (Uchwała 228/2014/2015 z dnia 25 maja 2015 roku w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2016/2017; Uchwała nr 337/2015/2016 z dnia 30 maja 2016 roku w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2017/2018; Uchwała nr 66/2016/2017 z dnia 27 maja 2017 roku w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2019/2019; Uchwała nr 178/2018/2019 z dnia 28 maja 2018 roku w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2019/2020; Uchwała nr 246/2018/2019 z dnia 27 maja 2019 w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2020/2021)²¹. Rekrutacja odbywa się w trybie postępowania konkursowego w ramach ustalonego limitu miejsc. Nie przeprowadza się egzaminów wstępnych z wyjątkiem logopedii, na którą prowadzimy sprawdzian z predyspozycji językowych. Kandydaci informowani są o warunkach za pośrednictwem strony internetowej (zakładka dla kandydata), podczas ogólnouniwersyteckich Dni Kandydata na UAM, Targów Edukacyjnych, informacji za pośrednictwem mediów społecznościowych np. Facebook, za pośrednictwem prasy lokalnej.

²¹ Załącznik 3.10. uchwały rekrutacyjne

Studia I stopnia- od roku akademickiego 2019/2020 nie prowadzimy naboru.

Studia II stopnia stacjonarne:

- **edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu** - dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunków po specjalnościach nauczycielskich. Obowiązuje ranking ocen na dyplomach ukończenia studiów wyższych.

- **logopedia kliniczna** - dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku pedagogika specjalna ze specjalnością logopedia oraz po kierunku logopedia. Obowiązuje ranking ocen na dyplomach ukończenia studiów wyższych.

Studia II stopnia niestacjonarne:

- **edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu** - dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunków pedagogika i pedagogika specjalna po specjalnościach nauczycielskich. Na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc

Studia V-letnie

Studia stacjonarne: na podstawie konkursu wyników uzyskanych z określonych przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym. Po ukończeniu I roku studiów student wybiera jedną z następujących specjalności: 1. **terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym**, 2. **edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną**

Na specjalność **logopedia** prowadzony jest sprawdzian praktyczny z predyspozycji językowych mający na celu wykluczenie zaburzeń mowy.

Studia niestacjonarne:

Na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc. Po ukończeniu I roku studiów student wybiera jedną z następujących specjalności: 1. **terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym**, 2. **edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną**.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i określania kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej

Zgodnie z Regulaminem studiów obowiązującym w UAM, Wydział uznaje efekty uczenia się zdobyte w innych uczelniach, w następujących sytuacjach: przeniesienie studenta z innej uczelni krajowej lub uczelni zagranicznej, który zaliczył I rok studiów; realizacja części studiów w innej uczelni (np. program MOST, Erasmus+). W obu przypadkach prowadzona jest analiza zbieżności/rozbieżności programów studiów, uzyskanych efektów uczenia się i zdobytych punktów ECTS. Osobami odpowiedzialnymi za jej dokonanie są wydziałowi koordynatorzy ds. różnic programowych, reprezentują oni poszczególne specjalności. Studenci, powracający z wymiany studenckiej mają obowiązek przedstawić prodziekanowi ds. studenckich wykaz zaliczeń oraz potwierdzoną kopię porozumienia o programie zajęć (oryginał pozostaje w uczelni macierzystej). Prodziekan ds. studenckich po zapoznaniu się z dokumentami oraz opinią koordynatora, podejmie decyzję, czy Studentka/Student wywiązał/a się ze zobowiązań zawartych w porozumieniu. Po zaakceptowaniu dokumentów,

biuro obsługi studenta uzupełnia karty Studentki/Studenta w systemie USOS zgodnie z treścią wykazu zaliczeń.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów regulują: Uchwała nr 234/2014/2015 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się oraz Zarządzenie nr 488/2015/2016 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się²². Aktualnie kwestię potwierdzania efektów uczenia się reguluje Uchwała nr 360/2018/2019 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 30 września 2019 roku²³. W 2015 roku na Wydziale Studiów Edukacyjnych powołano pięcioosobową Wydziałową Komisję ds. potwierdzania efektów uczenia się (WKPEU). Do jej zadań należało rozpatrywanie wniosków kandydatów ubiegających się o potwierdzenie efektów kształcenia, powoływanie ekspertów merytorycznych, ustalanie sposobów weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia, wydawanie postanowień w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia dla kierunku studiów i poziomu. Kandydat był zobowiązany złożyć wniosek o potwierdzenie efektów do 31 marca danego roku. Zgodnie z Uchwałą nr 360/2018/2019 Senatu UAM z dnia 30 września 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się na podstawie wniosku osoby zainteresowanej potwierdzeniem efektów uczenia się, dziekan powołuje Komisję ds. Potwierdzania Efektów Uczenia (KPEU), w tym jej przewodniczącego. Komisja składa się z ekspertów merytorycznych z grupy nauczycieli akademickich, których kompetencje są właściwe dla efektów uczenia się określonego kierunku studiów.

Efekty uczenia się mogły zostać potwierdzone: osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej pięć lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie; osobie posiadającej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny i co najmniej trzy lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia; osobie posiadającej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i co najmniej dwa lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie. W przypadku absolwentów kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych przystępujących do potwierdzenia efektów uczenia się, nie jest wymagane spełnienie warunku pięcioletniego doświadczenia zawodowego.

3.4. Zasady i warunki dyplomowania

²² Załącznik 3.12. potwierdzanie efektów uczenia się

²³ Załącznik 3.13. Uchwała 360/2018/2019

Zasady i warunki dyplomowania regulują następujące dokumenty: Regulamin Studiów (par. 57-68), Zarządzenie Nr 3/2020/2021 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 7 września 2020 r. w sprawie składania i przechowywania prac dyplomowych z wykorzystaniem Archiwum Prac Dyplomowych oraz dokumentowania egzaminu dyplomowego, Zarządzenie Nr 4/2020/2021 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 7 września 2020 r. w sprawie zasad wykorzystywania w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), procedur obowiązujących przy sprawdzaniu pisemnych prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), Zarządzenie Nr 5/2020/2021 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 7 września 2020 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych²⁴ oraz procedura dyplomowania obowiązująca na WSE. Studenci przygotowują prace dyplomowe pod kierunkiem pracowników naukowych ze stopniem naukowym dr hab. lub profesora. Osoby prowadzące seminarium licencjackie/magisterskie zobowiązane są realizować treści zgodnie z przyjętym na Wydziale sylabusem seminarium licencjackiego/magisterskiego. Studenci dokonują wyboru promotora na podstawie przygotowanej przez niego wizytówki seminarium, w której określone zostały zainteresowania naukowe promotora, wykaz wybranych publikacji, tematyka prac dyplomowych, propozycje tematów prac. Wizytówki zostają udostępnione na stronie domowej w zakładce: seminaria. Studenci rejestrują się do wybranego promotora przez system USOS. Seminarium licencjackie na WSE trwa dwa semestry, seminarium magisterskie - cztery semestry. Każdy semestr kończy się potwierdzeniem uzyskanych przez studentów efektów uczenia się i wpisaniem oceny do systemu USOS. Terminy prowadzenia seminariów licencjackich i magisterskich są stałe, na studiach stacjonarnych: seminaria licencjackie odbywają się we wtorki (g. 8.00-11.15), seminaria magisterskie: w środy (g. 8.00-11.15), na studiach niestacjonarnych seminaria odbywają się w piątki i niedziele, zgodnie z harmonogramem zjazdów²⁵. Promotorzy zobowiązani są przestrzegać zasady zgodności proponowanej tematyki prac dyplomowych ze specyfiką dyscypliny naukowej. W pracach dyplomowych podejmowana jest tematyka skoncentrowaną wokół szeroko rozumianych zagadnień pedagogiki, edukacji, kształcenia, wychowania, socjalizacji, czynników, mechanizmów, procesów edukacyjnych. Prace są zazwyczaj związane z wybraną specjalnością oraz wynikają z zainteresowań naukowych, badawczych, badawczo-wdrożeniowych studentów. Zatwierdzanie tematyki prac magisterskich (zgodnie ze statutem UAM) jest obowiązkiem Rady Programowej Grupy Kierunków. Charakterystykę, strukturę pracy dyplomowej, warunki pracy dyplomowej, przebieg egzaminu dyplomowego określono w procedurze dyplomowania. Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest w na bieżąco oraz po zakończeniu każdego semestru - wpisem oceny do systemu USOS. Również zakończenie przygotowania pracy dyplomowej potwierdza promotor wpisem oceny do systemu USOS. Jest to warunek niezbędny do uruchomienia procedury dyplomowania. Egzamin dyplomowy ma formę ustną i odbywa się przed komisją, której skład określa się zgodnie z Regulaminem Studiów. Podstawą dla końcowej oceny egzaminu dyplomowego są oceny z odpowiedzi na pytania egzaminacyjne i oceny zademonstrowanych podczas egzaminu umiejętności ogólnych. Pytania egzaminacyjne dotyczą zagadnień określonych problematyką seminarium, a w szczególności związanych z tematem pracy (wykaz tematów

²⁴ Załącznik 3.14. Zarządzenie 5/2020/2021

²⁵ Załącznik 3.15. Harmonogram zjazdów – studia niestacjonarne

prac - zawarto załączniku²⁶), metodologii badań naukowych i/lub metod badań pedagogicznych (stosowanych w praktyce i w badaniach empirycznych). W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny.

3.5. Zasady i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów, dobór metod oceniania

Proces monitorowania i oceny postępów studentów jest procesem: 1. ciągłym i prowadzonym na bieżąco podczas zajęć; 2. prowadzonym po zakończeniu semestru i roku. Kryteria oceniania efektów uczenia się oraz metody oceniania zostają określone w sylabusach i nie zmieniają w toku trwania zajęć dydaktycznych. Informacje zawarte w sylabusach są zamieszczone w systemie UsosWeb, do którego student ma stały dostęp. Prowadzący podczas pierwszych zajęć przekazuje studentom informację na temat warunków i kryteriów oceny postępów. Bieżące monitorowanie i ocenę formującą postępów częściowych dokonują prowadzący na podstawie prac częściowych zgodnie z przyjętymi kryteriami, wykorzystując metody zarówno ilościowe, jak i jakościowe np. kwestionariusze, check-listy, formy graficzne oparte na skalach, feedback (180 stopni), dyskusje grupowe. Ocena postępów studentów na koniec semestru i na zakończenie roku prowadzona jest na podstawie prac 1. zaliczeniowych np. kolokwiiów, esejów, testów, projektów, portfolio, prezentacji, raportów, prezentacji multimedialnych, prac indywidualnych i grupowych oraz 2. egzaminów: w formie ustnej lub pisemnej (przykłady zasad i narzędzi weryfikacji, przykłady prac etapowych zawarto w załączniku²⁷). Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następującą skalę ocen: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0), niedostateczny (2,0). Protokoły przedmiotów generowane są w systemie USOS. Podczas oceny postępów studentów uwzględnia się zalecenia dotyczące racjonalnego dostosowania procesu kształcenia i oceniania przygotowane przez konsultanta ds. procesu studiowania wobec studentów z niepełnosprawnościami²⁸. Prowadzący zajęcia mają obowiązek archiwizowania prac etapowych do zakończenia cyklu kształcenia danej grupy studentów. Prace w wersji papierowej archiwizowane są w pomieszczeniach zakładów, pracowni i laboratoriów, prace prowadzone w wersji elektronicznej archiwizowane są w formie wirtualnej. Studenci przystępują do zaliczeń i egzaminów w terminach ustalonych przez prowadzących. Oddzielnie ocenia się efekty uczenia się osiągnięte przez studentów w trakcie praktyk. W ocenie efektów uczenia się podczas praktyk studenckich aktywną rolę pełnią przedstawiciele instytucji edukacyjnych pełniąc funkcje opiekunów praktyk studenckich. Ich opinia o przebiegu praktyki odnosi się do: stopnia wykonania zadań zawartych w programie praktyki, przygotowania merytorycznego studenta, postawy studenta wobec podopiecznych podczas praktyki, itp. jest uwzględniana przez opiekuna praktyk z ramienia specjalności w formułowaniu oceny końcowej. Na Wydziale określono kryteria uzyskania ocen z praktyk na poszczególne oceny: bardzo dobry (5,0), dobry+ (4,5), dobry (4,0), dostateczny+ (3,5), dostateczny (3,0), niedostateczny (2,0). Tę

²⁶ Załącznik nr 2 materiały uzupełniające nr 7 - wykaz tematów prac dyplomowych

²⁷ Załączniki 3.16. Charakterystyka oceniania efektów uczenia się

²⁸ Załącznik 3.6. studenci z niepełnosprawnościami

kwestię w sposób szczegółowy określa regulamin praktyk uwzględniający praktyki pedagogiczne i zawodowe związane ze specyfiką wybranej przez studentów specjalności²⁹.

Za proces weryfikacji efektów uczenia się z zakresu języków obcych odpowiada Studium Językowe UAM. Na stronie domowej określono zasady i warunki weryfikacji (<http://sj.amu.edu.pl/>). Proces ten uwzględnia specyfikę studiów I i II stopnia. Na studiach I stopnia studenci I roku przystępują do testu diagnozującego poziom kompetencji językowych, na tej podstawie zostają przypisani do grupy odpowiadającej poziomowi ich zaawansowania językowego. Studenci kończący proces kształcenia z zakresu lektoratu języka obcego na III roku studiów I stopnia przystępują do egzaminu certyfikującego mającego na celu potwierdzenie ich umiejętności językowych na poziomie B2. Kończącym etapem procesu weryfikacji efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy (załącznik). Na studiach II stopnia studenci zdają egzamin na poziomie B2+ weryfikujący ich kompetencje z zakresu języka specjalistycznego. Informacje na temat wymagań egzaminacyjnych znajdują się na stronie domowej Studium Językowego UAM.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 15/2020/2021 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 30 września 2020 roku w sprawie działania Uniwersytetu w warunkach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się, w szczególności przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się poza siedzibą uczelni lub poza jej filią przy użyciu środków komunikacji elektronicznej określonych w rekomendacji Ośrodka Wsparcia Kształcenia na Odległość (zasady weryfikacji osiąganych efektów uczenia się poza siedzibą uczelni, Rekomendacje Ośrodka Wsparcia Kształcenia zamieszczono w załącznikach³⁰).

3.6. Liczba przyjętych na studia, liczba studentów kończących studia

Studia na kierunku pedagogika specjalna podejmują osoby, które od początku wyboru ścieżki kształcenia: kierunku, specjalności - wiążą swoją przyszłość z pracą w instytucjach wspierających osoby z: niepełnosprawnościami, ze spektrum autyzmu, z dziećmi i młodzieżą ze specjalnymi problemami edukacyjnymi z trudnościami w funkcjonowaniu psychofizycznym, z zaburzeniami rozwoju mowy, zaburzeniami mowy i komunikacji. A zatem ich decyzje dotyczące wyboru i realizacji studiów charakteryzują się trwałością. Dynamika między pierwszym a ostatnim rokiem studiów wiąże się z indywidualnymi decyzjami na temat: zamiany kierunku lub specjalności, sytuacjami losowymi związanymi z koniecznością przerwania studiów, następnie reaktywacją po przerwie. Odnotowujemy przypadki (na studiach II stopnia) związane ze zmianą trybu studiów ze stacjonarnych na niestacjonarne związane z podjęciem pracy przez absolwentów studiów I stopnia. Odsiew w trakcie trwania studiów: po pierwszym roku studiów I stopnia a następnie po II roku, wiąże się z nieosiąganiem przez studentów pozytywnych wyników w nauce. Zgodnie z regulaminem powtarzają rok w zakresie niezaliczonych przedmiotów lub zostają skreśleni ze względu na niezaliczenie semestru lub roku.

²⁹ Załącznik 3.3. praktyki

³⁰ Załącznik 3.17. Rekomendacje OWKO

3.7. Monitoring losów absolwentów

Losy absolwentów kierunku pedagogika specjalna monitorowane są na podstawie Zarządzenia nr 453/2015/2016 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 9 listopada 2015 roku w sprawie badania karier zawodowych absolwentów. Uniwersytet bada losy swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Badanie losów absolwentów prowadzi się w oparciu o: wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów udostępnione przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego; wyniki ankiet prowadzonych z użyciem ogólnouniwersyteckiej aplikacji do badania losów absolwentów; informacje pozyskane z innych źródeł. Badanie losów absolwentów w podstawowych jednostkach organizacyjnych powierzono do roku 2018/2019 wydziałowym zespołom ds. oceny jakości kształcenia, do których zadań należało m.in. emisja ankiet, z możliwością rozszerzenia kwestionariusza ankiety o pytania specyficzne dla wydziału; generowanie raportów na poziomie wydziału. Obsługę administracyjną badania karier zawodowych absolwentów na poziomie Uczelni prowadzą pracownicy Biura Rady Jakości Kształcenia oraz Biuro Karier, do których zadań należy m.in.: koordynowanie emisji ankiet i generowanie ogólnouczelnianych raportów na podstawie raportów wydziałowych. WSE pozyskuje informacje z System monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Głównym źródłem informacji w tym systemie są dane administracyjne pochodzące z dwóch źródeł: systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dane m.in. o sytuacji zawodowej absolwentów: zatrudnieniu, bezrobociu, wynagrodzeniach), systemu POL-on, czyli systemu informacji o szkolnictwie wyższym wspierającego pracę MNiSW (zawiera informacje m.in. o wykształceniu absolwentów szkół wyższych)³¹. Z danych zawartych w systemie wynika, że absolwenci pedagogiki specjalnej w krótkim czasie (około 3 miesięcy) uzyskują zatrudnienie zgodnie z kwalifikacjami. Wskaźnik bezrobocia dla tej grupy absolwentów jest niski, zaś wynagrodzenie jest wyższe w porównaniu z innymi absolwentami z dziedziny nauk społecznych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadrę naukowo-dydaktyczną Wydziału (dane ze stycznia 2021 r.) stanowi: 16 profesorów tytularnych, 35 profesorów uczelni, 11 doktorów habilitowanych, 57 doktorów zatrudnionych na etacie adiunkta i 26 doktorów na etacie starszego wykładowcy, 9 magistrów na etatach: wykładowców i starszych wykładowców, 1 magister na etacie asystenta. Pracownicy Wydziału posiadają uprawnienia w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie pedagogika, a także w dziedzinie sztuk plastycznych (2 osoby), oraz 1 osoba w naukach prawnych. Specyfikę naukowo-badawczą WSE określa jego struktura organizacyjna, którą tworzą 33 jednostki w tym: 18 zakładów, 4 pracownie i 11 laboratoriów.

Kwalifikacje kadry potwierdzone są ich dorobkiem naukowym, artystycznym oraz doświadczeniem dydaktycznym opisanym w załączniku³² i świadczą o nich następujące fakty: indywidualne projekty badawcze, prace w grupach badawczych, autorskie monografie naukowe, monografie współautorskie, prace pod redakcją naukową pracowników, artykuły

³¹ Załącznik 3.18. Badanie losów absolwentów kierunku pedagogika specjalna

³² Załącznik nr 2 materiały uzupełniające nr 4 - Kwalifikacje kadry dydaktycznej....

w czasopiśmie wysoko punktowanym, rozdziały w podręcznikach akademickich o zasięgu ogólnopolskim, opracowanie podręczników akademickich, raporty z badań wykorzystywane w dydaktyce, raporty z projektów naukowo-badawczych. Ponadto na Wydziale wydawanych jest 7 czasopism naukowych: „Biuletyn Historii Wychowania”, „Kultura-Społeczeństwo-Edukacja”, „Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej” - wydawane w polskiej i angielskiej wersji językowej, „Neodidagmata”, „Rocznik Pedagogiczny”, „Studia Edukacyjne” - wydawane w języku polskim, „Journal of Gender and Power” - wydawane w języku angielskim oraz czasopismo studenckie: „Naukowe Zeszyty Studenckie”. Pracownicy Wydziału podejmują też prace w radach naukowych czasopism krajowych i zagranicznych.

O powiązaniu prowadzonych badań, doświadczenia zdobytego w praktyce ze specyfiką kierunku i specjalności świadczą opisy sylwetek pracowników. Zajęcia z bloku przedmiotów ogólnopedagogicznych i dyscyplin pokrewnych prowadzą pracownicy z udokumentowanym dorobkiem badawczym. Zajęcia z metodologii badań pedagogicznych, statystyki, prowadzą profesorowie i adiunkci z udokumentowanym dorobkiem naukowym z tego zakresu. Z kolei w bloku zajęć specjalnościowych zajęcia prowadzą osoby legitymujące się dorobkiem naukowym a często także praktycznym, związanym z daną specjalnością³³. Zajęcia powierzane są także współpracującym z Wydziałem praktykom legitymującym się wyróżniającym się dorobkiem dydaktycznym i organizacyjnym.

Zróżnicowane kompetencje pracowników zapewniają prawidłową realizację procesu kształcenia i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Dobór kadry prowadzony jest zgodny z zapisami Statutu UAM (par. 119-125 oraz zał. nr 2) na podstawie otwartych konkursów, których kryteria obejmują: doświadczenie badawcze, publikacyjne, organizacyjne oraz dydaktyczne, co umożliwia ocenę kwalifikacji i kompetencji oraz dopasowanie do potrzeb Wydziału w zakresie prowadzonych zajęć w ramach kształcenia ogólnopedagogicznego lub specjalnościowego. Przydział zajęć dydaktycznych dokonywany jest przez prodziekanów ds. kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na podstawie: doświadczeń naukowych w formie prowadzonych badań indywidualnych, badań realizowanych w zespołach badawczych, wydanych publikacji, raportów z badań; doświadczeń dydaktycznych - na podstawie wcześniej prowadzonych zajęć; doświadczeń praktycznych zdobytych w instytucjach edukacyjnych poza uczelnią; samokształcenia np. odbytych kursów, szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych, itp. W procesie powierzania zajęć uwzględniane są opinie kierowników zakładów/pracowni/ laboratoriów, a w przypadku zajęć specjalnościowych także osób odpowiedzialnych za prowadzenie specjalności. Uwzględniana jest także opinia studentów wyrażona w ankietach ewaluacyjnych oraz w formie bezpośrednich informacji ze strony studentów lub za pośrednictwem starostów lub Rady Samorządu Studentów. W zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych Wydział współpracuje z przedstawicielami pracodawców, którzy reprezentują instytucje powiązane z kierunkiem i specjalnościami (np. szkoły i przedszkola specjalne, szkoły i przedszkola integracyjne, fundacje i stowarzyszenia działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, warsztaty terapii zajęciowej itp.). Lektoraty prowadzone są przez pracowników jednostki ogólnouniwersyteckiej - Studium Językowego UAM, a także przez specjalistów zatrudnionych na Wydziale (wcześniej związanymi ze Studium Językowym UAM), którzy mają przygotowanie do nauczania języków obcych. Pracownicy Wydziału prowadzą zajęcia przede

³³ Załącznik 3.19 wykaz osób z zewnątrz prowadzących zajęcia na WSE

wszystkim na studiach II stopnia, gdzie realizowany jest lektorat sprofilowany pod względem tematyki i słownictwa na problematykę szeroko rozumianych zagadnień pedagogicznych, edukacyjnych oraz związanych z subdyscyplinami pedagogiki i pedagogiki specjalnej. Pracownicy Wydziału prowadzą też zajęcia w językach obcych w ramach AMU-Pie. W roku akademickim 2020/2021 zajęcia w języku angielskim zgłosiło 17 pracowników (w semestrze zimowym 25 propozycji, w semestrze letnim 21 propozycji zajęć). Są one wybierane przede wszystkim przez studentów wymiany Erasmus+, zgodnie z zainteresowaniem słuchaczy. Z kolei zajęcia z wychowania fizycznego obowiązkowe dla studentów I roku studiów I stopnia prowadzą specjaliści ze Szkoły Wychowania Fizycznego i Sportu UAM. Przydzielane są zgodnie z kwalifikacjami pracowników tej jednostki. Wydział ściśle współpracuje z kierownictwem i pracownikami jednostek ogólnouniwersyteckich w zakresie monitorowania, ewaluacji i doskonalenia procesu kształcenia.

4.2. Rozwój i doskonalenie kadry

Do zasadniczych celów polityki kadrowej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Wydziału Studiów Edukacyjnych należy: 1. stworzenie silnego zespołu naukowców prowadzących badania na światowym poziomie, o szerokim zasięgu z jednoczesnym uwzględnieniem badań niszowych, wypełniających luki w przestrzeni badawczej współczesnej pedagogiki i pedagogiki specjalnej; 2. umożliwienie rozwoju naukowego poprzez wsparcie instytucjonalne, merytoryczne i finansowe (np. ogólnouniwersyteckie konkursy w ramach ID-UB); 3. stworzenie zespołu zapewniającego prowadzenie kształcenia akademickiego (z uwzględnieniem specyfiki subdyscyplin pedagogicznych i prowadzonych w ich ramach specjalności) na najwyższym poziomie. 4. umożliwienie pracownikom optymalnego łączenia aktywności naukowej z prowadzeniem działalności dydaktycznej. Wydział wspiera aktywność badawczą poprzez tworzenie przestrzeni (fizycznej oraz społecznej) i merytoryczne oraz formalne wsparcie w pozyskiwaniu grantów badawczych, badawczo-dydaktycznych, udział w zespołach badawczych o zasięgu lokalnym i międzynarodowym, aktywność publikacyjną umożliwiając publikację monografii autorskich, współautorskich, prac pod redakcją, dostęp do prestiżowych publikacji (mierzonych prestiżem czasopisma, prestiżem wydawnictwa, prestiżem afiliacji współautorów, itp.). Zgodnie z Zarządzeniem nr 348/2018/2019 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania pracowników Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pracownicy mogą ubiegać się o „premię projektową” na realizację projektu badawczego, zaś osoby osiągające najwyższe wyniki w zakresie działalności naukowej zyskują nagrody Rektora. Rektor przyznaje też nagrody dydaktyczne i organizacyjne I, II i III stopnia, indywidualne oraz zespołowe, a także nagrody za całokształt osiągnięć - nauczycielom przechodzącym na emeryturę. Ponadto za wyróżniające wykonywanie obowiązków nauczyciela akademickiego pracownikowi może zostać przyznane roczne wynagrodzenie motywacyjne.

W sposób szczególny wspierany jest rozwój młodej kadry badawczo-dydaktycznej, o czym świadczy liczba wypromowanych doktorów. Młodzi pracownicy biorą udział w konferencjach naukowych, warsztatach dydaktycznych służących rozwijaniu ich kompetencji związanych z procesem prowadzenia badań i realizacją kształcenia. Jedną z form wsparcia młodych pracowników i doktorantów organizacja International Summer Scholl - Letniej Szkoły Doktorantów, podczas której odbywają się warsztaty metodologiczne, wykłady, indywidualne konsultacje prowadzone profesorów zagranicznych. Na rozwój kompetencji metodycznych i organizacyjnych młodych pracowników wskazują ich osiągnięcia dydaktyczne

np. wyróżnienia w konkursie „Kowadło 2.0” projekt: „Świadomy UAM w niepełnosprawności i chorobie”. Aktywność pracowników i ich osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne podlegają procesowi monitorowania i oceniania. Służą temu: hospitacje prowadzone przez kierowników zakładów, pracowni, laboratoriów, hospitacje koleżeńskie³⁴, ewaluacje zajęć prowadzone przez pracowników, ankiety wypełniane przez studentów. Pracownicy Wydziału podlegają ocenie okresowej prowadzonej przez Wydziałowy Zespół Oceniający. Podstawą oceny okresowej są: udokumentowany dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny oraz osiągnięcia w zakresie promocji i współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym a także opinia bezpośredniego przełożonego lub opiekuna naukowego. Oceny działalności dydaktycznej dokonuje Prodziekan ds. studenckich, który jest zobowiązany do wzięcia pod uwagę opinii studentów. Opinie studentów są zbierane w formie ankietowej po zakończeniu zajęć w każdym semestrze, mają charakter dobrowolny i anonimowy. Na mocy Zarządzenia nr 328/2018/2019 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w sprawie kryteriów oceny okresowej, trybu i podmiotu dokonującego ocen okresowych nauczycieli akademickich w latach 2019 i 2020. W roku akademickim 2019/2020 miała zostać przeprowadzona ocena okresowa pracowników. Ze względu na sytuację epidemii COVID-19 została odroczone.

4.3. Włączanie studentów do działalności naukowej

Przygotowanie do realizacji prac badawczych przez studentów odbywa się nie tylko podczas seminariów licencjackich i dyplomowych oraz na przedmiotach bezpośrednio związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań. Studenci podejmują prace badawcze w ramach przedmiotów specjalnościowych np. realizując projekty badawcze metodą indywidualnych przypadków, mini sondaże (indywidualne i grupowe wywiady, badania ankietowe). Studenci biorą też udział w projektach badawczych realizowanych na Wydziale np. w ramach europejskiego konsorcjum COST. Wynikiem prowadzonych prac pod opieką pracowników badawczo-dydaktycznych są artykuły naukowe, raporty z badań, opracowania. Współpraca Wydziału z Komitetem Nauk Pedagogicznych PAN wiąże się z organizacją na Wydziale Letniej Szkoły Młodych Pedagogów, do udziału w której zapraszani są studenci prezentujący wyniki swoich badań. Prace badawcze realizują też studenci ramach działalności kół naukowych. Podejmują oni realizację projektów naukowo-dydaktycznych, których wyniki mogą bezpośrednio powiązać z praktyką edukacyjną. Rezultaty poszukiwań badawczych i działalności empirycznej studenci publikują w prowadzonym na Wydziale czasopiśmie naukowym: „Naukowe Zeszyty Studenckie”³⁵, w pracach pod redakcją, czasopismach naukowych i dydaktycznych. Studenci czynnie uczestniczą m.in. „Festiwalu Nauki i Sztuki”, „Nocy Naukowców” przygotowując i prowadząc warsztaty, prelekcje naukowe oraz popularyzujące osiągnięcia nauki. Działalność naukowo-badawcza oraz dydaktyczna studentów realizowana pod opieką pracowników jest dostrzegana i doceniana w konkursach uczelnianych i ogólnopolskich np. w konkursie „Struna” na studencki projekt naukowy w kategorii „wyprawa roku” dla studentów realizujących projekt naukowo-edukacyjny pt. „Studenci bez granic” (projekt nagrodzony był trzykrotnie w latach: 2014, 2017, 2018); w konkursach na Grant miejski „Świat jest bliżej niż myślisz” (nagroda za stworzenie

³⁴ Załącznik 3.2. Kształcenie na WSE 2021

³⁵ <https://wse.amu.edu.pl/strona-glowna/ycie-wydziau/wydawnictwa/studenckie-zeszyty-naukowe>

scenariuszy zajęć dla uczniów z wadami słuchu), w konkursie na najlepszą pracę magisterską w Ogólnopolskim Konkursie „Otwarte Drzwi”, nagroda na najlepszą pracę magisterską w Konkursie Miasta Poznania, nagrody i wyróżnienia w konkursie „Młodzi organicznicy XXI wieku”.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Infrastruktura Kampusu Ogrody

Infrastruktura dydaktyczno-badawcza Wydziału Studiów Edukacyjnych mieści się na Kampusie *Ogrody* przy ul. Szamarzewskiego 89 w Poznaniu oraz w budynku przy ul. Międzychodzkiej 5 (w odległości około 10 minut marszu od głównego budynku). W Kampusie Ogrody mieści się pięć wydziałów: Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa, Wydział Filozoficzny, Wydział Psychologii i Kognitywistyki, Wydział Socjologii oraz Wydział Studiów Edukacyjnych. Kampus Ogrody usytuowany jest w zielonej dzielnicy miasta, w pobliżu Ogrodu Botanicznego UAM oraz jeziora Rusałka. Na kampusie mieści się pięć budynków dydaktycznych z których cztery pochodzą z połowy XX wieku. Są one jednak dostosowane do potrzeb pracowników i studentów. Przeprowadzono bowiem ich termomodernizację i zamontowano windy. Nowoczesny budynek Collegium Floriana Znanińskiego mieści dwie duże nowoczesne wyposażone sale wykładowe, sale ćwiczeniowe oraz przestrzeń wypoczynkowo-kulturalną. Dużą część kampusu stanowią tereny zielone: trawniki, kwietniki, ławki, sprzęt sportowo-rekreacyjny. Tereny zielone to nie tylko przestrzeń do wypoczynku, to również przestrzeń służąca integracji społeczności Kampusu. Na terenach zielonych odbywają się wydarzenia kulturalno-edukacyjne np. Festiwalu Kultury Studentów *Kulminacje*, a także wydarzenia integrujące społeczność Uniwersytetu i społeczność dzielnicy Ogrody np. *Dzień Rodziny Szamarzewo* organizowany przez studentów WSE. Znakiem rozpoznawczym Kampusu są rzeźby prof. dr. hab. Piotra Tetlaka, które są częścią stałej ekspozycji Galerii Akademickiej znajdującej się w Collegium Floriana Znanińskiego. W budynkach przy ul. Szamarzewskiego oraz przy ul. Międzychodzkiej mieści się infrastruktura gastronomiczna umożliwiającą studentom korzystanie ze świeżych posiłków. Na terenie Kampusu mieści się Biblioteka Kampusu Ogrody – <http://bko.amu.edu.pl> dysponująca zbiorem ponad 200 tysięcy woluminów z czytelnią (dysponującą 76. miejscami w tym stanowiskami komputerowymi) i wypożyczalnią dostosowaną do potrzeb pracowników i studentów Kampusu (w tym studentów z niepełnosprawnościami). Zbiory biblioteki obejmują literaturę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, w tym bogaty zbiór z zakresu pedagogiki i nauk o edukacji. Czytelnia jest dostępna sześć dni w tygodniu z dyżurami wyznaczonymi w niedziele. Biblioteka umożliwia zamawianie literatury, którą czytelnicy uznają za zasługującą na włączenie do zbiorów (<http://lib.amu.edu.pl/zaproponujkupno-ksiazki/>). W ten sposób zbiór woluminów jest systematycznie aktualizowany i wzbogacany o pozycje ważne w procesie prowadzenia badań, kształcenia i studiowania. W 2019 roku centralny parking został przebudowany i zmodernizowany. Stworzono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych i wyznaczone miejsca zbiórki ewakuacyjnej. Zbudowano podjazdy dla osób poruszających się na wózkach. Ponadto do dyspozycji pracowników i studentów jest zadaszona przechowalnia rowerów, a przed wejściem głównym stacja ekologicznych rowerów miejskich. Kolejna stacja znajduje się w pobliżu budynku przy ul. Międzychodzkiej. Korzystając z dróg rowerowych studenci mogą bezpiecznie dojechać do centrum miasta. Budynki Kampusu usytuowane są w pobliżu węzła

komunikacyjnego Ogrody. Znajduje się tam pętla tramwajowa, autobusy umożliwiające połączenie ze wszystkimi częściami miasta. Poziom bezpieczeństwa na Kampusie podnosi system monitoringu CCTV złożony z kilkudziesięciu kamer.

Studenci WSE korzystają z infrastruktury ogólnouniwersyteckiej uczestnicząc w zajęciach wychowania fizycznego korzystając z bogatej infrastruktury sportowej (<http://swis.amu.edu.pl>), lektoratach języka obcego (<http://sj.amu.edu.pl>) oraz korzystając z Biblioteki Uniwersyteckiej(<http://lib.amu.edu.pl>).

W roku akademickim 2020/2021 w związku z epidemią COVID-19, wzmożone zostały procedury i środki bezpieczeństwa, zajęcia prowadzone są zdalnie. Osobom wchodzącym do budynków dokonywany jest pomiar temperatury, mają możliwość dezynfekcji rąk i pobrania masek ochronnych. Porządkowi regularnie w ciągu dnia dezynfekują klamki, a po godzinach pracy każde pomieszczenie użytkowane w danym dniu jest dezynfekowane przez lampy UV.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie Wydziału oraz udogodnienia dla studentów z niepełnosprawnościami

Budynki, w których mieści się Wydział Studiów Edukacyjnych wyposażone są w drzwi przeciwpożarowe, wykonane z niepalnych materiałów. Ich głównym zadaniem jest zatrzymanie ekspansji ognia i tym samym zmniejszenie negatywnych skutków i strat wynikających z pożaru. Pracownicy i studenci mają do dyspozycji aulę na 240 osób oraz salę na 160 osób oraz 18 sal konwersatoryjnych i warsztatowych na Kampusie *Ogrody* + 15 sal w budynku przy ul. Międzychodzkiej, w tym: Pracownię Edukacyjnych Zastosowań Informatyki (ul. Szamarzewskiego 89, bud. D). Jest ona wyposażona jest w 15 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Sprzęt został wymieniony w 2016 roku. Wydział posiada też pracownię: plastyczne przystosowane do prowadzenia zajęć z zakresu sztuk plastycznych, pracownię muzyczną wyposażoną w pianino, instrumenty perkusyjne (poza salą muzyczną Wydział dysponuje dodatkowo 4 instrumentami – pianinami i fortepianem). Na Wydziale znajduje się też sala warsztatowa wyposażona w lustra (sala 010), sala doświadczania świata (sala 301), laboratoria (ul. Międzychodzka 5), sale seminaryjne (ul. Szamarzewskiego 89). W budynku D w kampusie głównym znajduje się 26 większych pokoi, będących gabinetami kierowników Zakładów, w których odbywają się seminaria i zajęcia w mniejszych grupach (15 osób). Niektóre zajęcia odbywają się również w sali konferencyjnej (nr 210), liczącej 40 miejsc. W budynku AB w dyspozycji WSE znajduje się 14 większych pokoi seminaryjnych. W budynku przy ul. Międzychodzkiej 5 również znajdują się sale seminaryjne. Wszystkie sale wykładowe przy ulicy Szamarzewskiego, z których korzysta Wydział, zostały wyremontowane w 2016 roku oraz wyposażone w apteczki. Systematycznie wymieniane są meble dla studentów i wykładowców. Wykładowcy i studenci mają do dyspozycji: komputery z dostępem do Internetu, rzutniki multimedialne pozwalające na prezentacje, tablice multimedialne w trzech salach, plansze edukacyjne, klocki LEGO, chusty animacyjne, liczydła i przedmioty służące nauczaniu matematyki i edukacji przyrodniczej, laptopy i komputery w pracowniach komputerowych wykorzystywane do prowadzenia zajęć z technologii informacyjnych, pedagogiki medialnej itd., fantom do ćwiczeń z udzielania pierwszej pomocy. W budynku Wydziału znajdują się sale gimnastyczne przystosowane do prowadzenia zajęć z różnymi grupami studentów w tym studentów z niepełnosprawnościami. Obiekt dzieli się na salę dolną, salkę rehabilitacyjną oraz salę górną. Na sali dolnej można realizować zajęcia z gier zespołowych i szermierki (wmontowane i zlicowane z podłogą są plansze szermiercze). Salka rehabilitacyjna wyposażona jest w

wysokiej jakości sprzęt dla osób z niepełnosprawnościami. Podłoga sali górnej wyłożona jest matami do sportów walki (judo, karate, zapasy, BJJ). Obiekt dostosowany jest do studentów z niepełnosprawnościami i wyposażony w przebieralnię z prysznicami. Na terenie Kampusu Ogrody wprowadzono szereg udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami: windy, podjazdy i rampy dla osób z niepełnosprawnościami we wszystkich budynkach dydaktycznych i administracyjnych, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, oznaczenia dla osób niewidomych i niedowidzących na drzwiach wszystkich sal dydaktycznych i administracyjnych, stanowiska komputerowe wyposażone w skaner oraz oprogramowanie powiększające znaki graficzne umożliwiające pracę osobom niedowidzącym, pętle indukcyjne w aulach wykładowych budynku E i auli budynku D. Kampus Ogrody wyposażony jest w nowoczesny system ToTuPoint, zainstalowany w ramach projektu „Uczelnia otwarta dla wszystkich, uczelnią na miarę XXI wieku”. W trosce o bezpieczeństwo pracowników i studentów przebywających w budynkach AB, D i E na ul. A. Szamarzewskiego 89 oraz w budynku na ul. Międzychodzkiej na wyposażeniu znajduje się 5 krzeseł ewakuacyjnych (zakupionych w ramach projektu "Uczelnia otwarta dla wszystkich uczelnią na miarę XXI wieku"). W ramach projektu „Uczelnia otwarta dla wszystkich” zakupiono tablet z usługą wideotłumacza na język migowy oraz z języka migowego. Pozwalają one na bezpieczne przenoszenie i/lub ewakuację osób niepełnosprawnej lub o ograniczonej możliwości poruszania. W budynku D znajduje się AED (automated external defibrylator). Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewniony transport, mogą w trakcie roku akademickiego zamieszkać w jednym z przystosowanych do ich potrzeb pokoi lub studiów mieszkalnych w domach studenckich (więcej na ten temat w załączniku)³⁶.

5.4. System biblioteczno-informacyjny

System biblioteczno-informacyjny UAM oparty na oprogramowaniu Horizon umożliwia czytelnikom zdalne, całodobowe: wyszukiwanie i zamawianie materiałów bibliotecznych zgromadzonych w zasobach UAM, korzystanie z zasobów publikacji elektronicznych, rejestrację i aktualizację konta bibliotecznego, monitorowanie konta czytelnika.

Struktura systemu jest następująca: 1. Biblioteka Uniwersytecka oraz 19 bibliotek jednostek organizacyjnych tj. biblioteki wydziałów i instytutów. 2. Biblioteka Kampusu Ogrody³⁷ powołana jest dla 5 wydziałów (obsługiwana przez 13 osób: 12 i ½ etatu): Wydział Studiów Edukacyjnych, Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa, Wydział Filozoficzny, Wydział Psychologii i Kognitywistyki, Wydział Socjologii. Ze zbiorów biblioteki może skorzystać każdy zainteresowany w ramach przysługujących danemu czytelnikowi uprawnień.

Księgozbiór liczy 178 623 książek i 320 tytułów czasopism (14 650 numerów). Liczba miejsc dla czytelników 78 w tym 13 z komputerami połączonymi z Internetem stacjonarnym lub uczelnianą siecią wi-fi. Podręczny księgozbiór czytelni obejmuje ca 6500 woluminów, jest podzielony na działy tematyczne odpowiadające kierunkom studiów realizowanych na wydziałach. Księgozbiór, przy aktywnej współpracy z wykładowcami, jest stale monitorowany, meliorowany i uzupełniany zgodnie z aktualnymi sylabusami i potrzebami dydaktycznymi. W bibliotece są pełne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, w

³⁶ Załącznik 3.6. Studenci z niepełnosprawnością

³⁷ Załącznik 3.20. Użytkownicy biblioteki i odwiedziny w ciągu roku

tym urządzenia specjalistyczne dla osób z uszkodzeniem wzroku i/lub słuchu. Oprócz zadań bibliotecznych zespół aktywnie współpracuje z wydziałem w realizacji: programu „Przedszkolaki na Uniwersytecie”, praktyk zawodowych uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych, w organizowaniu zajęć dla dzieci w czasie strajku nauczycieli.

5.5. Monitorowanie i modernizacja infrastruktury dydaktycznej

Na Wydziale Studiów Edukacyjnych systematycznie prowadzony jest proces monitorowania i modernizacji infrastruktury. W ostatnich latach w pracowni komputerowej został wymieniony sprzęt. Dodatkowo do sal dydaktycznych zostały zakupione nowoczesne tablice dotykowe oraz monitory/telewizory dotykowe z oprogramowaniem i w auli wymieniona roleta ekranowa tak, by spełniała bieżące standardy dotyczące wielkości i proporcji wyświetlanego obrazu. Nowocześnie urządzona została sala doświadczania świata (wykorzystywana w pracy ze studentami kierunku pedagogika specjalna) wyposażona w specjalistyczny sprzęt umożliwiający realizację zajęć przygotowujących studentów do profesjonalnego wsparcia różnych grup dzieci ze specjalnymi potrzebami. W skład jej wyposażenia wchodzi: łóżko wodne z grzałką elektryczną pozwalającą utrzymać odpowiednią temperaturę wody, wyspa światłowodowa, lustra umieszczone pod kątem w stosunku do siebie; mieniące się światłowody; pufa relaksacyjna, kolumna wodna w wymiarach 10x150 cm, wibropodest (w jego obudowie zamontowane jest radio z CD, subwoofer, głośniki). Zakupiono też urządzenie EEG Biofeedback oraz aparaturę naukową służącą do badania aktywności mózgu (EEG), którą wykorzystuje się w terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W ostatnich latach uzupełniono wyposażenie dydaktyczne o mobilną pracownię komputerową (komputery przenośne: 31 sztuk). Ponadto na podstawie przeglądu i potrzeb zgłoszonych przez pracowników oraz studentów, dokonuje się systematycznego zakupu środków dydaktycznych niezbędnych do realizacji procesu kształcenia np. dokonano zakupu instrumentarium Orffa, klocków programowalnych (Lego WeDo), prostego robota dziecięcego (BeeBot), które służą do realizacji zadań edukacyjnych podczas zajęć warsztatowych. Regularnie są dokonywane przeglądy sprzętów oraz dokonywane wymiany części eksploatacyjnych.

W czasie epidemii COVID-19 w związku z całkowitym kształceniem zdalnym pracownikom i studentom zapewniono bezpieczne warunki do pracy zdalnej. Pracownikom udostępniono komputery wyposażone w kamery i mikrofony. Studenci po wcześniejszym zgłoszeniu mają możliwość korzystania z komputerów w wyznaczonych, bezpiecznych miejscach.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Na Wydziale Studiów Edukacyjnych powołano Radę Pracodawców. Do jej kluczowych celów należy: aktywne współdziałanie z otoczeniem społecznym Wydziału w ramach realizacji rozszerzonej trzeciej misji Uniwersytetu tj. współpracy z placówkami oświatowymi³⁸, opiekuńczymi, pomocowymi, poradniczymi, resocjalizacyjnymi, organizacjami rządowymi, samorządowymi czy pożytku publicznego. Relacje wydziału z organizacjami trzeciego sektora, czy z szeroko pojętym społeczeństwem obywatelskim stanowią istotę naszych

³⁸ Załącznik 3.29. Zarządzenie Rektora 55/2020/2021

kontaktów ze społecznym otoczeniem, niezorowaną *stricte* ekonomicznie; komercjalizacja wyników badań społecznych ma inny charakter niż np. badań w naukach technicznych, a podejmowane działania mają częściej charakter „misyjny”, obejmując nieodpłatną współpracę przy organizacji różnego typu wydarzeń przygotowywanych przez (lub we współpracy) pracowników i studentów WSE, adresowanych do dzieci, młodzieży, ich rodziców, nauczycieli w szkołach, przedszkolach, placówkach opiekuńczych itd.; upowszechnianie informacji o możliwości komercjalizacji wyników badań i formalizowania współpracy z podmiotami otoczenia społecznego; wymiana doświadczeń, wiedzy i umiejętności pomiędzy potencjalnymi pracodawcami a przedstawicielami społeczności WSE odnośnie do realiów funkcjonowania poszczególnych instytucji edukacyjnych, opiekuńczych, pomocowych, resocjalizacyjnych i zapotrzebowania na określony profil kompetencji pracowniczych; konsultacje w sprawie zapotrzebowania społecznego na określone treści i formy kształcenia i doksztalcenia, włączanie podmiotów otoczenia społecznego do działań dydaktycznych (praktyki studenckie, uczestnictwo przedstawicieli poszczególnych instytucji w wybranych zajęciach itd.); upowszechnianie wiedzy i wyników badań edukacyjnych służących praktyce społecznej, transfer informacji do poszczególnych instytucji, placówek, fundacji, podejmowanie badań i diagnoz społecznych w bezpośrednim powiązaniu z instytucjami otoczenia społecznego i służących poszczególnym podmiotom; organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów z przedstawicielami podmiotów współpracujących z otoczeniem, w tym Rady Pracodawców WSE (zarówno na terenie WSE, jak i instytucji zewnętrznych) w celu budowania kapitału społecznego Wydziału (inspiracje do badań pochodzące z praktyki społecznej, inspiracje dotyczące treści kształcenia, podejmowanych działań) oraz informowania instytucji otoczenia społecznego o możliwościach pozyskiwania wsparcia kadrowego w postaci absolwentów określonych specjalności czy studentów – wolontariuszy współpracujących z poszczególnymi instytucjami, stowarzyszeniami, placówkami czy wskazywania efektywnych rozwiązań problemów z zakresu kultury, edukacji, opieki i wsparcia społecznego. W minionej kadencji odbyły się na poziomie Wydziału trzy posiedzenia /konferencje poświęcone w/w tematyce, z czego pierwsze posiedzenie w 2017 roku miało między innymi za zadanie przedstawienie oferty kształcenia na WSE (PROTOKÓŁ z posiedzenia Rady Pracodawców WSE oraz Zespołu ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym z dnia 21.06.2017r. strona WSE, zakładka: Współpraca z otoczeniem). Dodatkowo w kolejnych latach zorganizowano Konferencje: pt.: „Współpraca instytucji edukacyjnych ze środowiskiem społecznym – przykłady dobrych praktyk. Oczekiwania – możliwości – ograniczenia”, termin Konferencji: 12 kwietnia 2018 roku, (sprawozdanie dostępne - jak wyżej), pt.: „Formy pomocy i wsparcia osób doświadczających trudnych sytuacji życiowych w kontekście instytucjonalnym - przykłady dobrych praktyk. Oczekiwania - możliwości - ograniczenia” w dniu 11.04.2019 r. (sprawozdanie dostępne - jak wyżej). Ponadto przedstawiciele kierunku pedagogika specjalna odbywają cykliczne spotkania z dyrektorami i pracownikami szkół, przedszkoli specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, poradni specjalistycznych, świetlic socjoterapeutycznych, przedstawicielami organizacji pozarządowych, socjalnych, służby zdrowia, oświatowych agend samorządowych, fundacji, stowarzyszeń rodziców i opiekunów, centrów interwencji kryzysowej, mediacyjnej i placówek kulturalnych specjalistami logopedami, Polskim Związkiem Logopedów. Wieloletnia współpraca dotyczy 1. przebiegu procesu dydaktycznego: modyfikacji i aktualizacji programu studiów, modyfikacji metod kształcenia, udziału przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w procesie dydaktycznym (pokazy, prelekcje na wykładach,

ćwiczeniach), prowadzenia wybranych zajęć dydaktycznych przez specjalistów praktyków, 2. organizacji praktyk studenckich: modyfikacji i aktualizacji programów praktyk, organizacji praktyk (w tym praktyk zdalnych w czasie pandemii COVID-19), 3. organizacji konferencji i seminariów naukowych, naukowo-szkoleniowych i warsztatów, studenckiego wolontariatu (m.in. pomoc w trakcie imprez szkolnych, przygotowywanie pomocy dydaktycznych, wolontariat asystencki w stowarzyszeniach), 4. realizacji projektów badawczych, 5. prac eksperckich i konsultacji na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym, międzynarodowym, 6. organizacji i prowadzenia szkoleń, 7. opieki merytorycznej nad studentami odbywającymi praktyki. 2019

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wydział Studiów Edukacyjnych podejmuje systematyczne działania w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz wzbogacania oferty i form wymiany międzynarodowej na poziomie europejskim i światowym. Wśród podejmowanych działań należy wskazać następujące: 1. Związane z doskonaleniem warsztatu metodycznego i organizacyjnego pracowników poprzez udział w międzynarodowych seminariach i warsztatach dydaktycznych, międzynarodowych stażach dydaktycznych i administracyjnych. W latach 2016-2020 w wyjazdach w ramach programu Erasmus+ uczestniczyło 31 pracowników odbywając staże w takich uczelniach, jak np: University of Ljubljana, Słowenia, Universidade da Coruna, Hiszpania, Universidad de Cordoba, Hiszpania, Università degli Studi di Roma "La Sapienza", Włochy, Evangelische Fachhochschule Darmstadt, Niemcy, Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Austria. Pracownicy podczas staży mieli okazję zdobywać doświadczenia dydaktyczne i organizacyjne wykorzystywane następnie w procesie doskonalenia kształcenia. Pracownicy wyjeżdżają też na staże naukowe i dydaktyczne na zaproszenie innych uczelni. 2. Związane z kształceniem studentów, ich rozwojem naukowym i przygotowaniem do podejmowania ról zawodowych. Wydział proponuje studentom udział (w ramach zajęć lub ponadprogramowo) w wykładach, seminariach, warsztatach prowadzonych lub współprowadzonych przez zagranicznych gości np. Konferencja poświęcona podmiotowości osób z niepełnosprawnością intelektualną „Rodzice a dorosłość”, National Home-sharing and Short breaks Network (z udziałem Dr Emmy Miller, University of Strathclyde Glasgow), Konferencja poświęcona osobom z wieloraką niepełnosprawnością, pt. „Opieka, terapia, edukacja” (z udziałem prof. Wolfganga Lamersa, Humboldt Universität, prof. Matthiasa Zündel, Hochschule Bremen), Międzynarodowe Seminarium Naukowe Osoba z głęboką niepełnosprawnością intelektualną (z udziałem Prof. Dr Petera Zentela, Uniwersytet Pedagogiczny w Heidelbergu).

Studenci zapraszani są do udziału zagranicznych kursach językowych np. „Letni kurs języka niemieckiego” organizowany przez Uniwersytet Christiana Alberta w Kilonii. Systematycznie wzbogacana jest oferta zajęć w językach obcych w ramach AMU-PIE (Adam Mickiewicz University Programs for International Exchange). Jest to oferta zajęć w językach obcych, adresowana przede wszystkim do studentów programu Erasmus+. W zajęciach mogą uczestniczyć także polscy studenci w ramach przedmiotu fakultatywnego. Wydział Studiów Edukacyjnych od roku 2015 proponuje bogatą ofertę zajęć, systematycznie modyfikowaną, dostosowywaną do potrzeb i zainteresowań studentów. Dominuje język angielski, proponowane są także zajęcia w języku francuskim. Zajęcia w ramach programu AMU-PIE mogą być zgłaszane przez pracowników Wydziału lub zespoły. Minimalna liczba uczestników

zająć to 8 studentów (od roku akademickiego 2021/22 minimalna liczba studentów w grupie wynosi 6 osób). W roku akademickim 2020/2021 z uwagi na epidemię COVID-19 zajęcia prowadzone są również w grupach 3-4 osobowych. Od roku akademickiego 2020/21 zajęcia realizowane są w ramach programu Uniwersytet Europejski w ramach konsorcjum EPICUR. Szczegółowe informacje zawarte są na stronie: <https://erasmus.amu.edu.pl/for-incoming-students/for-erasmus-students/amu-pie-short-courses> oraz w załącznikach³⁹.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Proces udzielania wsparcia różnym grupom studentów rozpoczyna się w momencie przyjęcia na studia, kończy wraz z zakończeniem studiów przez studenta, obejmuje różne obszary i realizowane jest w formach dostosowanych do potrzeb i oczekiwań studentów.

8.1.1. Wsparcie w procesie studiowania

Dla studentów rozpoczynających studia na WSE pracownicy przygotowali i corocznie aktualizują „Przewodnik dla studenta I roku”. Początkowo był on udostępniany w wersji drukowanej, następnie elektronicznej a w roku akademickim 2020/2021 w formie podstrony na stronie domowej WSE. Nad każdą grupą studentów od początku procesu kształcenia opiekę sprawuje opiekun roku (nauczyciel akademicki). Jest osobą, która wspiera studentów bezpośrednio i systematycznie. Do zadań opiekuna należy m.in. stały kontakt ze starostą roku/grupy, monitorowanie spraw związanych z funkcjonowaniem swojego roku w zakresie realizacji przez studentów toku studiów, zapisów na poszczególne zajęcia, wpisów do USOSa, systematyczne spotkania z całym rokiem, pełnienie roli: doradcy, konsultanta, mediatora, negocjatora, rzecznika w sprawach dotyczących studentów, nad którymi sprawuje opiekę. W proces wspierania studentów rozpoczynających proces kształcenia włączeni są przedstawiciele Rady Samorządu Studentów WSE, którzy w pierwszym tygodniu roku akademickiego prowadzą wykłady i warsztaty na temat np. „Kultura studiowania”, „Etyczne aspekty pisanie prac zaliczeniowych, dyplomowych i innych”. W roku akademickim 2020/2021 dla studentów I roku przeprowadzono cykl spotkań i warsztatów wprowadzających w specyfikę studiowania on-line. Aby usprawnić proces komunikacji ze studentami i przygotować ich do specyfiki kształcenia zdalnego w roku akademickim 2020/2021 w Intranecie stworzony został serwis „Intranet Studenta”, a w nim zakładkę dedykowaną Studentom I roku. W Intranecie, student UAM otrzymuje dostęp do najważniejszych aktualności uniwersyteckich, a także wsparcie techniczne, jak i dydaktyczne.

8.1.2. Wsparcie w rozwoju naukowym - studenci WSE mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych podejmując aktywność w następujących formach: 1. Projekty teoretyczno-badawcze prowadzone w ramach prac licencjackich i magisterskich np. badania związane z szansami i zagrożeniami wykorzystania Internetu przez dzieci i młodzież (badania EU Kids Online, ySkills w ramach Horyzont 2020), funkcjonowanie psychospołeczne graczy League of legends, nowe media a funkcjonowanie dzieci w wieku przedszkolnym w opinii

³⁹ Załącznik 3.11. Erasmus Plus i 3.12.

rodziców, doświadczenia nauczycieli w zakresie używania technologii informacyjno-komunikacyjnych w klasach I-III, pozytywne wykorzystanie Internetu przez młodzież licealną, wizerunek w sieci i satysfakcja z własnego wyglądu uczniów liceum, 2. Projekty badawczo-dydaktyczne (badawczo-wdrożeniowych) realizowane w ramach bloku przedmiotów specjalnościowych np. projekt „*Studenci bez granic*”, którego celem łączenie badań naukowych z działalnością dydaktyczną na rzecz dla dzieci i młodzieży pochodzących z uboższych części świata (projekt był realizowany m.in. w: Paragwaju, Tanzanii, Indonezji, Nepalu oraz dwa razy na Madagaskarze); ogólnouniwersytecki projekt: „*Podziel się wiedzą*”. 3. Współorganizacja i udział w seminariach i konferencjach naukowych np. konferencja „*Dla Innych i dla świata – szeroka perspektywa wolontariatu*”; konferencja: „*Niepełnosprawni w dobie technologii*”, Międzynarodowa Konferencja poświęcona podmiotowości osób z niepełnosprawnością intelektualną „*Zachowania trudne?*”. 4. Naukowe pobyty studyjne np. wymiana polsko-niemiecka studentów skoncentrowana wokół zagadnienia: „*Sonderpädagogik und Schulsystem in Polen*”. 5. Udział w zagranicznych obozach naukowych np. w Międzynarodowym Obozie Naukowym pt. „*The challenge for education and social work in contemporary world*” w Darmstadt (Niemcy). 6. Studenci mogą podjąć studia w ramach Międzyobszarowych Studiów Humanistycznych i Społecznych. Zgodnie z zasadami określonymi dla MISHiS w ramach kierunku wiodącego lub kierunku dodatkowego mogą wybrać studia pedagogiczne oraz podjąć pracę na realizacją indywidualnych projektów badawczych pod kierunkiem wybranego przez nich tutora. Udział studentki kierunku pedagogika specjalna w wyjeździe naukowo-badawczym na Bałkany z MISHiS i konferencji naukowej „*Niewygodni krewni Polska a Europa Wschodnia i Bałkany*”. Na podstawie przeprowadzonych podczas wyjazdu badań studentka przygotowała referat pt. „*Kształcenie formalno -prawne osób z niepełnosprawnością intelektualną na terenie Macedonii - uwarunkowania wewnętrzne i międzynarodowe*”. Najlepsi studenci mogą zostać wyróżnieni nagrodą „*Studencki Laur*” a po ukończeniu pełnego cyklu studiów: „*Medalem dla Absolwenta UAM*” zgodnie z regulaminem konkursu i określonymi w nim kryteriami.

8.1.3. Wsparcie w rozwoju zawodowym i wejściu na rynek pracy: Studenci WSE mają możliwość wsparcia w rozwoju zawodowym w ramach: 1. Współpracy z Biurem Karier UAM. Studenci mogą uzyskać wsparcie w różnych formach np. informacje na temat ofert pracy, warsztaty i szkolenia, cykliczne w projektach, jak: Tydzień Rozwoju, Szkolenia Otwartości Kulturowej (SZOK), Gra o karierę, rozmowy doradcze, program praktyk ponadprogramowych. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: <https://biurokarier.amu.edu.pl/>. 2. Udzielane na poziomie Uniwersytetu np. projekt „*Kowadło 2.0*”, „projekt „*Fund_Akcja*”. 3. Udzielane bezpośrednio na Wydziale w następujących formach: A. Organizacja i współorganizacja w seminariów i konferencji metodycznych np. cykliczna konferencja organizowana przez studentów WSE „*Strefa Projektów Edukacyjnych*”, coroczna konferencja kół naukowych, Interdyscyplinarne seminarium naukowe z cyklu „*Dobre praktyki w teorii i doświadczeniu*”, „*Pomagający i wspomagani. Potrzeby – kompetencje - relacje pomocowe i poradnicze*”. B. Udział w kursach prowadzonych przez specjalistów: w zakresie multimediiów (obsługiwanie tablic multimedialnych, obsługa sprzętów cyfrowych wspierających nauczanie), kurs PJM, kurs masażu Shantali, szkolenie z zakresu skali samodzielności życiowej SelfFind. C. Udział w warsztatach z udziałem krajowych lub zagranicznych specjalistów rozwijających kompetencje niezbędne do funkcjonowania na rynku pracy np. Maria Dąbrowska-Jędral - „*Praca z zachowaniami trudnymi w podejściu niedyrektywnym*”, Beata Wacławowicz - „*Program*

Stymulowania Rozwoju Funkcji Wykonawczych w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka”, Katarzyna Ślęczek- „STOP KLATKA – superwizja z wykorzystaniem nagrania do rozpoznania potrzeb osób z niepełnosprawnościami”. D. Wsparcie specjalistów w zakresie rozwiązywania problemów związanych z pełnieniem przyszłych ról zawodowych np. Wojciech Kozłowski- „Komunikacja terapeuty z dzieckiem poprzez dotyk w sensorycznym świecie” , Adrian Borowik „Postawa inspirująca rozwój”, Elżbieta Olszak „Dyrektywnie i po ludzku”. W formie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym np. przygotowywanie pomocy dydaktycznych dla przedszkoli i szkół specjalnych, wolontariat w szkołach i przedszkolach specjalnych, prowadzenie zajęć indywidualnych z dzieckiem w domach rodzinnych, włączenie studentów w obchody Międzynarodowego Dnia Autyzmu, Zespołu Downa, Dnia Osób z Niepełnosprawnością. 4. Łączenie różnych form wsparcia - realizacja projektów edukacyjnych o zasięgu lokalnym lub krajowym we współpracy z przedstawicielami pracodawców np. „Zobaczmy się” projekt realizowany z fundacją „Inny wymiar” (warsztaty, spotkania w ośrodkach dla osób niewidomych i niedowidzących, filmy promujące wiedzę na temat sytuacji osób niewidomych i niedowidzących, konferencja naukowo-dydaktyczna).

8.1.4. Wsparcie materialne: Studenci Wydziału mają dostęp do bazy noclegowej UAM w 6 nowoczesnie wyposażonych domach studenckich. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej, studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z stypendiów i zapomóg (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.); Regulamin świadczeń dla studentów i doktorantów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Zarządzenia Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu nr 365/2019/2020 z dnia 1 października 2019 roku w sprawie ustalenia regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, z późn. zm.); Zasady przeliczania osiągnięć studentów - Załącznik nr 1 (tekst ujednolicony) do Regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Zarządzenie nr 485/2019/2020 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 7 sierpnia 2020 roku w sprawie zmiany regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Zarządzenie nr 488/2019/2020 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 18 sierpnia 2020 roku w sprawie harmonogramu postępowania w sprawie przyznania świadczeń pomocy materialnej oraz ubiegania się o zakwaterowanie w domach studenckich w roku akademickim 2020/2021. Studenci mogą ubiegać się o przyznanie Stypendium Socjalnego Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Informacje dotyczące świadczeń pomocy materialnej dla studentów dostępne są na stronie internetowej wydziału poświęconej pomocy materialnej dla studentów <http://wse.amu.edu.pl/dla-studenta/pomoc-materialna/pomoc-materialna> oraz na jej podstronach dedykowanych określonym rodzajom świadczeń stypendialnych. Informacje aktualizowane są na bieżąco. Na stronie domowej zamieszczone są również aktualne przepisy oraz procedury dotyczące wnioskowania w tym Regulamin świadczeń dla studentów i doktorantów UAM, instrukcje wnioskowania i harmonogramy stypendialne oraz Zarządzenia Rektora UAM. Istnieje także możliwość pobrania wzorów oświadczeń do wniosków stypendialnych. Na stronach wydziałowych studenci znajdą bieżące informacje na temat różnorodnych form wsparcia takich jak stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych i zapomoga czy Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia dla studentów, Stypendium Marszałka Województwa Wielkopolskiego dla studentów o charakterze naukowym oraz socjalnym, a

także Stypendium im. dra Jana Kulczyka dla studentów UAM oraz odrębne dla studentów UAM będących obywatelami Ukrainy. Studenci z wyróżniającymi się osiągnięciami mogą ubiegać się o uzyskanie: Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia dla zgodnie z: art. 93 ust. 1-3, art. 359, art. 361 i art. 363 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85, z późn. zm.) ora rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców (Dz. U. poz. 658 i 2297). Stypendium im. dr. Jana Kulczyka zgodnie z Regulaminem przyznawania stypendiów im. dr. Jana Kulczyka: <https://fuam.pl/wp-content/uploads/2017/10/regulamin-przyznawania-stypendium-im.-dr.-Jana-Kulczyka.pdf>. Stypendium Naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego dla studentów: <https://www.umww.pl/stypendia-naukowe-marszalka-wojewodztwa-wielkopolskiego>.

8.1.5. Wsparcie mobilności studenckiej: Wydział wspiera mobilność o charakterze krajowym w ramach programu MOST i międzynarodowym w ramach programu Erasmus+. Osoby odpowiedzialne za realizację projektów podejmują działania promujące mobilność studencką w różnych formach: informacji przekazywanych na początku roku szkolnego, ogłoszeń zamieszczonych na stronie domowej Wydziału, poprzez system USOSweb, organizowania spotkań informacyjnych np. Erasmus Day/Erasmus Week, powtarzania procesu rekrutacji na wyjazdy zagraniczne tak, aby studenci w dogodnym dla nich czasie mogli przystąpić do tego procesu, rozszerzania oferty dostępnych uczelni zagranicznych (przystępowanie do nowych umów - także wychodząc w tym zakresie naprzeciw oczekiwaniom, zainteresowaniom i planom edukacyjnym studentów). Wydział zapewnia koordynację i pomoc administracyjną w kontekście działań związanych z programem zajęć, przygotowaniem umowy finansowej oraz stałym kontaktem z uczelnią zagraniczną. Studenci mają możliwość uczestniczenia w intensywnych kursach językowych organizowanych przed wyjazdem przez Studium Języków Obcych UAM oraz w kursach prowadzonych w języku angielskim w ramach oferty AMU-PIE. Mobilność w ramach programu Erasmus+ w ocenianym okresie przedstawiała się następująco: w roku akademickim 2015/16 wyjechało 26 studentów do następujących krajów: Hiszpania, Niemcy, Wielka Brytania, Włochy, Czechy, Portugalia; w roku akademickim 2016/17 wyjechało 33 studentów do następujących krajów: Hiszpania, Wielka Brytania, Włochy, Portugalia, Francja, Niemcy, Czechy; w roku akademickim 2017/18 wyjechało 28 studentów do następujących krajów: Hiszpania, Portugalia, Niemcy, Wielka Brytania, Słowenia, Grecja, Norwegia, Dania, Włochy, Czechy; w roku akademickim 2018/19 wyjechało 19 studentów do następujących krajów: Hiszpania, Włochy, Portugalia, Wielka Brytania, Niemcy, Słowenia; w roku akademickim 2019/20 wyjechało 30 studentów do następujących krajów: Hiszpania, Portugalia, Włochy, Słowenia, Wielka Brytania, Grecja, Norwegia, Czechy, Niemcy, Macedonia; w roku akademickim 2020/21 (semestr zimowy) wyjechało 7 studentów do następujących krajów: Hiszpania, Portugalia, Grecja. W ramach programu Erasmus+ studiowało na Wydziale Studiów Edukacyjnych 214 studentów z uczelni europejskich: w roku akademickim 2015/ 16 - 27 studentów, w roku akademickim 2016/ 17 - 29 studentów; w roku akademickim 2017/ 18 - 39 studentów, w roku akademickim 2018/ 19 - 35 studentów; w roku akademickim 2019/ 20 - 63 studentów; w roku akademickim 2020/ 21 - 21 studentów. Z kolei w ramach programu MOST z możliwości wymiany studenckiej z innymi uczelniami krajowymi skorzystało 12 osób.

8.1.6. Wsparcie samorządności i organizacji studenckich: Studenci UAM mają możliwość zrzeszania się w organizacjach studenckich i kołach naukowych. Głównym organem studenckim w uczeni jest Parlament Samorządu Studentów, w którego skład wchodzi przedstawiciele 15 wydziałów oraz 3 ośrodków zamieszcowych. Organem wykonawczym jest Zarząd Samorządu Studentów, którego skład stanowią Przewodniczący Parlamentu oraz przewodniczący komisji Parlamentu. Zarząd wspierany jest przez pełnomocników oraz koordynatorów a także poprzez powołane komisje (<http://samorząd.amu.edu.pl/samorząd/>). Każdy Wydział jest reprezentowany w Parlamencie przez co najmniej dwie osoby. Na WSE funkcjonuje Rada Samorządu Studentów ściśle współpracująca z Parlamentem, koła naukowe, Wydziałowe Centrum Wolontariatu *Volontario*⁴⁰. Działalność wszystkich organizacji studenckich jest systematycznie wspierana przez władze i pracowników WSE. Studenci są pomysłodawcami i głównymi organizatorami wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych, o charakterze społecznym, np. Festiwalu Kultury Studentów *Kulminacje*, Dnia Rodziny *Szamarzewo*, corocznej konferencji Rady Samorządu Studentów, Wydziałowego Centrum Wolontariatu i kół naukowych, konferencja pt. *Strefa Projektów Edukacyjnych*, konkursu pt. *Złote Serce Pedagoga* - na najlepszego nauczyciela akademickiego, Dnia Kandydata na UAM, prezentacji na Targach Edukacyjnych, Festynu Rodzinnego UAM, Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład gremiów związanych z procesami kształcenia i ich oceną. W ubiegłych latach uczestniczyli w pracach Wydziałowego zespołu ds. zapewnienia jakości kształcenia, Wydziałowego zespołu ds. oceny jakości kształcenia. Aktualnie pracują w ramach Rady Programowej Grupy Kierunków, w wydziałowej komisji stypendialnej. Studenci są organizatorami szkoleń dla studentów podejmujących kształcenie w UAM, szkoleń związanych z procesem studiowania, prawami i obowiązkami studentów, etykietą studiowania, itp. Opiekę nad organizacjami studenckimi sprawuje prodziekan ds. studenckich oraz pełnomocnicy dziekana ds. kół naukowych oraz ds. wolontariatu. Rada Samorządu Studentów i Wydziałowe Centrum Wolontariatu *Volontario* mają do swojej dyspozycji pomieszczenia biurowe wyposażone w sprzęt komputerowy (kampus Ogrody – RSS WSE, ul. Międzychodzka 5 – WCW *Volontario*).

8.1.7. Wsparcie w zakresie bezpieczeństwa

Uniwersytet dba o zapewnienie studentom kształcenia w warunkach maksymalnego bezpieczeństwa. Wszyscy studenci UAM podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego oraz mają prawo z korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki medycznej, które zawarły umowę na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w Narodowym Funduszu Zdrowia. Przy UAM działa Uniwersytecka Przychodnia Lekarsko-Stomatologiczna UNIMEDYK, która bezpłatnie przyjmuje studentów w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i stomatologa. Wszyscy studenci UAM przechodzą obowiązkowe szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, które mają na celu minimalizację zagrożeń życia i zdrowia na terenie uczelni. Zajęcia realizowane są w formie e-learningu. Program szkolenia określa załącznik do zarządzenia nr 375/2019/2020 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 4 listopada 2019 roku w sprawie organizacji w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu szkolenia dotyczącego bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia. Informacje na temat zasad bezpieczeństwa w UAM są dostępne na stronie: https://amu.edu.pl/studenci/przewodnik_studenta/bezpieczenstwo-studenta. W celu

⁴⁰ Załącznik 3.21. studenckie koła naukowe

zwiększenia świadomości dotyczącej bezpieczeństwa wśród studentów na Wydziale odbywają się konferencje i seminaria współorganizowane z podmiotami zewnętrznymi (np. z Departamentem Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Sądem Okręgowym w Poznaniu, Wydziałem Prewencji Komendy Miejskiej Policji, Państwową Inspekcją Sanitarną, Wojewódzką Stacją Sanitarно–Epidemiologiczną w Poznaniu). Tematyka konferencji obejmuje różne aspekty związane z bezpieczeństwem np. *Współczesne zagrożenia młodzieży. Skala problemu – przeciwdziałanie; Dopalacze. Droga w jedną stronę; Dopalacze - dlaczego są tak niebezpieczne?; Profilaktyka i promocja zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych; Profilaktyka społeczna oparta na dowodach i praktykach naukowych.*

Zgodnie z par. 5 ust.1 pkt.5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia, rektor zapewnia prowadzenie zajęć w warsztatach, pracowniach, laboratoriach oraz zajęć wychowania fizycznego przez osoby przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Kursy organizowane są przez pracowników Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, a przeprowadzają je ratownicy medyczni z firmy MEDAID. Informacje o terminach znajdują się na stronie: <https://amu.edu.pl/pracownicy/sprawy-pracownicze/komunikaty-dla-pracownikow>. Pracownicy Wydziału przechodzą regularne szkolenia przeciwpożarowe a pracownicy obsługi obiektu wzięli udział w zorganizowanym szkoleniu antyterrorystycznym. Na terenie kampusu zostało wyznaczone miejsce zbiórki ewakuacji.

Na Wydziale Studiów Edukacyjnych działa zespół osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy i wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników składający się z ponad trzydziestu nauczycieli akademickich i pracowników administracji. Na WSE funkcjonuje społeczny inspektor pracy. Do jego zadań należą: m.in. kontrolowanie stanu budynków, maszyn, urządzeń technicznych i sanitarnych oraz procesów technologicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy, uczestniczenie w kontroli przestrzegania w zakładzie pracy przepisów dotyczących ochrony środowiska naturalnego, opiniowanie projektów planów poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy i planów rehabilitacji zawodowej oraz kontrolowanie realizacji tych planów, podejmowanie działań na rzecz aktywnego udziału pracowników zakładów pracy w kształtowaniu właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oddziaływanie na przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

8.2. Dostosowanie form wsparcia do potrzeb różnych grup studentów

Uniwersytet zwraca uwagę na dostosowanie wsparcia do potrzeb różnych grup studentów oraz do indywidualnych potrzeb każdej studiującej osoby. Wypracowano rozwiązania ogólnouniwersyteckie oraz wydziałowe, służące studentom prowadzonych przez wydział kierunków.

Na poziomie uczelni wsparcia udzielają: Prorektor ds. studenckich i kształcenia, Centrum Wsparcia Kształcenia, Biuro Wsparcia Osób z niepełnosprawnościami, Poradnia Wsparcia i Rozwoju Psychicznego, Multimedialna Pracownia Języków Obcych, Pracownia Biblioteki i Książki Mówionej działająca w ramach Akademickiej Biblioteki Cyfrowej. Studium Językowe UAM. Np. Wsparcie dla studentów mających trudności z opanowaniem treści z zakresu lektoratu języka obcego i przygotowaniem do egzaminu certyfikacyjnego oraz poszerzaniem wiedzy z zakresu języka biznesowego udzielane jest przez pracowników Studiów Językowego

UAM. Zajęcia są prowadzone w ramach projektu „Uniwersytet Jutra” zintegrowany program rozwoju Uniwersytetu im Adama Mickiewicza w Poznaniu” (nr WND-POWR.03.05.00-00-Z303/17). Projekt rozpoczął się 1.03.2018 i będzie realizowany do 28.02.2022.

Na poziomie Wydziału: w sytuacjach losowych, trudnych studenci mogą skorzystać z pomocy pracowników z zespołu interwencyjnego oraz działającego w jego ramach zespołu psychologów. Zespół do spraw interwencji podejmuje działania w następujących obszarach: konsultacje w zakresie mediacji/rozwiązywania konfliktów, których nie udało się rozstrzygnąć przy udziale opiekuna roku, opiekuna praktyk, kierownika zakładu/specjalności, udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych, których nie udało się rozwiązać przy udziale opiekuna roku, opiekuna praktyk, kierownika zakładu/specjalności, wypracowywanie strategii i procedur postępowania w sytuacjach trudnych i kryzysowych na WSE. Studenci mogą też skorzystać z pomocy wydziałowego koordynatora ds. osób z niepełnosprawnością oraz koordynatora ds. współpracy z Poradnią Rozwoju i Wsparcia Psychicznego.

Wydział zwraca uwagę na potrzeby studentów w szczególnej sytuacji losowej, osobistej, itp. Ta grupa studentów zgodnie z regulaminem studiów UAM może ubiegać się o przyznanie: urlopu (długoterminowego, krótkoterminowego) od zajęć (par. 42-46), Indywidualnej Organizacji Studiów (par. 13-17). Tę kwestię uszczegóławia procedura IOS wypracowania na WSE. Z prawa do indywidualnej organizacji studiów mogą skorzystać studenci reaktywowani na studia po przerwie (po urlopie dziekańskim). Studenci powracający na studia otrzymują wsparcie koordynatorów specjalnościowych związaną z ustaleniem różnic programowych. Wydział dba o zapewnienie optymalnych warunków kształcenia studentom szczególnie uzdolnionym i wyróżniającym się. Zgodnie z regulaminem studiów (par. 17) proponowane są następujące dostosowania: Indywidualny Tok Studiów (ITS), Indywidualna Organizacja Studiów (IOS).

8.3. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków oraz jego skuteczność

Indywidualne sprawy studenckie rozstrzygane są zgodnie z Regulaminem Studiów (par. 71). System rozwiązywania skarg i wniosków jest dostosowany do zróżnicowanych indywidualnych potrzeb studentów. Mogą wybrać jedną z kilku możliwych ścieżek.: 1. Zgłaszają problem opiekunowi roku, który po rozpoznaniu sprawy podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu np. pomaga rozwiązać zgłoszoną kwestię, zgłasza kierownikowi zakładu odpowiadającemu za studentów na danej specjalności. Opiekun roku może zgłosić sprawę bezpośrednio do prodziekana ds. studenckich. 2. Studenci kierują wnioski i skargi bezpośrednio do prodziekana, który po rozpoznaniu sprawy podejmuje decyzję na temat sposobu wsparcia/ rozwiązania problemu. 3. Studenci zgłaszają sprawę do pracownika Biura Obsługi Studenta zajmującego się sprawami danej grupy studentów. W sytuacjach wymagających decyzji lub wsparcia prodziekana sprawa kierowana jest do niego. 4. Studenci sygnalizują sprawę przedstawicielom Rady Samorządu Studentów, którzy udzielają wsparcia/ lub kierują sprawę do prodziekana ds. studenckich. 5. Zgłaszają sprawę do dziekana Wydziału, który po zasięgnięciu opinii prodziekana ds. studenckich podejmuje decyzje na temat dalszej drogi rozwiązania sprawy. 6. Zwracają się bezpośrednio do prorektora ds. studenckich, który po zasięgnięciu opinii prodziekana podejmuje decyzję na temat możliwego rozwiązania. 7. Studenci mogą zgłosić sprawę do Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, wydziałowego zespołu interwencyjnego, wydziałowego zespołu psychologów, pełnomocnika Rektora UAM ds. równego traktowania. Wszystkie zgłoszone

kwestie traktowane są indywidualnie a celem jest ich rozwiązanie. W sytuacjach szczególnych sprawa może zostać skierowana do komisji dyscyplinarnej. W UAM funkcjonują: komisja dyscyplinarna dla nauczycieli akademickich, komisja dyscyplinarna dla studentów, odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów, komisja dyscyplinarna dla doktorantów, odwoławcza komisja dyscyplinarna dla doktorantów.

8.4. Zakres, poziom i skuteczność obsługi administracyjnej i kwalifikacje kadry wspierającej

Obsługą administracyjną studentów zajmują się pracownicy: Biura Obsługi Wydziału (BOW) oraz Biura Obsługi Studentów (BOS). Biuro Obsługi Wydziału to zespół pracowników administracyjnych i informatycznych, do których zadań należy wsparcie administracyjne władz dziekańskich i społeczności WSE w kluczowych procesach, w szczególności: organizacji procesu kształcenia na Wydziale, w tym wsparcie w obsadzie zajęć, przygotowaniu danych w systemie USOS, przygotowaniu rozkładów, rejestracji na zajęcia, przygotowaniu ankiet dla studentów związanych z oceną zajęć oraz z wyborem przedmiotów, koordynacją procesów w USOS, udzielaniem wsparcia techniczno-informatycznego, zapewnieniem płynności zaopatrzenia w niezbędne materiały biurowe i dydaktyczne oraz przygotowaniem dokumentacji finansowej i zamówień publicznych z tym związanej, archiwizacją dokumentacji zgodnie z normami prawnymi, wsparciem procesu przewodów naukowych i awansowych, rozliczeniem zajęć dydaktycznych oraz wykonywaniem zadań sekretarskich władz dziekańskich, obsługą doktorantów WSE, działaniami promocyjnymi, organizacyjnymi, sprawozdawczymi pod kierunkiem osób decyzyjnych. W Biurze Obsługi Wydziału pracuje obecnie 14 osób, z tego dwie osoby na ½ etatu. 12 osób posiada wyższe wykształcenie, często uzupełnione studiami podyplomowymi m.in. w zakresie informatyki, zarządzania, księgowości, rachunkowości, prawa, jedna osoba ma otwarty przewód doktorski; pracownicy systematycznie korzystają z oferty kursów w ramach Uniwersytetu Otwartego oraz w ramach projektu Trzecia misja UAM. Wszyscy pracownicy mają co najmniej 5-letni staż pracy w Uczelni. Pracownicy Biura Obsługi Wydziału regularnie uczestniczą w szkoleniach obejmujących szkolenia merytoryczne np. z prawa zamówień publicznych oraz z umiejętności miękkich np. zarządzanie zespołem rozproszonym, obsługa osób z niepełnosprawnościami. W ramach Biura Obsługi Studentów zatrudnionych jest 10 osób. 6 osób zajmuje się sprawami związanym z tokiem studiów (każda minimum 6 lat doświadczenia), sprawami bytowymi zajmują się 2 osoby (10 lat doświadczenia w administracji). Dwie osoby (1 osoba z doświadczeniem 20 letnim, druga z 9 letnim w pracy administracyjnej w UAM) zajmują się m.in. obsługą absolwentów, kontaktem z Radą Samorządu Studentów i innymi organizacjami studenckimi, organizacją wydarzeń studenckich, koordynacją działań biura oraz wsparciem studentów od strony działań w systemie USOS. Pracownicy BOS regularnie uczestniczą w szkoleniach podnoszących ich kompetencje merytoryczne i podnoszących kompetencje miękkie. Nadzór i bieżącą ewaluację prac Biura Obsługi Wydziału i Biura Obsługi Studentów prowadzą: kierownik BOW i koordynator BOS. Dodatkowo praca pracowników BOS podlega procesowi ankietyzacji. Badanie „Przyjazny dziekanat” tworzone przez Parlament Samorządu Studentów odbywało się cyklicznie do 2019 roku. W roku 2020 z uwagi na pandemię ankiety nie zostały przeprowadzone. Raporty sporządzone na podstawie badań opinii studentów były szczegółowo analizowane przez zespół ówczesnego Dziekanatu WSE. W ramach działań pro jakościowych w lutym 2016 roku został uruchomiony w systemie USOS moduł podań dla studentów, który zastąpił tradycyjnie składane wnioski. W kolejnych latach w odpowiedzi na

potrzeby zgłaszane studentów rozszerzono użycie elektronicznego modułu podań ułatwiającego szybkie załatwienie wielu spraw bez wychodzenia z domu. Dodatkowo uruchomiono skrzynki podawcze przed Dziekanatami ułatwiające złożenie dokumentów w dogodnym dla studentów terminie. Zainicjowano Fanpage Dziekanatu WSE na platformie Facebook, która pomaga w szybkim dotarciu do większej liczby odbiorców zwracając uwagę na istotne informacje publikowane również na stronie internetowej WSE.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Podstawową zasadą działalności akademickiej UAM jest przejrzystość, jawność oraz transparentność. Wszelkie istotne informacje o ofercie kształcenia, rekrutacji, programach, procesie i jakości kształcenia (w tym odpowiednie akty prawne) są ogólnodostępne na stronie internetowej UAM www.amu.edu.pl. Wydział Studiów Edukacyjnych zapewnia na stronie internetowej www.wse.amu.edu.pl pełny publiczny dostęp do aktualnych informacji, zgodnych z potrzebami różnych grup odbiorców. Informacje dotyczą wszelkich aspektów procesu dydaktycznego, w tym m.in.: rekrutacji; programów kształcenia; planów zajęć; praktyk; jakości kształcenia; efektów uczenia się; informacji o stypendiach. Informacje na stronie internetowej są na bieżąco aktualizowane w celu zapewnienia ciągłego dostępu do informacji. Komunikację z różnymi grupami interesariuszy Wydział prowadzi także na profilu mediów społecznościowych: <https://www.facebook.com/WydzialStudiowEdukacyjnych>, <https://www.facebook.com/PedagogikaWSE>. Studenci mają dostęp do indywidualnego konta w USOSweb, co pozwoliło na przeniesienie na płaszczyznę elektroniczną wielu usług, czynności i procedur wykonywanych przez nauczycieli akademickich i studentów, które są związane z organizacją i dokumentacją przebiegu studiów. Studenci znajdują tam szczegółowe informacje na temat: uzyskanych ocen i zaliczeń, przedmiotów realizowanych w ramach różnych programów studiów; terminów i zasad zapisywania się na zajęcia, egzaminów, (rejestracji), składania podań i oświadczeń i monitorowania przebiegu ich realizacji, uzyskiwania informacji o płatnościach za usługi edukacyjne, otrzymanej pomocy materialnej itp. Ponadto za pośrednictwem USOSweb studenci mogą komunikować się z uczestnikami swoich grup zajęciowych oraz prowadzącymi. Proces wewnętrznej komunikacji został jeszcze bardziej usprawniony za pośrednictwem Intranetu. Dostęp do informacji poddawany jest systematycznej ewaluacji, służy temu m.in. ogólnouniwersyteckie badanie jakości kształcenia, uwzględniające badanie i analizę dostępu do informacji, modyfikacji informacji, dostosowania informacji do potrzeb różnych grup odbiorców (studentów, pracodawców, kandydatów na studia).

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Studiów Edukacyjnych jest integralną częścią polityki kształcenia prowadzonej w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 11 lat UAM prowadzi ogólnouniwersyteckie badanie jakości kształcenia, w którym uczestniczą studenci i pracownicy. Wypracowany w latach 2009-2019 uczelniany

system zapewnienia jakości kształcenia jest z dobrym skutkiem wdrażany i realizowany na wydziale. Za jakość procesu kształcenia do 2018/2019 roku odpowiadały: Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia, które ściśle ze sobą współpracowały w projektowaniu i wypracowywaniu rozwiązań projakościowych. Wydziałowy zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia dokonywał systematycznego przeglądu programów studiów, następnie ogłaszał wyniki ewaluacji podczas posiedzeń Rady Wydziału⁴¹. W wyniku procesu monitorowania formułowano rekomendacje służące doskonaleniu procesu kształcenia⁴². W ich wyniku wypracowywano działania służące doskonaleniu procesu kształcenia. Przykłady doskonalenia procesu kształcenia zawarto w dokumentach: „Kształcenie na WSE” oraz „Charakterystyka specjalności na kierunku: pedagogika specjalna”⁴³. Od roku akademickiego 2019/2020 monitorowanie i badanie oraz doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni należy do zadań Centrum Wsparcia Procesu Kształcenia (sekcja ewaluacji procesu kształcenia). Za realizację wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia odpowiadają ciała doradcze, wspierające, oceniające w tym: Uniwersytecka Rada Kształcenia, Rady ds. Kształcenia Szkół Dziedzinowych, Rady Programowe Kierunków Studiów. Na poziomie Wydziału nadzór merytoryczny, organizacyjny nad programem studiów odpowiedzialność za jakość kształcenia na kierunku powierzono prodziekanowi ds. kształcenia oraz prodziekanom ds. studenckich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Do zadań Rady Programowej należy: w zakresie zapewnienia jakości kształcenia: dostosowanie programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów uczenia się i planów studiów, do aktualnych aktów prawnych; przeprowadzanie okresowych przeglądów i weryfikacji programów studiów realizowanych w ramach kierunku studiów w zakresie a) właściwego doboru zajęć oraz form zajęć dydaktycznych wymaganych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się; b) ustalenia zgodności efektów uczenia się przypisanych zajęciom z efektami uczenia się ustalonymi dla kierunku studiów; c) sprawdzania treści programowych zajęć w odniesieniu do osiągnięcia założonych efektów uczenia się; d) zatwierdzania kart przedmiotów (sylabusów) prowadzonych na kierunku studiów zajęć; e) ustalania zasad procesu dyplomowania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych; f) ustalania zasad obsady kadrowej poszczególnych zajęć, z uwzględnieniem wyników ankietowej oceny prowadzących zajęcia przez studentów; g) ustalania zasad hospitowania zajęć realizowanych na kierunku studiów. 2. Do zadań Rady Programowej zakresie monitorowania jakości kształcenia należy: monitorowanie oraz ocena osiągalności efektów uczenia się, w tym terminowości odbywania obron oraz jakości prac dyplomowych realizowanych na kierunku; monitorowanie oraz ocena programów kształcenia realizowanych w ramach kierunku studiów; monitorowanie oraz ocena pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich; monitorowanie oraz ocena przebiegu praktyk, staży i wolontariatu; monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia ze względu na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym; monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia ze

⁴¹ Załączniki 3.23. Sprawozdanie z realizacji rekomendacji w roku akademickim 2017/2018 3.24. Sprawozdanie z w roku akademickim 2018/2019 dotyczących podnoszenia i poprawy jakości kształcenia

⁴² Załącznik 3.25 Rekomendacje Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia dotyczące doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w roku 2019

⁴³ Załącznik 3.5.

względem na infrastrukturę oraz zasoby i dostępność bibliotek; monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia ze względu na planowanie zajęć; monitorowanie oraz ocena jakości zarządzania informacją na temat przebiegu oraz efektów realizacji procesu dydaktycznego; monitorowanie oraz ocena wsparcia dydaktycznego nauczycieli akademickich. Realizację szczegółowych zadań oraz monitorowanie elementów procesu kształcenia powierzono pełnomocnikom dziekana oraz koordynatorom (wykaz pełnomocników i koordynatorów w załączniku „Kształcenie na WSE”) oraz osobom odpowiedzialnym za prowadzone specjalności (w tym kierownikom zakładów, pracowni i laboratoriów przy których prowadzone są specjalności, opiekunom lat, opiekunom praktyk na specjalnościach). Za jakość kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów odpowiadają prowadzący zajęcia. Przedmioty prowadzone są zgodnie z zapisami w sylabusach. Są one poddawane procesowi monitorowania, ewaluacji i doskonalenia na kilku poziomach: poziom pierwszy - prowadzący przedmiot, poziom drugi - koordynator przedmiotu, poziom trzeci - kierownik zakładu/pracowni/laboratorium, kierownik specjalności (z uwzględnieniem opinii przedstawicieli pracodawców więcej na ten temat w załączniku „Charakterystyka specjalności na kierunku pedagogika specjalna”), poziom czwarty - pełnomocnik ds. praktyk, pełnomocnik ds. sylabusów, poziom piąty - Rada Programowa Grupy Kierunków. Zgodność prowadzonych zajęć z celami, formami, metodami i spodziewanymi efektami określonymi w sylabusie przedmiotu oceniana jest np. 1. w trakcie hospitacji zajęć (procedura hospitacji została opisana w załączniku „Kształcenia na WSE”⁴⁴), 2. podczas zebrań w zakładach/pracowniach/laboratoriach. 3. Istotny jest głos studentów w procesach doskonalenia jakości kształcenia. Przedstawiciele studentów uczestniczyli w pracach zespołów projakościowych (WZZJK, WZOJK), aktualnie uczestniczą w pracach Rady Programowej Grupy Kierunków. Studenci dokonują oceny prowadzonych zajęć i wyróżniają wykładowców, których szczególnie cenią za prowadzoną działalność dydaktyczną. Pracownicy biorą udział w ogólnouniwersyteckim konkursie „Preceptor Laureatus”. Rada Samorządu Studentów WSE organizuje dwa konkursy: „Złote serce pedagoga” oraz konkurs na najlepszego dydaktyka. 4. Modyfikacje i proces doskonalenia prowadzonych zajęć prowadzony jest w wyniku hospitacji koleżeńskich, które służą wymianie dobrych praktyk między wykładowcami i wypracowaniu rozwiązań projakościowych. Wykładowcy przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego modyfikują metody, formy kształcenia, aktualizują literaturę wykorzystywaną podczas zajęć w trosce o lepszą jakość kształcenia i dostosowując je do potrzeb zgłaszanych przez studentów. Modyfikacje w ramach poszczególnych przedmiotów wynikają też ze zmian w regulacjach prawnych dotyczących systemu szkolnictwa i wiążą się z koniecznością dostosowania programów studiów do wymogów zmieniającego się systemu oświaty. Optymalizacja programów studiów wynikająca z bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku, interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych wiąże się z wprowadzeniem modyfikacji w programach studiów np. w ramach studiów pierwszego stopnia na specjalnościach: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (od cyklu kształcenia: 2015/2016-2017/2018) dokonano zmian w kolejności realizacji niektórych przedmiotów. Przeniesiono przedmiot: „psychologia osobowości” z semestru trzeciego na semestr czwarty II roku, przedmiot: „metodyka wychowania muzycznego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną” z semestru trzeciego

⁴⁴ Załącznik 3.2. Kształcenie na WSE 2021

na semestr szósty, przedmiot: „metodyka wychowania plastycznego i technicznego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną” przeniesiono semestru czwartego na semestr piąty. Przedmiot: „metodyka wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną” został przeniesiony z semestru czwartego na semestr trzeci. Zmiany służyły optymalizacji procesu kształcenia, dawały możliwość logicznego i płynnego przechodzenia od treści bardziej ogólnych do szczegółowych; od teoretycznych, wprowadzających, do zagadnień metodycznych o wyższym stopniu zaawansowania.

Dobre praktyki wypracowane na WSE były prezentowane podczas ogólnouniwersyteckich „Dni Jakości Kształcenia”.

Kierunek pedagogika specjalna poddawany jest corocznej ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej w związku z udziałem Wydziału w programie akredytacyjnym „Studia z Przyszłością” oraz dwukrotnie w programie akredytacyjnym „Uczelnia Liderów”. Udział w programach jest dla pracowników Wydziału okazją do prowadzenia corocznego monitoringu i ewaluacji procesu kształcenia. Uwagi otrzymane w postępowaniu oceniającym są wykorzystywane w procesie doskonalenia procesu kształcenia.

Nadzór nad zajęciami z lektoratów języków obcych i wychowania fizycznego prowadzą jednostki ogólnouniwersyteckie. Ankietyzację zajęć prowadzonych przez Studium Językowe UAM i Szkołę Wychowania Fizycznego i Sportu prowadzona jest przez Samorząd Studentów, a wyniki służą procesowi doskonalenia jakości kształcenia. W roku akademickim 2020/2021 planowana jest ewaluacja jednostek, które odpowiadają za proces kształcenia w zakresie nowożytnych języków obcych na wszystkich poziomach studiów realizowanych w ramach UAM.

Kształcenie zdalne spowodowane pandemią COVID-19 spowodowało konieczność ponownej weryfikacji sylabusów i dostosowania metod i form pracy oraz metod i form oceny efektów uczenia się do kształcenia zdalnego prowadzonego w sposób synchroniczny. Dokonano też przeglądu literatury dostosowując do wymagań kształcenia zdalnego⁴⁵.

⁴⁵ Załącznik 3.22. Uchwała Rady Programowej Grupy Kierunków z dnia 21.05.2020 r.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	1. System zapewnienia jakości kształcenia Spójny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględniający procesy monitorowania, ewaluacji, modyfikacji działań, współodpowiedzialności wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie kształcenia na poziomie ogólnouniwersyteckim i wydziałowym. Korzystanie z dobrych praktyk wypracowanych na poziomie uczelni oraz poszczególnych wydziałów, stały monitoring procesów i zmian, systematyczne wprowadzanie rozwiązań projakościowych. 2. Rozwój kadry badawczo-dydaktycznej Dynamiczny rozwój kadry badawczo-dydaktycznej przejawiający się podejmowaniem nowych obszarów penetracji badawczych, inwestowanie w młodą kadrę w procesie kształcenia doktorantów, udział pracowników w warsztatach metodycznych, przekłada się na modyfikowanie i doskonalenie programów poszczególnych przedmiotów, sposobu realizacji zajęć, weryfikacji efektów uczenia się specjalności i całego kierunku 3. Elastyczna oferta kształcenia Oferta kształcenia dynamicznie dostosowywana do potrzeb studentów i zmieniającego się rynku pracy, bogata oferta specjalności. Wydział reaguje na dokonujące się zmiany na rynku pracy, dokonując	1. Infrastruktura Przestrzeń Kampusy <i>Ogrody</i> wymaga dużych kompetencji logistycznych i organizacyjnych. Ograniczona liczba pomieszczeń w tym sal wykładowych i konwersatoryjnych, pomieszczeń dla pracowników, wielkość sal, konieczność przemieszczania się studentów między budynkiem głównym zlokalizowanym przy ul. Szamarzewskiego a budynkiem przy ul. Międzychodzkiej 5 stanowi utrudnienie a jednocześnie wyzwanie dla osób odpowiedzialnych za organizację procesu kształcenia. Wydział podejmuje starania w celu systematycznej modernizacji przestrzeni, wyposażenia sal, aranżacji przestrzeni Kampusu i budynków. Uwaga skierowana jest również na otoczenie zewnętrzne budynków, a prace modernizacyjne obejmują tereny zielone Kampusu - przestrzeń wypoczynku i rekreacji studentów i pracowników.

	modyfikacji programów studiów, modyfikacji programów poszczególnych przedmiotów, 4. Miejsca pracy dla absolwentów kierunku Absolwenci Wydziału znajdują zatrudnienie w krótkim czasie po ukończeniu studiów zgodnie ze specyfiką ukończonej specjalności. Co ważniejsze, wielu z nich utrzymuje kontakt z pracownikami Wydziału zasilając grono interesariuszy zewnętrznych, z którymi Wydział podejmuje i realizuje wspólne działania w przestrzeni miasta, województwa oraz w skali ogólnopolskiej. 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym Konstruktywna i wieloaspektowa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym służąca doskonaleniu procesu kształcenia, wymianie doświadczeń, wspólne uczenie się w gronie specjalistów i od siebie nawzajem. W procesie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Wydział podejmuje i pełni rolę lidera wyznaczającego standardy związane z procesami kształcenia, doskonalenia zawodowego, działalności społecznikowskiej, kulturalnej w środowisku lokalnym, inspirując instytucje edukacyjne do zmian projakościowych.	
Czynniki zewnętrzne	1. Status Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w kraju Pozycja Uniwersytetu jako jednego z najlepszych uniwersytetów w kraju według rankingów prowadzonych przez Fundację Edukacyjną „Perspektywy” oraz status uczelni badawczej sprzyjają rozwijaniu zasobów naukowych i dydaktycznych, w tym współpracy międzynarodowej i pozyskiwaniu grantów przez pracowników, rozwojowi młodych kadr badawczo-dydaktycznych.	1. Oczekiwania studentów Zmiana oczekiwań studentów odnośnie procesu studiowania i praktyki studiowania związana jest z obserwowaną dewaluacją roli wykształcenia wyższego. Studenci łączą studia z równoczesną realizacją innych ról i zadań, co może utrudniać lub ograniczać pełny udział w ofercie tworzonej przez uczelnię. Od uczelni i jej pracowników wymagana jest niespotykana dotąd elastyczność związana np. z procesem

2. Pozycja Wydziału Studiów Edukacyjnych w środowisku uczelni kształcących pedagogów Wydział Studiów Edukacyjnych jest uznaną w kraju jednostką kształcącą pedagogów i pedagogów specjalnych. Świadczą o tym wyróżnienia i nagrody przyznawane jednostce i poszczególnym pracownikom. Utrzymanie wysokiej pozycji lidera wymaga ogromnej mobilizacji sił i potencjału pracowników, studentów, osób współpracujących z wydziałem. 3. Dynamiczny rozwój pracowników Wydziału Studiów Edukacyjnych Wydział tworzy warunki dla rozwoju potencjału naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego, administracyjnego pracowników, dbając o zachowanie ciągłości pokoleniowej w kluczowych dla organizacji i kształcenia na specjalnościach szkołach naukowo-badawczych. 4. Umieędzynarodowienie Zwiększenie umieędzynarodowienia procesu kształcenia, dzięki udziałowi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w konsorcjum EPICUR, dynamicznie rozwijający się program Erasmus+, systematycznie wzbogacana oferta zajęć w ramach AMU-PIE, konferencje naukowe dla młodych naukowców i studentów jak Summer Scholl, są szansą na zwiększenie atrakcyjności studiów na kierunku pedagogika specjalna dla studentów z Europy. Systematyczne podejmowanie przez pracowników indywidualnych i zespołowych inicjatyw badawczych o zasięgu międzynarodowym, udział w zagranicznych stażach naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych, praca w gremiach naukowych o zasięgu światowym jest elementem sprzyjającym doskonaleniu praktyk związanych z	organizacji i realizacji kształcenia, dostosowywania tego procesu do bardzo zróżnicowanych, wysoce zindywidualizowanych oczekiwań studentów. 2. Niekorzystne zmiany zewnętrzne Zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego, dynamicznie zmieniającego się rynku pracy wymagają przygotowania studentów do radzenia sobie z nimi. Dynamiki zmian, ich kierunku nie sposób przewidzieć. Kształcenie w uczelni wyższej musi zatem w dużym stopniu dotyczyć rozwijania różnego typu kompetencji, w tym przewidywania i wyprzedzania zmian, umiejętności rezyliencji, elastycznego na nie reagowania, a także kreowania zmian.
--	--

	prowadzeniem badań i kształceniem studentów.	
--	---	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁴⁶

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	179	0	33	0
	II	129	0	0	0
	III	145	142	27	0
II stopnia	I	43	77	49	43
	II	50	77	105	76
Jednolite	I	0	134	0	25
	II	0	130	0	0
Razem:		546	560	214	144

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2020	179	112	33	24
	2019	191	103	0	0
	2018	203	110	34	19
II stopnia	2020	116	81	68	45
	2019	43	27	49	41
	2018	44	29	79	61
Razem:		776	462	263	190

⁴⁶ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴⁷

Studia stacjonarne

1. Pedagogika specjalna I stopień

Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną

Cykl Kształcenia: 2018/2019 – 2020/2021

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem./180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2166
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	75
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6 + 6 (praktyka ped.)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 + 90 (praktyka ped.)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2166/6

2. Pedagogika specjalna I stopień

Specjalność: Logopedia – profilaktyka i terapia

Cykl Kształcenia: 2018/2019 – 2020/2021

⁴⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem./180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2266
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	75
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	8 + 2 (praktyka ped.)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 + 30 (praktyka ped.)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2266/6

3. Pedagogika specjalna I stopień

Specjalność: Pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Cykl Kształcenia: 2018/2019 – 2020/2021

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem./180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2161
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	76
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	12 (praktyka ped.)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	210 (praktyka ped.)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2161/6

4. Pedagogika specjalna II stopień

Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2021/2022

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	995
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	60

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6 (praktyka ped.)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	150 (praktyka ped.)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 995/0

5. Pedagogika specjalna II stopień

Specjalność: Logopedia kliniczna

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2021/2022

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	920
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	8
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	200
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./920/0
---	----------

6. Pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie

Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2024/2025

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	3254
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	300
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	88
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	18
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	390
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 3254/6

7. Pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie

Specjalność: Terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2024/2025

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	3129
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	300
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	81
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	22
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	330
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 3129/6

7. Pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie

Specjalność: Logopedia

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2024/2025

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	3529
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	300

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	81
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	22
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	330
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 3529/6

Studia Niestacjonarne

1. Pedagogika specjalna II stopień

Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2021/2022

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	631
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	60
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6 (praktyka ped.)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	150 (praktyka ped.)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2.631/0

2. Pedagogika specjalna II stopień

Specjalność: Pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Cykl Kształcenia: 2019/2020 - 2020/2021

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	592
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	7 (praktyka ped.)
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	150 (praktyka ped.)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./592/0

3. Pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie

Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2024/2025

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1681
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	300
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	88
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	18
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	390
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1681/6

4. Pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie

Specjalność: Terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym

Cykl Kształcenia: 2020/2021 – 2024/2025

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1636
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	300
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Zależy od specjalności łącznie ponad 300
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	81
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	22
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	330
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2.1636/6

Tabela 3. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁴⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie	K	60/60	6/6

⁴⁸Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Seminarium licencjackie	K	30/30	9
Antropologia kulturowa	W	0/20	2
Rewalidacja dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K	30	2
Dziecko/uczeń z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju w edukacji włączającej	W	15	2
Metodyka pracy z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w wieku szkolnym	K/W	15 15	4
Edukacja integracyjna i inkluzyjna dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W	15	3
Etyka	W	30/0	3
Etyka	W	0/15	3
Socjologia edukacji	K	30/0	5
Socjologia	K	30/0	4
Socjologia edukacji w pracy z dzieckiem	K	40/0	4
Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i włączającej/Wprowadzenie do edukacji inkluzyjnej	W	35/0	3
Dziecko/uczeń z doświadczeniem migracji w edukacji włączającej	W	15	2
Dziecko/uczeń zdolny w edukacji włączającej	W	15	2
Międzynarodowe doświadczenia edukacji integracyjnej i włączającej	W/K	15/15	3
Psychopatologia	W/K	15/15 W 8/8 K	3
Psychologia rozwoju człowieka	K	30/15	4 lub 7 zależnie od program u
Aktywizacja/Rehabilitacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	Stacjonarne: 15/15 Niestacjonarne: 10/8	5
Przedsiębiorczość	K	15/10	2
Edukacja obywatelska	K	0/8	3
Pedagogika porównawcza	W/K	30/0	3

Pedagogika porównawcza	W/K	0/16	3
Globalne i międzynarodowe uwarunkowania edukacji	W/K	30/0	3
Globalne i międzynarodowe uwarunkowania edukacji	W/K	0/16	3
Pedagogika specjalna w ujęciu porównawczym	K	15/0	3
Konstruowanie indywidualnych programów pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K	15/0	4
Dydaktyka ogólna	W	15	4
Teoretyczne podstawy kształcenia	W	15	4
Logorytmika	K	30	1
Podstawy poradnictwa społecznego	K	30	1
Przedmiot fakultatywny: Metoda zuchowa w wychowaniu przedszkolnym i nauczaniu początkowym	Warsztat	15	1
Przedmiot fakultatywny: Kobiecość i męskość w perspektywie historycznej	K	15	1
Historia wychowania i pedagogiki specjalnej	W/K	60/40	6
Historia kształcenia specjalnego	W/K	60/40	6
Socjologia edukacji	K	130	4
Technologie informacyjne w pracy pedagoga	LAB	36	1
Podstawy prawa i organizacji oświaty	W	20/10	1
Reformy oświatowe a prawne unormowania ustroju szkolnego	W	20/0	1
Przedmiot fakultatywny: Dziedzictwo kulturowe Polaków kresowych	K	30/0	1
Przedmiot fakultatywny: Dziedzictwo kulturowe Polaków kresowych	K	30/0	1
Wspieranie osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną	W	30/16	4
Metodyka rehabilitacji osób dorosłych z głębszą	W	60/28	6

niepełnosprawnością intelektualną			
Psychologiczne konteksty edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	W	23	5
Systemy wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	W	10	3
Kultura języka w pracy pedagoga	W	30/15	1
Fonetyka i fonologia	W/K	15/brak 30/brak	3
Metody badań pedagogicznych	K	30	1
Wprowadzenie do analizy danych społecznych	K	40	1
Wprowadzenie do analizy danych społecznych	K	72	3
Pedagogika młodzieży	K	10/10	1
Metodyka zajęć muzycznych	K	30	2
Logorytmika	K	30	1
Terapia zajęciowa – podstawy choreoterapii	K	15	2
Terapia zajęciowa – podstawy muzykoterapii	K	15	2
Terapia przez taniec	K	0/16	1
Andragogika i gerontologia	W/K	Studia stacjonarne 15 godzin – 2 grupy (konwersatoria) i 15 godzin wykładu Studia stacjonarne 8 godzin – 2 grupy (konwersatoria) i 8 godzin wykładu	3 3
Metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną	W/K	60/30	4
Pedagogika specjalna	W	75 /45	7
Rozwój i kształtowanie mowy	W/K	30/0	2

dziecka			
Psycholongwistyka	W	15/0	1
Współczesne media w terapii logopedycznej	K	15/0	1
Teoria i praktyka wychowania	W	30	5
Filozofia w pracy pedagoga	W/K	75/15	3
Surdologopedia	W/K	30	2
Niedokształcenia mowy pochodzenia korowego	W/K	20	1
Komunikacja wspomagająca i alternatywna	W/K	30	3
Diagnoza i konstruowanie indywidualnych programów logopedycznych	K	30	2
Elementy SI w diagnozie i terapii logopedycznej	W/K	30	4
AAC w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	K	30	3
Pedagogika specjalna	K	90/0	7
Pedagogika specjalna	W	0/15	7
Psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	30/90 stacjonarne	4
Podstawy diagnostyki psychopedagogicznej	W	15/0	4
Teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W	15/0	2
Teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W	0/8	3
Teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W	15/0	2

spektrum autyzmu			
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	W	0/10	3
Pedagogika młodzieży	K	10	1
Teoria i praktyka wychowania	K	90	3
Pedagogika młodzieży	W	15	1
Przedmiot fakultatywny: Edukacja uczniów zdolnych	K	15	1
Praca z uczniem zdolnym	K	30	4
Dydaktyka Ogólna	K	105	4
Podstawy projektowania graficznych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych w pedagogice specjalnej	K	15	1
Budowanie środowiska wspierającego	K	15	1
Przedmiot fakultatywny: (Przed)wczesne rodzicielstwo. Metodyka pracy z nastoletnimi rodzicami	K	15/0	1
Podstawy interwencji kryzysowej dla nauczycieli	K	10/0	1
Socjologia edukacji	K	30/0	4
Psychologia osobowości	K	150	2
Metodyka wychowania plastycznego i technicznego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	K	60/0	2
Podstawy interwencji kryzysowej	K	70	4
Podstawy poradnictwa społecznego	W	10	4
Technologie informacyjne w pracy	LAB	72/0	1

pedagoga			
Logopedia	K	30	3
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W	15/8	1
Psychologia rozwoju człowieka	W	30/15	6
Media w edukacji	W	15	3
Pedagogika medialna	W	15	3
Podstawy programowania w edukacji elementarnej	W	15/8	2
Dydaktyka ogólna	K	60/0	4
Diagnoza i terapia logopedyczna osób z ASD	W/K	45/0	3
Logopedia	W/K	60/0	3
Diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu	K	30/15	2
Diagnoza i terapia neurogennych zaburzeń mowy u dzieci i młodzieży	K	30	1
Neurologopedyczna diagnoza dziecka 0-3	K	30	1

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Imię i nazwisko
Seminarium magisterskie	K	60/60	6/6	Barczykowska Agnieszka, Budajczak Marek, Chmura-Rutkowska Iwona, Cywińska Małgorzata, Ćwikliński Andrzej, Gulczyńska Justyna, Jamrożek Wiesław, Kabat Małgorzata, Kubiak Hanna, Matysiak-Błaszczak Agata, Michalak Renata, Olempska-Wysocka Magdalena, Piorunek Magdalena, Ratajczak Krzysztof, Segiet Katarzyna, Segiet Waldemar, Twardowski Andrzej, Walter Natalia, Włodarczyk Ewa,

				Żołędź-Strzelczyk Dorota
Seminarium licencjackie	K	30/30	9	Cywińska Małgorzata, Głowacka-Sobiech Edyta, Gulczyńska Justyna, Jachimczak Beata, Jakoniuk-Diallo Anna, Jamrożek Wiesław, Jankowiak Barbara, Jaskulska Sylwia, Kabacińska-Łuczak Katarzyna, Kabat Małgorzata, Krauze- Sikorska Hanna, Kubiak Hanna, Matysiak-Błaszczak Agata, Michalak Renata, Modrzewski Jerzy, Olempska-Wysocka Magdalena, Przyszczykowski Kazimierz, Pyżalski Jacek, Ratajczak Krzysztof, Rosalska Małgorzata, Segiet Katarzyna, Segiet Waldemar, Topol Paweł, Walter Natalia, Zamojska, Eva, Żołędź-Strzelczyk Dorota
Antropologia kulturowa	W	0/20	2	Boroń Aleksandra
Rewalidacja dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K	30	2	Buchnat Marzena
Dziecko/uczeń z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju w edukacji włączającej	W	15	2	Buchnat Marzena
Metodyka pracy z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w wieku szkolnym	K/W	15 15	4	Buchnat Marzena
Edukacja integracyjna i inkluzyjna dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W	15	3	Buchnat Marzena
Etyka	W	30/0	3	Budajczak Marek
Etyka	W	0/15	3	Budajczak Marek
Socjologia edukacji	K	30/0	5	Chmura-Rutkowska Iwona
Socjologia	K	30/0	4	Chmura-Rutkowska Iwona
Socjologia edukacji w pracy z dzieckiem	K	40/0	4	Chmura-Rutkowska Iwona
Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i	W	35/0	3	Chrzanowska Iwona

włączającej/Wprowadzenie do edukacji inkluzyjnej				
Dziecko/uczeń z doświadczeniem migracji w edukacji włączającej	W	15	2	Chrzanowska Iwona
Dziecko/uczeń zdolny w edukacji włączającej	W	15	2	Chrzanowska Iwona
Międzynarodowe doświadczenia edukacji integracyjnej i włączającej	W/K	15/15	3	Chrzanowska Iwona
Psychopatologia	W/K	15/15 W 8/8 K	3	Cichecka-Wilk Małgorzata
Psychologia rozwoju człowieka	K	30/15	4 lub 7 zależnie od programu	Cichecka-Wilk Małgorzata
Aktywizacja/Rehabilitacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	Stacjonarne: 15/15 Niestacjonarne: 10/8	5	Cytlak Izabela
Przedsiębiorczość	K	15/10	2	Cytlak Izabela
Edukacja obywatelska	K	0/8	3	Cytlak Izabela
Pedagogika porównawcza	W/K	30/0	3	Czech-Włodarczyk Celina
Pedagogika porównawcza	W/K	0/16	3	Czech-Włodarczyk Celina
Globalne międzynarodowe uwarunkowania edukacji	W/K	30/0	3	Czech-Włodarczyk Celina
Globalne międzynarodowe uwarunkowania edukacji	W/K	0/16	3	Czech-Włodarczyk Celina
Pedagogika specjalna w ujęciu porównawczym	K	15/0	3	Czech-Włodarczyk Celina
Konstruowanie indywidualnych programów	K	15/0	4	Czech-Włodarczyk Celina

mów pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi				
Dydaktyka ogólna	W	15	4	Ćwikliński Andrzej
Teoretyczne podstawy kształcenia	W	15	4	Ćwikliński Andrzej
Logorytmika	K	30	1	Forecka-Waśko Katarzyna
Podstawy poradnictwa społecznego	K	30	1 ECTS / zajęcia, łącznie 3 ECTS za 3 wskazane grupy	Garbacik Żaneta
Przedmiot fakultatywny: Metoda wychowania w przedszkolnym i nauczaniu początkowym	Warsztat	15	1	Głowacka-Sobiech Edyta
Przedmiot fakultatywny: Kobięcość i męskość w perspektywie historycznej	K	15	1	Głowacka-Sobiech Edyta
Historia wychowania i pedagogiki specjalnej	W/K	60/40	6	Głowacka-Sobiech Edyta
Historia kształcenia specjalnego	W/K	60/40	6	Głowacka-Sobiech Edyta
Socjologia edukacji	K	130	4	Hejwosz-Gromkowska Daria
Technologie informacyjne w pracy pedagoga	LAB	36	1	Iwanicka Agnieszka
Podstawy prawa i organizacji oświaty	W	20/10	1	Jadach Katarzyna
Reformy oświatowe a prawne unormowania ustroju szkolnego	W	20/0	1	Jadach Katarzyna

Przedmiot fakultatywny: Dziedzictwo kulturowe Polaków kresowych	K	30/0	1	Jamrożek Wiesław
Przedmiot fakultatywny: Dziedzictwo kulturowe Polaków kresowych	K	30/0	1	Jamrożek Wiesław
Wspieranie osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną	W	30/16	4	Jankowiak Barbara
Metodyka rehabilitacji osób dorosłych z głębszą niepełnosprawnością intelektualną	W	60/28	6	Jankowiak Barbara
Psychologiczne konteksty edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	W	23	5	Jarmużek Joanna
Systemy wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	W	10	3	Jarmużek Joanna
Kultura języka w pracy pedagoga	W	30/15	1	Kabacińska-Łuczak Katarzyna
Fonetyka i fonologia	W/K	15/brak 30/brak	3	Kabacińska-Łuczak Katarzyna
Metody badań pedagogicznych	K	30	1	Kabat Małgorzata
Wprowadzenie do analizy danych społecznych	K	40	1	Kabat Małgorzata
Wprowadzenie do analizy danych społecznych	K	72	3	Kabat Małgorzata
Pedagogika młodzieży	K	10/10	1	Kanclerz Bożena
Metodyka zajęć muzycznych	K	30	2	Konarczak Agnieszka
Logorytmika	K	30	1	Konarczak Agnieszka

Terapia zajęciowa – podstawy choreoterapii	K	15	2	Konarczak Agnieszka
Terapia zajęciowa – podstawy muzykoterapii	K	15	2	Konarczak Agnieszka
Terapia przez taniec	K	0/16	1	Konarczak Agnieszka
Andragogika i gerontologia	W/K	Studia stacjonarne 15 godzin – 2 grupy (konwersatoria) i 15 godzin wykładu Studia stacjonarne 8 godzin – 2 grupy (konwersatoria) i 8 godzin wykładu	3 3	Konieczna-Woźniak Renata
Metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną	W/K	60/30	4	Kopeć Danuta
Pedagogika specjalna	W	75 /45	7	Kopeć Danuta
Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	W/K	30/0	2	Kuszek Kinga
Psycholongwistyka	W	15/0	1	Kuszek Kinga
Współczesne media w terapii logopedycznej	K	15/0	1	Michniuk Anna
Teoria i praktyka wychowania	W	30	5	Muszyńska Ewa
Filozofia w pracy pedagoga	W/K	75/15	3	Nowicki Michał
Surdologopedia	W/K	30	2	Olempska-Wysocka Magdalena

Niedokształcenia mowy pochodzenia korowego	W/K	20	1	Olempska-Wysocka Magdalena
Komunikacja wspomagająca i alternatywna	W/K	30	3	Olempska-Wysocka Magdalena
Diagnoza i konstruowanie indywidualnych programów logopedycznych	K	30	2	Olempska-Wysocka Magdalena
Elementy SI w diagnozie i terapii logopedycznej	W/K	30	4	Olempska-Wysocka Magdalena
AAC w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	K	30	3	Olempska-Wysocka Magdalena
Pedagogika specjalna	K	90/0	7	Pawelczak Katarzyna
Pedagogika specjalna	W	0/15	7	Pawelczak Katarzyna
Psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	30/90 stacjonarne	4	Pawelczak Katarzyna
Podstawy diagnostyki psychopedagogicznej	W	15/0	4	Pawelczak Katarzyna
Teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W	15/0	2	Pawelczak Katarzyna
Teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W	0/8	3	Pawelczak Katarzyna
Teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W	15/0	2	Pawelczak Katarzyna
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	W	0/10	3	Pawelczak Katarzyna
Pedagogika młodzieży	K	10	1	Peret-Drażewska Paulina

Teoria i praktyka wychowania	K	90	3	Peret-Drażewska Paulina
Pedagogika młodzieży	W	15	1	Peret-Drażewska Paulina
Przedmiot fakultatywny: Edukacja uczniów zdolnych	K	15	1	Porzucek-Miśkiewicz Maria
Praca z uczniem zdolnym	K	30	4	Porzucek-Miśkiewicz Maria
Dydaktyka Ogólna	K	105	4	Przybyła Mariusz
Podstawy projektowania graficznych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych w pedagogice specjalnej	K	15	1	Przybyła Mariusz
Budowanie środowiska wspierającego	K	15	1	Pyżalski Jacek
Przedmiot fakultatywny: (Przed)wczesne rodzicielstwo. Metodyka pracy z nastoletnimi rodzicami	K	15/0	1	Skowrońska-Pućka Agnieszka
Podstawy interwencji kryzysowej dla nauczycieli	K	10/0	1	Skowrońska-Pućka Agnieszka
Socjologia edukacji	K	30/0	4	Sobczak Anna
Psychologia osobowości	K	150	2	Stasiakiewicz Maria
Metodyka wychowania plastycznego i technicznego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	K	60/0	2	Lidia Suchanek
Podstawy interwencji kryzysowej	K	70	4	Teusz Grażyna
Podstawy poradnictwa społecznego	W	10	4	Teusz Grażyna

Technologie informacyjne w pracy pedagoga	LAB	72/0	1	Topol Paweł
Logopedia	K	30	3	Trębacz Agata
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W	15/8	1	Twardowski Andrzej
Psychologia rozwoju człowieka	W	30/15	6	Twardowski Andrzej
Media w edukacji	W	15	3	Walter Natalia
Pedagogika medialna	W	15	3	Walter Natalia
Podstawy programowania w edukacji elementarnej	W	15/8	2	Walter Natalia
Dydaktyka ogólna	K	60/0	4	Wawrzyniak Sonia
Diagnoza i terapia logopedyczna osób z ASD	W/K	45/0	3	Wojciechowska Aneta
Logopedia	W/K	60/0	3	Wojciechowska Aneta
Diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu	K	30/15	2	Wojciechowska Aneta
Diagnoza i terapia neurogennych zaburzeń mowy u dzieci i młodzieży	K	30	1	Wojciechowska Aneta
Neurologopedyczna diagnoza dziecka 0-3	K	30	1	Wojciechowska Aneta

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁴⁹

⁴⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Pedagogika specjalna II stopień

Nazwa zajęć	zajęć/grupy	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
			niestacjonarne	
Moduły kierunkowe wspólne				
Media w edukacji/ Pedagogika medialna		W/K	15/15	3
			10/8	
Diagnostyka w pedagogice specjalnej		K	15	3
		W	10	
Aspekty prawne w pedagogice specjalnej		W	15	2
			10	
Psychopatologia		W/K	15/15	3
			8/8	
Teorie i geneza zaburzen ze spektrum autyzmu		W/K	15/15	3
			8/8	
Współczesne problemy pedagogiki specjalnej/ Pedagogika specjalna wobec wyzwań współczesności		W	15	2
			8	
Psychopedagogiczne koncepcje edukacji i wychowania / Współczesne koncepcje edukacji		W	15	3
			10	
Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi/ Konstruowanie indywidualnych programów pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		W/K	15/15	4
			10/8	
Psychologia kształcenia/Psychologiczne konteksty edukacji		W/K	15/15	5

uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		8/8	
Moduły kierunkowe specjalnościowe			
Specjalność: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną			
Wybrane zagadnienia dotyczące zespołów genetycznych sprzężonych z niepełnosprawnością intelektualną/ Problemy rozwoju i funkcjonowania osób z zespołami genetycznymi i niepełnosprawnością intelektualną	W	30	3
		15	
Kształtowanie umiejętności społecznych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/30	4
		10/15	
Metody komunikacji alternatywnej	K	30	3
		15	
Przygotowanie do praktyki pedagogicznej w placówkach opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	K	15	1
		5	
Podstawy psychiatrii	W	15	2
		10	
Metodyka nauczania na III etapie edukacyjnym uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/30	6
		10/15	
Wybrane zagadnienia dotyczące seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną/ Edukacja seksualna osób z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/15	4
		10/10	
Przygotowanie do praktyki pedagogicznej w placówkach kształcących osoby z	K	15	1

niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębszym na II i III etapie edukacyjnym		5	
Praktyka pedagogiczna w placówkach opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną		60	3
		60	
Praktyka pedagogiczna w placówkach kształcących osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębszym na II i III etapie edukacyjnym		100	4
		100	
BHP w zawodzie nauczyciela	W	2	0
		2	
Pierwsza pomoc	L	3	0
		3	
Prawne aspekty zawodu nauczyciela	K	5	0
		5	
Emisja głosu	L	10	1
		10	
Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu			
Diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu	K	30	2
		15	
Diagnoza funkcjonalna i konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W/K	15/15	2
		8/8	
Metody terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oparte na budowaniu relacji	K	15	1
		10	
Metody edukacyjne dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W/K	15/15	2
		8/15	
Podstawy psychiatrii	W	15	2
		10	
Metodyka pracy z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum	W/K	15/15	4

autyzmu w wieku przedszkolnym		8/8	
Metodyka pracy z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w wieku szkolnym	W/K	15/15	4
		8/8	
Edukacja integracyjna i inkluzyjna dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu/ Systemy edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W	15	3
		8	
Trening umiejętności społecznych w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu/ Systemy profilaktyki i wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin	K	15	2
		10	
Wybrane problemy seksualności osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	W	15	3
		8	
Wybrane metody terapii zachowań problemowych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	K	15	2
		10	
AAC w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	K	30	3
		15	
Przygotowanie do praktyki pedagogicznej - metodycznej w przedszkolu dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	K	15	1
		5	
Przygotowanie do praktyki pedagogicznej - metodycznej w szkole dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	K	15	1
		5	
Praktyka pedagogiczna - metodyczna w przedszkolu dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		50	2
		50	

Praktyka pedagogiczna - metodyczna w szkole dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		50	2
		50	
BHP w zawodzie nauczyciela	W	2	0
		2	
Pierwsza pomoc	L	3	0
		3	
Prawne aspekty zawodu nauczyciela	K	5	0
		5	
Emisja głosu	L	10	1
		10	
Specjalność: Pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi			
Profilaktyka niedostosowania społecznego młodzieży/ Zapobieganie zagrożeniu niedostosowaniem społecznym młodzieży	W/K	30/15	5
		10/12	
Edukacja i rehabilitacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną na II i III etapie kształcenia	W/K	15/30	5
		10/12	
Przygotowanie do praktyki pedagogicznej w szkołach integracyjnych w klasach IV-VI i gimnazjum	K	15	1
		5	
Edukacja i rehabilitacja uczniów z zaburzeniami ruchu	W/K	15/15	3
		10/10	
Metody terapii pedagogicznej	K	15	3
		10	
Kształcenie integracyjne i edukacja włączająca na II i III etapie kształcenia	W	15	2
		10	
Edukacja i rehabilitacja uczniów z niepełnosprawnościami sensorycznymi na II i III etapie kształcenia	W/K	15/30	5
		10/10	
Edukacja osób zdolnych/ Praca z uczniem zdolnym	K	30	4
		15	
Przygotowanie do praktyki pedagogicznej w szkole specjalnej, integracyjnej ponadgimnazjalnej	K	15	1
		5	

Praktyka pedagogiczna w szkołach integracyjnych w klasach IV-VI i gimnazjum		90	4
		90	
Praktyka pedagogiczna w szkole specjalnej, integracyjnej ponadgimnazjalnej		60	3
		60	
BHP w zawodzie nauczyciela	W	2	0
		2	
Pierwsza pomoc	L	3	0
		3	
Prawne aspekty zawodu nauczyciela	K	5	0
		5	
Emisja głosu	L	10	1
		10	
Specjalność: logopedia kliniczna			
Psycholingwistyka/ Psychologiczne podstawy akwizycji języka	W	15	1
Podstawy psychiatrii	W	15	1
Dwujęzyczność w terapii logopedycznej	K	15	1
Przygotowanie do praktyki 1	K	15	1
Praktyka logopedyczna 1		150	4
Zaburzenia głosu/ Diagnoza i terapia zaburzeń głosu	K	15	4
Elementy SI w diagnozie i terapii logopedycznej	W/K	15/15	4
BHP w zawodzie nauczyciela	W	2	0
Pierwsza pomoc	L	3	0
Prawne aspekty zawodu nauczyciela	K	5	0
Emisja głosu	L	10	1

Pedagogika specjalna, studia V-letnie magisterskie

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
-------------------------	-------------------	--	---------------------

		niestacjonarne	
Moduł kierunkowy wspólny			
Pedagogika ogólna	W/K	15/15	4
		8/15	
Pedagogika specjalna	W/K	30/45	7
		15/30	
Emisja głosu w pracy pedagoga	K	30	2
		15	
Psychologia rozwoju człowieka	W/K	30/30	6
		15/15	
Dydaktyka ogólna / Teoretyczne podstawy kształcenia	W/K	15/30	4
		8/15	
Teoria i praktyka wychowania / Teoretyczne podstawy wychowania	W/K	30/30	3
		20/10	
Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i włączającej / Wprowadzenie do edukacji inkluzyjnej	W	30	3
		15	
Kultura języka w pracy pedagoga	W	30	1
		15	
Przygotowanie do praktyki obserwacyjnej	K	15	1
		8	
Praktyka obserwacyjna		30	2
		30	
Socjologia edukacji	W/K	15/30	4
		8/15	
Podstawy diagnostyki psychopedagogicznej / Diagnostyka psychopedagogiczna w edukacji	W/K	15/45	4
		8/20	
Psychologia edukacji	K	15	1
	W	8	

Dydaktyka specjalna/ Podstawy kształcenia specjalnego	W/K	15/45	3
		15/20	
Pedagogika resocjalizacyjna	W	30	2
		15	
Technologie informacyjne w pracy pedagoga	L	18	1
		9	
Kultura organizacyjna szkoły włączającej	W/K	15/15	3
	W	15	
Systemy diagnozy SEN (ICF, ICD, DSM)	W	15	1
		8	
Dziecko/uczeń z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju w edukacji włączającej	W	15	2
		8	
Dziecko/uczeń z doświadczeniem migracji w edukacji włączającej	W	15	2
		8	
Dziecko/uczeń zdolny w edukacji włączającej	W	15	2
		8	
Dziecko/uczeń z zaburzeniami zachowania i emocji w edukacji włączającej	W	15	2
		8	
Przygotowanie do praktyki kierunkowej	W	15	2
		5	
Praktyka kierunkowa		60	4
		60	
Media w edukacji/Pedagogika medialna	W/K	15/15	2
		8/8	
Logopedia/Podstawy logopedii w zawodzie pedagoga	W/K	15/15	2
		8/8	
Psychologia kliniczna/ Kliniczne aspekty	W/K	30/15	4

psychologii		15/8	
Patologie społeczne/ Dewiacje i problemy społeczne	K	30	2
		15	
Wczesne wspomaganie rozwoju	W/K	15/30	2
		8/15	
Podstawy tworzenia indywidualnych programów wsparcia ucznia w edukacji włączającej	W/K	15/15	2
		8/8	
Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych na etapie wczesnej edukacji	K	30	2
		15	
Współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami w edukacji włączającej	K	15	2
		8	
Przygotowanie do praktyki w zakresie edukacji włączającej - placówka integracyjna	K	15	1
		5	
Praktyka w zakresie edukacji włączającej - placówka integracyjna		60	4
		60	
Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością/ Wspieranie rodziny dziecka z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	W/K	15/30	3
		8/15	
Pedeutologia	W	30	2
		15	
Zagadnienia prawne w pedagogice specjalnej/ Aspekty prawne w pedagogice specjalnej	W	15	1
		8	

Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych w klasach starszych szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej	K	45	2
		20	
Współpraca specjalistów w edukacji włączającej	W	15	2
		8	
Nowe technologie w projektowaniu uniwersalnym	W	15	1
		8	
Przygotowanie do praktyki w zakresie edukacji włączającej - szkoła ogólnodostępna	K	15	1
		5	
Praktyka w zakresie edukacji włączającej - placówka ogólnodostępna		60	4
		60	
Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi/ Konstruowanie indywidualnych programów pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	W/K	15/15	2
		8/8	
Podstawy prawa i organizacji oświaty/ Reformy oświatowe a prawne unormowania ustroju szkolnego	W	20	1
		10	
Etyka w zawodzie pedagoga specjalnego	W	30	2
		15	
Wybrane problemy edukacji seksualnej osób z niepełnosprawnościami	W/K	15/15	3
		8/8	

Współczesne problemy pedagogiki specjalnej/ Pedagogika specjalna wobec wyzwań współczesności	W	15	1
		8	
Relacje równieśnicze w grupie zróżnicowanej	W	15	1
		8	
Budowanie właściwych relacji równieśniczych w grupie zróżnicowanej - tworzenie programów wychowawczych	K	15 (sem.09)	1
		8	
Budowanie właściwych relacji równieśniczych w grupie zróżnicowanej - tworzenie programów wychowawczych	K	30 (sem.10)	3
		15	
Moduły specjalnościowe			
Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną			
Psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	30/30	4
		20/10	
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną	K	30	2
		15	
Teoria i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu	W/K	15/15	2
		8/8	
Metodyka wychowania i nauczania dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/45	5
		8/20	
Metody komunikacji	K	30	2

alternatywnej		15	
Metodyka wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/60	6
		8/30	
Przygotowanie do praktyki w przedszkolu specjalnym dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	K	15	1
		5	
Pratyka w przedszkolu specjalnym dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną		60	4
		60	
Metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w starszym wieku szkolnym	K	15	4
		8	
Metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/45	6
		8/20	
Terapia indywidualna	K	30 (sem.07)	3
		15	
Terapia indywidualna	K	30 (sem. 08)	4
		15	
Metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w młodszym wieku szkolnym	W/K	15/30	5
		8/15	
Przygotowanie do praktyki w szkole dla osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną	K	15	1
		5	

Praktyka w szkole dla osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną		60	4
		60	
Praktyka dyplomowa w oddziałach rewalidacyjno-wychowawczych		60	4
		60	
Przygotowanie do praktyki dyplomowej w oddziałach rewalidacyjno-wychowawczych	K	15	1
		5	
Metodyka pracy edukacyjno-rehabilitacyjnej z osobami z ASD	W/K	15/30	4
		8/15	
Rehabilitacja osób ze złożoną niepełnosprawnością	W/K	30/30	6
		15/15	
Metodyka pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi/ Rewalidacja dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K	30	4
		15	
Seksualność dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	W/K	15/15	4
		8/8	
Specjalność: Terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym			
Diagnoza pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym	W	30	3
		15	
Warsztat diagnozy pedagogicznej dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym	K	15	2
		8	

Teoretyczne aspekty trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym	W	35	3
		20	
Diagnoza trudności w uczeniu się	W	30	3
		15	
Warsztat diagnostyki trudności w uczeniu się	K	15	2
		8	
Przygotowanie do praktyki specjalnościowej 1	K	15	1
		5	
Praktyka specjalnościowa 1		60	4
		60	
Warsztat pracy z grupą	K	30	3
		15	
Warsztat pracy indywidualnej z dziećmi i młodzieżą z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym	K	30	3
		15	
Profilaktyka przemocy rówieśniczej	K	30	3
		15	
Przygotowanie do praktyki specjalnościowej 2.	K	15	1
		5	
Praktyka specjalnościowa 2.		60	4
		60	
Mediacja jako metoda pracy z dziećmi i młodzieżą	W	15	3
		8	
Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych	W	15	3
		8	
Mechanizmy i profilaktyka uzależnień	W/K	15/15	4
		8/8	

Metody aktywizujące i motywowanie	K	15	2
		8	
Zachowania ryzykowne online	W	15	3
		8	
Aspekty prawne postępowania profilaktyczno-pomocowego wobec ucznia z grupy ryzyka i jego rodziny	W	30	3
		15	
Specjalność: Logopedia			
Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	W/K	15/15	2
Podstawy neuropsychologii	W	15	1
Profilaktyka logopedyczna	K	15	1
Opóźniony rozwój mowy w diagnozie i terapii	K	15	1
Wczesna interwencja logopedyczna	K	15	1
Metody pracy z dzieckiem z trudnościami w czytaniu i pisaniu	W/K	15/30	4
Przygotowanie do praktyki logopedycznej 1	K	15	1
Praktyka logopedyczna		30	2
Praca logopedyczna z osobami z zaburzeniami genetycznymi	K	15	1
Dyslalia	W/K	15/30	3

Oligofazja	W/K	15/15	2
niedokształcenie mowy pochodzenia korowego	W/K	15/15	2
Metodyka postępowania logopedycznego	K	30	2
Surdologopedia	W/K	15/30	2
Diagnoza i terapia logopedyczna osób z ASD	W/K	15/30	3
Diagnoza i konstruowanie indywidualnych programów logopedycznych	K	30	2
Metody wychowania słuchowego	W/K	15/15	2
Przygotowanie do praktyki logopedycznej	K	15	1
Praktyka logopedyczna 2		90	6
Rola integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka	K	15	2
Komunikacja alternatywna i wspomagająca	W/K	15/30	4
Metodyka postępowania logopedycznego	K	30	2
Diagnoza i konstruowanie indywidualnych programów logopedycznych	K	30	2
Dyzartria	K/W	15/15	2
Dwujęzyczność w diagnozie i terapii logopedycznej	K	15	2
Komputer, media i nowe technologie w terapii logopedycznej	K	15	1
Podstawy języka migowego	K	30	2
Logorytmika	K	15	1

Zaburzenia płynności mówienia - Jąkanie	W/K	15/15	4
Diagnoza i terapia neurogennych zaburzeń mowy u dzieci i młodzieży	K	15	1
Dysfagia	K	15	1
Mutyzm wybiórczy	K	15	1

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁵⁰

zajęcia realizowane na Wydziale Studiów Edukacyjnych UAM w latach 2015-2021

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami Polski)
Developing teachers critical thinking through educational designing	30h ćwiczenia	2015/zimowy	stacjonarne	angielski	21
Educational Policy in the European Union	30h ćwiczenia	2015/zimowy	stacjonarne	angielski	3 (jeden student polski)
Developing teachers critical thinking through educational designing	30h ćwiczenia	2016/letni	stacjonarne	angielski	0
Poland for Beginner	60 h wykład 30 h	2016/letni	stacjonarne	angielski	30

⁵⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

	Zajęcia terenowe				
Strategies of qualitative and quantitative research	15h ćwiczenia	2016/letni	stacjonarne	angielski	0
Critical Citizenship Education	30h ćwiczenia	2016/letni	stacjonarne	angielski	14
Family and Community Engagement at Schools	30h ćwiczenia	2016/letni	stacjonarne	angielski	12
Developing teachers critical thinking through educational designing	30h ćwiczenia	2016/zimowy	stacjonarne	angielski	25 (jeden student polski)
Globalization, international agencies, economy and education	30h ćwiczenia	2016/zimowy	stacjonarne	angielski	0
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2016/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Eurhythmics	30h ćwiczenia	2016/zimowy	stacjonarne	angielski	4
Educational Policy in the European Union	30h ćwiczenia	2016/zimowy	stacjonarne	angielski	10
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	30h ćwiczenia	2016/zimowy	stacjonarne	angielski	24
Family and Community Engagement at Schools	30h ćwiczenia	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	27
Critical Citizenship Education	30h ćwiczenia	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	18
Career	30h	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	8

Counselling in educational context	ćwiczenia				
Writing of penitentiary programs workshop. From studying to constructing programs	30h ćwiczenia	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	2
Games and play in education	30h ćwiczenia	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	28
Active trainings methods	15h ćwiczenia	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Theatrical forms in preschool and early childhood education	30h ćwiczenia	2016/ zimowy	stacjonarne	angielski	9
Developing teachers critical thinking through educational designing	30h ćwiczenia	2017/letni	stacjonarne	angielski	0
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2016/ letni	stacjonarne	angielski	12
Equity and social justice in education	30h ćwiczenia	2017/ letni	stacjonarne	angielski	2
Poland for Beginners	60 h wykład 30 h Zajęcia terenowe	2017/ letni	stacjonarne	angielski	17
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2017/ letni	stacjonarne	angielski	17
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2017/ letni	stacjonarne	angielski	30
Psycho-pedagogical	30h	2017/ letni	stacjonarne	angielski	9

diagnosis (proces and methods) in education and therapy	ćwiczenia				
Writing of penitentiary programs workshop. From studying to constructing programs	30h ćwiczenia	2017/ letni	stacjonarne	angielski	2
New media in education	15	2017/ letni	stacjonarne	angielski	0
Developing teachers critical thinking through educational designing	30 blended learning	2017/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Equity and social justice in education	30h ćwiczenia	2017/zimowy	stacjonarne	angielski	Przedmiot odwołany
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	13
Educational Policy in the European Union	30 h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	10
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	0
Family and Community Engagement at Schools	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	18
Critical Citizenship Education	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	19
Career Counselling in educational context	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	Przedmiot odwołany
Games and play	30h	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	25

in education	ćwiczenia				
Theatrical forms in preschool and early childhood education	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	19
Soft skills workshop	30h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	13
Introduction to Psychology	15h wykład 15h ćwiczenia	2017/ zimowy	stacjonarne	angielski	4
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	25
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	12
Developing teachers critical thinking through educational designing	30 blended learning	2018/letni	stacjonarne	angielski	11
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	9
Globalization, international agencies, economy and education	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	0
Poland for Beginners	60 h wykład 30 h Zajęcia terenowe	2018/letni	stacjonarne	angielski	29
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	25
Media and communication technologies in	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	12

learning society					
Psycho-pedagogical diagnosis (proces and methods) in education and therapy	30h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	25
New media in education	15h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	13
Developing teacher's workshop in educational therapy	15h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	21
Creative education for Gifted Children	15h ćwiczenia	2018/letni	stacjonarne	angielski	15
Musical games and activities for children	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Developing teachers critical thinking through educational designing	30h blended learning	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	12
Writing of penitentiary programs workshop. From studying to constructing programs	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	Przedmiot odwołany
Mediation as an alternative method to solve conflict	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	11
The cognitive foundations of learning theory and technology	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	15
Equity and social justice in education	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	23
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	21

Therapy					
Family and Community Engagement at Schools	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	Grupa się nie utworzyła
Critical Citizenship Education	30 ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	Grupa się nie utworzyła
Sociology of education	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	8
Education policy of the European Union	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	6
Soft skills workshop	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	22
Introduction to Psychology	15h wykład 15h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	13
Theatrical forms in elementary education	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	15
Creative education for gifted children	15h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	0
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	10h Wykład 20h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	25
Games and play in education	30h ćwiczenia	2018/zimowy	stacjonarne	angielski	26
Globalization, international agencies, economy and education	30h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Developing teachers critical thinking through educational designing	30h blended learning	2019/letni	stacjonarne	angielski	11

Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	11
Poland for Beginners	60 h wykład 30 h Zajęcia terenowe	2019/letni	stacjonarne	angielski	40
Writing of penitentiary programs workshop. From studying to constructing programs	30h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	8
The cognitive foundations of learning theory and technology	30h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	9
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	15
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	16
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	10 h wykład 20h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	20
Developing teacher's workshop in educational therapy	15h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	21
New media in education	15h ćwiczenia	2019/letni	stacjonarne	angielski	9
Work and Organization	15h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	Przedmiot się nie utworzył

Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	17
Equity and social justice in education	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	20
Globalization, international agencies, economy and education	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Sociology of Education	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	13
Education Policy of the European Union	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	Przedmiot się nie utworzył
Method of drama in Prevention of Exclusion in The Context of Cultural Diversity	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	24
Introduction to Psychology	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Soft skills workshop	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	18
Theatrical Forms in Preschool and Early Childhood Education	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	22
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	20
The cognitive foundations of learning theory and technology	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	13
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	6
European Policy in Education and Training	15h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	Przedmiot się nie utworzył
Psycho-	10 h	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	26

pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	wykład 20h ćwiczenia				
Mediation as an alternative method to solve conflict	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	18
Games and play in education	30h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	34
Developing teacher's workshop in educational therapy	15h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	20
Well-being in education	15h ćwiczenia	2019/zimowy	stacjonarne	angielski	13
Introduction to Counseling	15h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	Przedmiot się nie utworzył
Poland for Beginners	60 h wykład 30 h Zajęcia terenowe	2020/letni	stacjonarne	angielski	26
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	11
Method of drama in Prevention of Exclusion in The Context of Cultural Diversity	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	19
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	10 h wykład 20h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	25
Art Therapy in Pedagogical	45h (30h ćwiczeń + 15h praktyk)	2020/letni	stacjonarne	angielski	22

Context					
Creative Education for Gifted Children	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	20
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	23
The cognitive foundations of learning theory and technology	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	4
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	8
Gender Equality Policy and Education in the European Union	30h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	17
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	10h wykład 20h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	25
New media in Education	15h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	14
Well-being in education	15h ćwiczenia	2020/letni	stacjonarne	angielski	8
Equity and social justice in education	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	16
Education in Poland and others countries-comparative review	30h ćwiczenia + 15 wycieczk	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	12 (jeden student polski)
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Poland for Beginners	60 h wykład	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	21(jeden student

	30 h Zajęcia terenowe				polski)
Introduction to sociology	15h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	10 (jeden student polski)
Sociology of education	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	8
Soft skills workshop	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Introduction to Psychology	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Method of drama in Prevention of Exclusion in The Context of Cultural Diversity	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Theatrical Forms in Preschool and Early Childhood Education	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	19
The cognitive foundations of learning theory and technology	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	2
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	13
Refresher course: methodology of teaching English to children	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	9 (jeden student polski)
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and therapy	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	9
Preparation for teaching practice	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	9

Mediation as an alternative method to solve conflict	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	10
Mediation as an alternative form of conflict solution in a family, school and peer environment.	15h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	3
Refreshment course on British Pronunciation with elements of voice management.	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	1
Games and play in education	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Developing child's linguistics competences in foreign language contexts	15h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Juvenile delinquency	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Délinquance juvénile (fr)	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	francuski	Brak przedmiotu
Contemporary trends and directions in criminology.	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	angielski	Brak przedmiotu
Tendances et orientations contemporaines en criminologie	30h ćwiczenia	2020/zimowy	stacjonarne	francuski	Brak przedmiotu
Developmental-Behavioral Disorders: Etiology, Clinical Image and Therapy	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Globalization, international agencies,	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	

economy and education					
Poland for Beginners	60 h wykład 30 h Zajęcia terenowe	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Education in Poland and others countries-comparative review	30 ćwiczenia + 15 wycieczki	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Educational Policy in the UE	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Method of drama in Prevention of Exclusion in The Context of Cultural Diversity	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
School and Emancypation	15h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Creative education for gifted children	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Art Therapy in Pedagogical Context	30h ćwiczenia + 15h praktyk	2021/letni	stacjonarne	angielski	
The cognitive foundations of learning theory and technology	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Film as an inspiration of pedagogical reflection	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Media and communication technologies in learning society	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Refresher course: methodology of teaching English to children	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Psycho-pedagogical diagnosis (process and methods) in education and	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	

therapy					
Preparation for teaching practice	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Refreshment course on British Pronunciation with elements of voice management.	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Developing teacher's workshop in educational therapy	15h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Sexual offenders (in prison) – therapy and correction.	30h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
New media in education	15h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	
Information and Communication Technologies (ICT) in education	15h ćwiczenia	2021/letni	stacjonarne	angielski	

